

50 MODA **UNArte**

**50 YEARS
OF FASHION
EDUCATION**

**50 DE ANI
ȘCOALA DE MODĂ
DIN BUCUREȘTI**

GALA ABSOLVENȚILOR UNARTE MODĂ 2019

UNArte

GEOMETRIC

ALINA GURGIUȚĂ
Coord. UNDA POPP

FLORENTINA AGAPE / ANA SIRBU
MARIA PANTAZI
MIRCEA NICULAI / ANGELA BILISICA
ALEXA ANDREI / DENISA LUPU
ANA STANOEVICI / ROBERT MORARU
Coord. ANTOANETA TICĂ

UNArte

MALMAISON

RALUCA BACHU / OZANA NICULAI / ALEXANDRA TIRZU
ALEXANDRA LASCAE / VLADIMIR SIRBU / ELENA
VANGHELICI / ANDREEA BUZBOGAN / NIKOLE HALMAGYI
GAMIELA DONCHI / ANA TWARDOKLEB / IOANA ANGHIEL
ANDREEA ZISU / ALEXANDRA IANCU / POLIANA NICA
ALUCA GHEORGHE / AURA OLARCAN

UNArte

TAINA DE LA UNAB

AAICREA

VĂ AȘTEPTĂM JOI, 7 IULIE 2016, ORA 21.30 LA PREZENTAREA DE MODĂ ȘI COSTUM NECONVENȚIONAL "TAINA DE LA UNAB", CARE SE VA DESFĂȘURA ÎN GRĂDINA FACULTĂȚII DE ARTE DECORATIVE ȘI DESIGN DIN STRADA GRIVIȚEI NR. 28

EVENTIMENT DESFĂȘURAT ÎN CADRUL PROIECTULUI AAICREA, DIRECTOR EVENIMENT PROF. UNIV. DR. UNDA POPP

COLECȚIA "MÎT TÎMBĂ" - STUDENȚII ANULUI LICENȚĂ, COORDONATOR PROF. UNIV. DR. UNDA POPP (UNAB)
COLECȚIA "VEȘTEMENTUM" - STUDENȚII ANULUI MASTER ȘI ANULUI II LICENȚĂ, COORDONATOR PROF. UNIV. DR. DOINA LUCANU (UNAB)
COLECȚIA "CIOCĂRLIA ÎNTELE COJOACE" - STUDENȚII ANULUI MASTER ȘI ANULUI LICENȚĂ, COORDONATOR CONF. UNIV. DR. PAULA BARBU (UNAB)
COLECȚIA "DESIGNING THE FUTURE" - STUDENȚII ANULUI LICENȚĂ, COORDONATOR PROF. UNIV. DR. OLYMPIA STANCIU (UNAB)
COLECȚIA "MĂȘCĂ DE PĂȘUNĂ" - STUDENȚII ANULUI LICENȚĂ, COORDONATOR PROF. UNIV. DR. ANDREEA PALADE FLOREANU (UNAB)
COLECȚIA "MĂȘCĂ DE PĂȘUNĂ" - STUDENȚII ANULUI LICENȚĂ, COORDONATOR PROF. UNIV. DR. ANDREEA PALADE FLOREANU (UNAB)
COLECȚIA "MĂȘCĂ DE PĂȘUNĂ" - STUDENȚII ANULUI LICENȚĂ, COORDONATOR PROF. UNIV. DR. ANDREEA PALADE FLOREANU (UNAB)
COLECȚIA "MĂȘCĂ DE PĂȘUNĂ" - STUDENȚII ANULUI LICENȚĂ, COORDONATOR PROF. UNIV. DR. ANDREEA PALADE FLOREANU (UNAB)
COLECȚIA "MĂȘCĂ DE PĂȘUNĂ" - STUDENȚII ANULUI LICENȚĂ, COORDONATOR PROF. UNIV. DR. ANDREEA PALADE FLOREANU (UNAB)
COLECȚIA "MĂȘCĂ DE PĂȘUNĂ" - STUDENȚII ANULUI LICENȚĂ, COORDONATOR PROF. UNIV. DR. ANDREEA PALADE FLOREANU (UNAB)
COLECȚIA "MĂȘCĂ DE PĂȘUNĂ" - STUDENȚII ANULUI LICENȚĂ, COORDONATOR PROF. UNIV. DR. ANDREEA PALADE FLOREANU (UNAB)

PROIECT REALIZAT PRIN PROIECTAREA PARTENERIATE ÎN DOMENIU PRIORITAR - PNL 6/2014 CU SPRIJINUL MEN. LERDCCU, PROIECT NR. 1/2014
Parteneri: Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Textile și Pielărie / Casa V&P

GALA ABSOLVENȚILOR UNAB - MODĂ 2015

UNArte

WEARABLE GARDEN

VALENTIN TEODORESCU
IRINA VÎLCU
SABINA GEORGESCU
ANDREEA PRODAN

Coord. DOINA LUCANU

UNArte

GALA ABSOLVENȚILOR UNARTE MODĂ 2017

MIERCURI, 28 Iunie, ORA 21:00 CALEA GRIVIȚEI 28

UNArte

LA BLOUSE ROUMAINE

MARINA BOBEICA / KARINA COTEI / ANDRA DIACONITA
KAZVAN BAHIR / ABELINA DOMBRIU / BIENSA GRINDI
NANAMI GRINDI / FLAVIA BORDACHE / MIRCEA NEGRIU
EMMA PALM / CATALINA SANDU / SANZIANA SORDHAN
IRINA SALAJEANU / IOANA SERBAN / ANDRA PASAT

COORD. PAULA BARBU

UNArte

"DRACULA'S BRIDES"

Anul III licență
Coordonator
Lector univ. Dr. Liliana ȚUROIU

AAICREA

UNArte

"CIOCĂRLIA ÎNTELE COJOACE"

Anul I master și anul I licență
Coordonator
Prof. univ. Dr. Paula BARBU

AAICREA

UNArte

"LadZestra"

profesor coordonator Dr. Doina Lucanu
UNARTE Bucuresti
master anul I

Gina Casapu / Nina Chelboreanu / Ruxandra Isail / Elida Toma Anca Pircu / Miha Nico Gurguță / Lidia Mihaela Drijan Nicolescu
Raluca Pătru / Carmen Emanuela Popa / Andreea Postolache / Susan / Monica Rotaru / Inesova / Raluca Mandia

UNArte

"VESTEMENTUM"

Anul I și II licență
Anul I master
Coordonator
Prof. univ. Dr. Doina LUCANU

AAICREA

Acest volum face parte din programul aniversar al Departamentului Modă al Universității Naționale de Arte București, realizat cu ocazia împlinirii a 50 de ani de la înființare și a apărut în cadrul Centrului de Cercetare Eveniment, Modă, Imagine.

This volume is related to the anniversary program of the Fashion Department of National University of Arts, Bucharest, at its 50th anniversary, and it was published within the Event, Fashion, Image Research Center.

**50 YEARS
OF FASHION
EDUCATION**

**50 DE ANI
ȘCOALA DE MODĂ
DIN BUCUREȘTI**

Prefață / Preface: Unda Popp

Autori / Authors:

Venera Arapu, Matei Arnăutu, Ioana Avram, Paula Barbu, Sergiu Chihaia, Alina Maria Griga, Alina Gurguță, Doina Lucanu, Alexandru-Ioan Mărginean, Aurelia Pomponiu, Unda Popp, Oana Maria Roșca, Andreea Stoian, Antoaneta Tică, Liliana Țuroiu, Răzvan Vasilescu.

Credite fotografii / Photo credits: arhiva Departamentului Moda UNArte/
the Fashion Department Archive of the National University of Arts Bucharest

Traducere / English version: Irina Melinte, Dina Litzica, Mihai Lucanu, Ana Banu, Alex Gröblacher, Antoaneta Tică

Grafică / Graphic design:

Venera Arapu, Matei Arnăutu, Paula Barbu, Alina Maria Griga, Alina Gurguță, Doina Lucanu, Alexandru-Ioan Mărginean, Unda Popp, Oana Maria Roșca, Andreea Stoian, Antoaneta Tică, Răzvan Vasilescu.

Coordonator grafică / Graphic design coordinator: Matei Arnăutu

Corectură / Proof reading: Adrian Crețu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

50 de ani: Școala de modă din București = 50 years of fashion
education / Venera Arapu, Matei Arnăutu, Ioana Avram,... ; pref.: Unda
Popp; trad.: Ana Banu, Irina Melinte, Dina Litzica, Diana Teodoru ;
coord. graf.: Matei Arnăutu. - București: Editura U.N.A.R.T.E., 2021
ISBN 978-606-720-143-7

I. Arapu, Venera

II. Arnăutu, Matei

III. Avram, Ioana

IV. Banu, Ana (trad.)

V. Melinte, Irina (trad.)

VI. Litzica, Dina (trad.)

VII. Teodoru, Diana (trad.)

687

București : Editura UNARTE, 2021

ISBN 978-606-720-143-7

www.modaunarte.org

Pre față

Unda Popp

Cinzeci de ani de școală de modă anunță o lucrare care ar trebui să povestească integral aventura departamentului Modă de la înființarea sa din anul 1971 și până astăzi. De fapt, cartea de față este **Un jurnal sentimental al modei** cuprinzând gânduri legate de un loc fermecător și de un timp prețios petrecut diferit și totuși împreună de actualii profesori ai departamentului de la UNArte. În ciuda vremurilor pe care le traversăm, am dorit să marcăm cu o carte aniversarea celor 50 de ani de când a apărut moda ca direcție de studiu la Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu”. Cei mai mulți dintre noi am învățat aici și am fost norocoși să rămânem tot aici, ca profesori, alții, absolvenți ai altor secții, s-au integrat perfect. Nu cred să existe vreun alt loc în care legăturile dintre oameni să fie atât de evidente și de puternice. Aproape toți profesorii de acum, Venera Arapu, Alina Griga, Răzvan Vasilescu, Oana Roșca, Alina Gurguță, Andreea Stoian, Antoaneta Tică, Sergiu Chihaia, mi-au fost elevi și studenți, antrenați în jocul meu care s-a dovedit contagios. Cu Ioana Avram și Paula Barbu am fost colegă de facultate, iar Doina Lucanu venită din Ardeal, mi-a devenit repede bună prietenă. Echipa a crescut cu Alexandru Mărgineanu, Matei Arnăutu și George Pomponiu, pe care-i știu de când erau copii. Avantajul de a cunoaște bine calitățile colaboratorilor mi-a înlesnit organizarea unui învățământ artistic de o mare varietate. Am pornit de la faptul că fiecare profesor a urmărit o anumită direcție a modei sau a artelor spectacolului sau a costumului, sau a imaginii lui, pe care a cercetat-o și unde a obținut performanțe. Bazându-mă pe pasiunea și pe experiența lor, am modelat un program flexibil, care a dat profesorilor posibilitatea să le împărtășească studenților doar ceea ce știu mai bine din acest vast domeniu. Acest tip de învățământ complex, experimental și neconcurențial ne-a permis să construim, așa cum spune Doina, foarte mult într-un timp foarte scurt. Astăzi, pentru mine, departamentul Modă este atât de diferit și totuși atât de strâns legat de momentele lui de început.

În 1971, într-o perioadă de relativă relaxare politică și mai ales sub pretextul unei implicări în industria textilă, a fost posibilă apariția unei specializări în modă, la care aveau acces doar câțiva dintre oricum foarte puținii studenți de la arte.

Cele două inițiatoare ale secției au fost Leontina Mailatescu, o talentată artistă decoratoare, care picta pânze în culori sumbre de furtună, și Adina Nanu, istoric și critic de artă, autor a numeroase monografii, la acea dată. Cele două au încercat fiecare în felul ei să clădească o disciplină pe cât de seducătoare, pe atât de dificilă în general, darămite într-o perioadă în care politica partidului impunea uniformizarea imaginii umane, conform idealului proletcultist. Leontina Mailatescu se străduia să propună studenților proiecte care să poată deveni prototipuri realizabile în fabricile de confecții, iar Adina Nanu parcurgea istoria costumului, pe care o transforma în teme de creație liberă. Balansând între cei doi poli, studenții căpătau în egală măsură cunoștințe practice și o educație artistică. În cele două direcții complementare, s-au format generații întregi de absolvenți. Elevă încă la liceu, veneam să văd expozițiile primelor serii de studenți, care s-au bucurat de o atmosferă de entuziasm general. Moda din Occident, considerată la noi în acele timpuri decadentă, se afla din puținele filme scăpate de cenzură, din revistele care mai ajungeau în țară, din pachetele cu haine venite din străinătate, sau din scrisorile de la prietenii fugiți peste graniță. Fără posibilitatea de a călători, fără cărți și publicații de modă, studenții erau totuși liberi să creeze. Un lucru extraordinar s-a petrecut atunci când, la sfârșitul fiecărei săptămâni, Adina Nanu a putut aduce de la Institutul Cultural Francez câte un film de artă, uneori chiar de modă, la care aveau acces toți studenții. Amfiteatrul de la Cazarmă se umplea și pentru un moment ne simțeam conectați la lumea civilizată. Plecam plini de idei și ne întorceam a doua zi la școală purtând hainele cele mai fanteziste, concepute și făcute de noi. Chiar înainte de a deveni studentă, am văzut un astfel de film, cu o colecție a Soniei Rykiel, care m-a urmărit în timp. Era o prezentare de modă poetică, cu manechine înveșmântate în rochii din mătase ușoară, filmate lent în timp ce alergau pe un pod peste Sena. Filmarea la ralanti făcea ca tinerele acoperite de voalurile sidefii să pară că plutesc.

Între anii 1974 și 1978, am fost, alături de Ioana Avram, Ileana Bâldescu și Delia Hofman, a patra generație de patru studente la Modă. Împreună am făcut drapaje, am proiectat uniforme școlare, am creat haine unisex din tuburi de jersey, am făcut rochii din hârtie, și am încercat să ne armonizăm naturile și temperamentele diferite petrecând zile întregi în atelierelor școlii. Am isprăvit cu proiecte de diplomă liber alese, care au ilustrat variatele direcții în care am luat-o fiecare dintre noi. Apoi atmosfera s-a înăsprit, locurile pentru studenți au fost și mai puține, astfel încât, imediat după noi, Paula Barbu a avut doar o singură colegă de an. Anii '80 au fost și mai puțin prielnici pentru o secție de modă. Cele două profesoare au fost scoase la pensie. Adina Nanu, care publicase la sfârșitul anilor 70 volumul *Artă, stil, costum*, (o primă istorie a costumului în limba română), o lucrare sintetică și accesibilă după care învață și astăzi studenții), a fost preluată de UNATC, unde a mai predat încă 25 de ani. Pentru studenții scenografi, regizori, scenariști a scris *Arta pe om și Vezi?*, lucrări de citire a imaginii umane, în acord cu stilurile și curentele artistice. Însă Adina Nanu a rămas mereu aproape de profesorii departamentului de Modă de la UNArte, pe care i-a prețuit. A scris pentru evenimentele Venerei Arapu petrecute la Paris, a deschis expozițiile Paulei Barbu și ale Lilianeii Țuroiu și a fost prezentă la toate doctoratele și la manifestările importante și mai ales nu a ratat nicio gală organizată de noi în grădina Facultății de Arte Decorative.

La sfârșitul anilor '80, mă aflam la Liceul „Tonitza” unde înfiinșasem o secție de Modă la care am adunat câteva serii de elevi creativi cu care organizam dezlanțuite evenimente cu costume, care se prelungeau dincolo de porțile larg deschise ale Liceului de Artă, până în Cișmigiu. Elevii realizau și îmbrăcau veșminte uriașe din hârtie. Fiecare temă de atelier se isprăvea cu prezentări de modă în holul de la intrare al școlii sau cu parade de costume desfășurate pe străzi sau în spațiile Centrului Cultural Maghiar, unde am organizat cele mai curajoase *performing*-uri. Imediat după evenimentele din '89, prezentările neconvenționale cu colecțiile de haine manjabile au atras atenția rectorului Mircea Spătaru, care m-a poftit la Facultatea de Arte, aruncându-mă fără menajamente direct în cușca leilor.

La secția de Modă de la UNArte subordonată Textilelor ar fi trebuit să predau conform programei fusta, bluza, rochia și paltonul. Probabil că această orientare i-a determinat chiar și pe profesorii facultății să vorbească despre secția de modă cu vădit dispreț, numind-o croitorie. Cu studenții bine antrenați (Andreea Nicolae, Alina Griga, Brândușa Câmpeanu, Oana Botez, Răzvan Vasilescu) ca foști elevi ai liceului „Tonitza”, am continuat experimentele interdisciplinare și am enervat toată catedra de textile cu spectacolele cu diverse veșminte, realizate cu orice prilej. Încă de la începutul anilor '90, am impus *performing*-ul de costum ca pe un gen bine definit, menit să stimuleze creativitatea și să stabilească multiple conexiuni între modă, dans, teatru și film. Am organizat evenimente cu costume în curtea facultății, dar și în sala mare a Teatrului Național, la Cazino Victoria sau prin bunăvoința regretatului Mihai Oroveanu la oficiul de expoziții de la etajele 3/4 ale TNB. Am utilizat diverse spații neconvenționale din țară, așa cum a fost terasa Facultății de Arhitectură din București sau chiar plaja Mării Negre, dar și din Franța, unde am fost invitați la castelul de la Boisbouchet de Alexander von Vegesack, mare susținător al artei experimentale. Doi ani la rând, am conceput pe domeniul său *performing*-uri de costum pornind de la muzica lui Ceaikovski. În 1996 am organizat la Muzeul Colecțiilor din București prima expoziție a Colecției *Adina Nanu – 100 de ani de costum*, unde studenții au îmbrăcat veșminte autentice din secolul al XIX-lea și au învățat dansurile timpului, după care au prezentat hainele create de ei, în manifestări desfășurate periodic în sălile muzeului, așa cum se poate vedea în filmul lui Gh. Preda *Educație Sentimentală*. Toată această neobișnuită abordare a învățământului de modă m-a făcut total indezirabilă, astfel că am fost trimisă, ca pedeapsă, la catedra de scenografie. Profesorii Constantin Albani și Ștefan Antonescu mi-au permis să despart secția în două direcții, decor și costum, și, cu studenți de excepție (dintre care îi amintesc doar pe Alina Herescu și pe Takis Catoupis), am imaginat personajele lui Saint-Exupéry participând cu *Micul Prinț* la Cvadriena de la Praga, am realizat un *performing* de costum pentru carnavalul de la Veneția

și am împins studenții către spectacolul experimental și evenimentul interdisciplinar, continuându-mi de fapt demersul, până într-o zi când domnul profesor Ilfoveanu, rector pe atunci, m-a chemat la el în birou și m-a întrebat ce aș face eu cu secția de modă. Surprinsă, i-am zis tot ce am crezut, fără să-mi imaginez nicio clipă că de a doua zi o să-mi pun toate ideile în aplicare.

Au urmat 15 ani de școală în care, dacă privesc retrospectiv, am făcut tot ce mi-aș fi dorit să se petreacă pe când eram studentă. De fapt, am redevenit studentă, alături de colegele mele de generație Ioana Avram, Paula Barbu și Doina Lucanu, dar mai ales înconjurată de cei care mi-au fost într-adevăr elevi și studenți. Diferențele de vârstă s-au estompat și a rămas evident doar entuziasmul meu dublat de energia și de creativitatea unei echipe de profesori excepționali. Ca într-o vrajă, ceața s-a spulberat și brusc am avut toată susținerea conducerii UNArte. Din vârful piramidei, Ruxandra Demetrescu ne-a vegheat cu mare grijă, iar Cătălin Bălescu, în timp, a transformat Gala Modei într-un eveniment important al întregii universități.

Am desprins din prima clipă moda de textile. Moda a devenit imediat un departament de sine stătător, asaltat de studenți, cu un program orientat către experimentul interdisciplinar. Am desființat clasele conduse de un singur profesor și am dat frâu liber proiectelor de tot felul.

Am avut alături colegi buni, de mare nădejde, care mi-au permis să acționez nebunește, știind că mă pot baza pe ei. Am contat mereu pe experiența și pe seriozitatea cozelor mele de generație, dar și pe energia și pe exuberanța celor mai tineri, care au avut deplina libertate de exprimare într-o catedră în care nu s-a ținut cont de ierarhia gradelor didactice.

Doina mi-a stat alături înțelegătoare, în cele mai dificile acțiuni, ca un partener de încredere în periplul nostru comun prin diferitele secții de la UNArte. Extrem de exigentă vizavi de actul creației, dar plină de bucurie în întruparea celor mai fanteziste idei, mi-a asigurat spatele în salturile mortale în care m-am aventurat.

Am fost atentă la observațiile uneori brutal de sincere ale Paulei și am admirat calitatea actului ei pedagogic, greu de egalat.

Ioana, mai reținută față de jocul uneori frenetic pe care l-am provocat și întreținut în catedră, m-a făcut să respect demersul ei profesionist prin care a urmărit cu tenacitate să impună un învățământ de modă văzut ca fenomen cultural, în continuă schimbare.

Liliana Țuroiu a fost eleva Paulei Barbu și a avut un drum al ei concentrat pe creația de modă pe care a pus-o în strânsă legătură cu portul românesc. În noua configurare a departamentului s-a integrat cu ușurință și mai târziu, ca director ICR, a rămas aproape de noi toți. A încercat să promoveze artiști valoroși și bineînțeles catedra în cadrul căreia a activat constant.

M-am bucurat să am alături tineri talentați și atât de frumoși, încât părea că pentru ocuparea unui post în această catedră am impus și o probă din concursurile de miss sau, după caz, de mister. Faptul mi s-a confirmat de curînd, când, la un congres din Italia, Alina Griga, Răzvan Vasilescu și Alina Gurguța au fost luați drept actori. Toți acești tineri pasionați interpretează nu roluri, ci fiecare, în manieră personală, direcțiile artistice neconvenționale în care s-au format. Alina Griga speculează cinetismul veșmintelor și include în proiectele sale și videofilme de prezentare a temelor de atelier. Această nouă direcție de cercetare a filmului de modă este împărtășită cu generozitate întregului departament. Sub aspectul ei delicat se ascunde o forță nebănuită, conducând cu mână de fier proiecte spectaculoase, abordate cu mare prospețime. Ușurința ei de a trece senină peste orice obstacol m-a ambiționat să organizez programul departamentului după mersul avioanelor – așa cum mă admonesta uneori, mai în glumă, mai în serios, Ioana, referindu-se probabil nu doar la Alina Griga, ci și la Venera Arapu și la Liliana Țuroiu, din pricina deselor lor călătorii. Alina Gurguță, poate cea mai workoholică membră a echipei, lucrează cot la cot cu studenții, împărtășindu-le ideile sale albastre, abisale. Ca toți cei mai tineri membri ai echipei, Alina a învățat câte ceva de la fiecare profesor și a demonstrat că are multiple abilități. Ușurința cu care face colecții de modă elaborate sau costume de teatru m-a făcut să o solicit excesiv atât pentru numeroase proiecte de creație, cât și pentru toate treburile organizatorice ale unei catedre-gigant. Răzvan Vasilescu, deși se plasează într-o zonă poetică și elevată și ne surprinde pe toți cu delicate gesturi artistice, nu ezită să trateze cu mult simț al umorului diferitele situații aparent fără ieșire.

Cercetarea experimentală specifică departamentului Modă s-a îmbogățit cu profesionalismul, rigoarea și experiența internațională a Venerii Arapu. Implicarea sa în învățământul de modă a dat greutate și a pus în altă lumină și veșmântul comercial, ocolit cu prudență de noi. Am admirat de la primul contact energia creativă, de-a dreptul explozivă, a lui Sergiu Chihaiia și am încurajat chiar și atitudinea lui de mare răsfățat.

Mi-a plăcut să avem în cancelarie câte un pinguin sau o colivie, obiecte bricolate de Sergiu, uneori chiar în timpul lungilor ședințe de catedră, desfășurate, evident, într-o atmosferă relaxată. Pe de altă parte, cu maximă seriozitate, Andreea Postelnicu a dus cercetarea veșmântului în zona actuală a reciclării, inventând diverse noi procedee de realizare a hainelor. Și așa a apărut rochia din ciuperci. Antoaneta Tică a ajuns într-o direcție aproape necunoscută pe meleagurile noastre, expunând cu mare succes *Wearable Art* în îndepărtata Australie. Apoi, talentul și creativitatea dublate de delicatețea sufletească a Oanei Roșca, greu de deosebit, amestecată printre studenții anului I, sau abilitățile artistice mereu nebănuite ale lui Matei Arnăutu, sau blândețea și solitudinea (calități dispărute astăzi) alături de direcțiile culturale impuse cu încăpățănare de Alexandru Mărgineanu, au adus o atmosferă efervescentă și incitantă, dar și un echilibru liniștitor echipei, care a învățat să lucreze în armonie. Direct și cu inima deschisă, George Pomponiu a fost și el adoptat de o catedră pe cât de eterogenă, pe atât de creativă și de dispusă să colaboreze.

Sistemul neconcurențial a funcționat. Temele de atelier au fost atent urmărite și discutate de toți profesorii. Ideile au circulat, soluțiile au venit din toate direcțiile. Expozițiile de veșminte, defilările de modă, spectacolele neconvenționale și *performing*-urile de costum organizate în toți acești ani vorbesc despre învățământul de modă de la UNArte, bazat pe maximă creativitate și pe repere artistice, dar și despre bucuria profesorilor acestui departament de a descoperi împreună nenumăratele posibilități de a construi imaginea umană. Cercetarea academică făcută cu pasiune la UNArte va rămâne consemnată în volumele deja publicate și, sperăm, în amintirea studenților și a profesorilor implicați în numeroase proiecte.

Anul trecut, stelele s-au așezat frumos. Cu sprijinul Lilianeii Țuroiu, colega noastră, devenită între timp director al ICR, și forțând lucrurile cu sentimentul că putem în sfârșit împlini un vis nerostit al tuturor, am organizat un eveniment la Paris, unde am fost prezenți aproape toți profesorii departamentului. Am pregătit colecții inspirate de legăturile culturale româno-franceze. Am aranjat o expoziție ca o instalație și am regizat un spectacol cuprinzând filme, pasaje de *performing* de costum și prezentări de modă. Apoi am cutreierat Parisul. Împreună am văzut tot ce se putea vedea: muzee, expoziții, orașul. Și așa am realizat că la Paris s-a închis pentru mine cercul început înainte chiar să fiu studentă, cu filmul despre colecția de modă a Soniei Rykiel, filmată pe malurile Senei. Am sentimentul că am transmis în mod firesc celor tineri entuziasmul și bucuria jocului cu aparența și că am lăsat grija departamentului în mâinile lui Răzvan, cel care a fost în preajma mea din adolescență și care a trecut cu succes toate pragurile ispitei și a rămas să ducă mai departe provocatoarea misiune a Modei de la UNArte.

ACTUL I

Timiditatea mea exagerată se săturase să mă mai suport și mi-a dat un brânci zdravăn spre una dintre intrările sau ieșirile *performing*-urilor de costum coordonate de Unda Popp, profesoara mea. Până să mă dezmeticesc, dansasem deja pe o serie de scene consacrate sau improvizate, jucasem roluri clasice sau fictive, construisem făcute și nefăcute – puteam fi oricine.

Mi-am înnodat destinul la brâu Școlii de Modă din București spre mijlocul anilor '90. Frământările tipic adolescente m-au trimis în căutarea unei identități de fanatic al formației muzicale ce împrumutase numele unei reviste de modă franțuzești. Aceasta semnala, prin titlu, graba cu care domeniul își schimbă înfățișarea. Ironic este că, după 25 de ani, încă am probleme în a-mi dezlipi eticheta „de la modă” de lângă nume. Dincolo de semantica (de ce oare, încă?) emasculatoare, o port cu mândrie și respect pentru toți cei care m-au acceptat și format în această comunitate matriarhală stabilită într-o fostă cazarmă. Nimic anormal până aici. Unde altundeva să se nască, la foc automat, atâtea spirite creative? Cu toată modestia, sunt mândru să mă consider unul dintre ele.

În ordinea creștinească, a urmat botezul, ba chiar o serie întreagă. Entuziasmul infantil cu care mă bucuram de fiecare acțiune colectivă îmi aducea un apelativ nou; la început, acestea se refereau la tinerețe și la naivitate, mai târziu la rezistență și la vitejie. Oricine eram, îi sorbeam din priviri pe noii mei colegi, deja artiști în devenire, și nu îmi doream decât să le fiu aproape și să mă bucur de priceperea lor. Am fost crescut și învățat de acest grup fantastic ce sporea și câștiga încredere cu fiecare ieșire în spațiul public. Simplii spectatori, care tânjeau să-și exprime libertatea îmbrăcându-se în veșminte experimentale sau dezbrăcându-se de inhibiții în pași de dans, lărgeau constant echipa.

Ca mezin al grupului, am reînvățat jocurile copilăriei – în timpul studenției, de la colegul meu Denis, care ba era, ba dispărea, spre bucuria și disperarea tuturor; un mod inedit de abordare pentru *fast fashion* aș spune. Eram și lucram aici, dar visam să fim în alte părți; am și făcut o promisiune: să ne întâlnim peste cincisprezece ani la New York. Culmea: undeva în actul III se adevărește!

Actul II

În cei 50 de ani, cel puțin trei generații distincte au defilat pe sub arcadele școlii noastre de modă X, Y și Z, după numele folosite frecvent. În acest timp, unii – mă număr printre ei – au trecut din bancă la catedră, rămânând contemporani cu toți urmașii.

„Profesorul va fi întotdeauna cu un pas înaintea elevului, chiar dacă acesta din urmă pornește cu pasul sprinten al lui Ahile”, îmi tot repetam atunci când, având la dosar diploma de licențiat în Arte vizuale – specializarea Modă, suspinam în căutarea unei noi călătorii – cel puțin la fel de atractivă precum cea pe care o încheiasem. Ca un alt dar al sorții, a apărut oportunitatea de a suplini orele de specialitate (design vestimentar) la Liceul de Arte Plastice „Nicolae Tonitza”. Din prima zi de școală ca profesor îmi amintesc doar două duzini de perechi de ochi curioși la ce aveam în plus de oferit după cei cinci ani de facultate care ne despărțeau. În ciuda experiențelor numeroase și diverse, comparându-mă cu profesorii mei, am realizat că nu e suficient. Am descoperit pas cu pas perspectivele pe care meseria de învățător le oferea, dar și exigențele pentru care nu mă simțeam încă pregătit.

Drept urmare, am apărut din nou, în căutarea izbăvirii, la porțile Facultății de Arte Decorative și am continuat să mă specializez cu ajutorul programului de studii aprofundate, al cursurilor de pedagogie și al nenumăratelor proiecte personale în care plonjam la fel de entuziast, dar într-un moment nepotrivit. Nimic nu mai amintea de exuberanța și de boema cu care eram obișnuit. Am găsit o școală tristă și măcinată de conflicte interne. În prima mea producție video puteam doar să-mi illustrez nemulțumirea. „Manifestul eliberării Secției Modă de sub jugul textil” se traducea într-o zbatere oarbă printre rămășițele fostelor spectacole. Sfârșitul filmului mă surprinde într-un haos total, din care se detașează, obsedant, mâna întinsă spre ajutor. Încă o dată, veteranii grupului au fost la post, salvându-mă (prin prezența lor în film) și pregătindu-mă pentru un nou salt; înapoi peste gard, la cele lumești. Nu am mai fost; dar pentru foarte scurt timp.

Actul III

Odată independența dobândită, am fost invitat să pun umărul la un proiect ambițios. Alături de foștii profesori și colegi aveam misiunea de a transforma „secția de croitorie” într-un departament exponențial al Universității Naționale de Arte din București.

Explozia de bucurie care a însoțit câștigarea libertății definitive a început să producă efecte neîntârziat. Numeroasele serii de defilări, care mai de care mai neconvenționale, adesea improvizate, deveniseră scopuri în sine, minimalizând rolul actului didactic. Mirajul expunerii, un capriciu al modei, se poate să ne fi distras de la efortul pe care îl presupunea făcutul și desfăcutul de spectacole. Ambițiile personale nematerializate, dar și noul rol histrionic spre care mă îndreptam – fără voia mea – m-au făcut să reiau jocul de-a v-ați ascunselea cu școala; eram și dispăream pentru a-mi testa utilitatea în cadrul departamentului.

A fost nevoie de ceva timp ca spiritele puternice să-și armonizeze strategiile; în tranșee apăruseră îndoieli referitoare la direcția pur artistică sau lucrativă în care avea să continue lupta noastră. Convinși că echilibrul va învinge încă o dată și fără aportul meu, m-am limitat pentru o perioadă la căratul scaunelor, la plimbatul hârtiilor și la adunatul frânturilor din planurile de învățământ.

Am găsit astfel motivul perfect să forțez perspectiva și să continui cercetarea pentru lucrarea de doctorat în Vestul îndepărtat. Aveam să testez, în același timp, rezistența legăturilor devenite „ombilicale” cu departamentul sub presiunea visului american și propriile deprinderi într-un mediu străin. Privind însă înapoi spre Răsărit, deslușeam siluetele propuse de studenții mei și mă bucuram de noile arhetipuri descoperite. Diversitatea personalităților ieșite la iveală era pentru mine confirmarea că îmi pot relua, în siguranță, periplusul prin galeria de identități.

Eram din nou aici; trup, minte și spirit. Am realizat că de data asta e de-adevăratelea. Savoram experiența supremă: titularizarea în cea mai frumoasă meserie din lume!

Actul IV

Conflictul dintre generații e un refren vechi de când lumea, iar dezaprobarea față de generațiile tinere este o atitudine eternă și omniprezentă de care nu am scăpat nici noi. Ca om al școlii, știu că fiecare generație este mai inteligentă decât precedenta, iar valorile pe care le apără fiecare fac diferența.

Progresul din ultimele zece gale ale absolvenților, Taina de la UNArte și „bilanțurile” departamentului de la Paris și Bologna m-au făcut să conștientizez reușita misiunii pentru care am fost cooptat, dar și potențialul infinit de resurse pe care colegii mei îl pun

împreună la dispoziția studenților. Sunt onorat să-i reprezint pe toți. Am motive să cred că suplinirea noastră reciprocă va continua din ce în ce mai armonios și după prima jumătate de secol.

Flexibilitatea programelor educaționale, construită, cu multe sacrificii, pe parcursul ultimilor ani, mi-a dat ocazia să observ exercițiul didactic din toate combinațiile posibile: student-profesor, profesor-elev, fost profesor-coleg, fost coleg-profesor, fost elev-profesor, fost coleg-student, fost profesor-student, fost elev-coleg ș.a.m.d. Educatorul are nevoie de adaptare la fiecare nouă generație, căci școala, în fundamentul ei, a fost concepută pentru generațiile *baby boomers* (cei născuți între 1946 și 1965, aproximativ) și X (circa 1965 – 1980), adică transmite cunoștințe venite de la o instanță superioară și oficială. Generațiile Y și Z nu sunt interesate de transmiterea de cunoștințe, deoarece ei le au la un clic distanță; ei vor modalități de generare a cunoștințelor, deoarece vor să producă ei înșiși cunoaștere. Dacă milenialii aveau nevoie de susținere, orientare și feedback permanent, cei din generația Z preferă să se organizeze singuri, mentoratul servind mai degrabă legătura afectivă dintre educator și educat. Dialogul dintre generația de la catedră și cea din bancă, bazat pe empatie și pe spirit deschis, contează pe înțelegerea profilului fiecărei generații, în scopul dezvoltării strategiilor adecvate de comunicare.

Epilog

Din copil de trupă ajuns căpitan de oaste, mă întreb acum dacă „A fi sau a nu fi?” mai este o întrebare de actualitate și dacă nu cumva întrebarea aceasta este simbolul unei generații care pune la îndoială sistemul educațional tradițional prin acțiunile sale. Ei au influențeri, sunt creativi, vizualul este mega-important pentru ei, trăiesc între ecrane, Instagram și YouTube sunt biblioteca lor, folosesc aplicații, creează meme ori artă digitală. Ce a mers cu celelalte generații nu mai merge cu ei. Școala e pentru aceștia doar un canal de transmitere printre multe alte canale. Cum să dinamizezi rolul școlii în aceste condiții? Mai întâi, acceptând și apreciind fiecare generație în funcție de valorile ei proprii pe care le apără. Iar când iese pe podium, învățământul nostru ar trebui să poarte, ca o mireasă victoriană, *something old, something new, something borrowed, something blue, and a sixpence in her shoe.*

Prof. univ. dr.

Doina Lucanu

UNArte MODĂ Oameni, spațiu și timp

20 de ani din cei 50 sărbătoriți anul acesta sunt comprimați în har, pasiune, respect, iubire, veselie, umor, talent, apreciere reciprocă, bună dispoziție, întâlniri de neuitat pentru construcția unei școli de MODĂ, a unei reputații prestigioase...

Timpul este pus sub semnul întrebării...

Parcă a fost ieri...

A fost un timp cu o încărcătură specială pentru mine, atât pe plan profesional cât și sufletesc, unul al cunoașterii, al dezvoltării creative, al comunicării interumane.

Margritta Dovgan, anul II master, 2007
Coordonator: Doina Lucanu

Sunt onorată și recunoscătoare că acest moment aniversar mă găsește în această școală de arte ca profesor la departamentul MODĂ, unde am contribuit cu drag, alături de colegii mei, la construcția unei imagini poate invidiată de unii și apreciată de alții (sper cei mai mulți).

Cu discreție, fără prea mult zgomot, dar cu admirație pentru ceilalți (studenți sau profesori) am încercat să mă implic, să ajut, să fiu prezentă atunci când a fost nevoie de mine – am învățat de fapt cu toții importanța aprecierii celuilalt – și, cu mijloace modeste, am reușit de fiecare dată, să obținem rezultate remarcabile.

Am dezvoltat o educație artistică centrată pe cercetarea experimentală, pe student și pe nevoile lui, am propus teme provocatoare, incitante, actuale, care să dezvolte gândirea și creativitatea, dar și pasiunea pentru acest domeniu atât de complex - arta / moda.

Moda este pentru mine o formă de artă – este creativitate – ea apelează la aceleași mijloace de expresie, la același limbaj, unul al formelor, volumelor, culorilor și

materialităților, ca toate disciplinele artei vizuale, raportându-se mereu la figura umană, la proporțiile și nevoile ei.

Coordonez studenții într-o direcție artistică fără limite impuse de tehnică sau manieră de lucru, fără frontiere, îi îndrum să exploreze medii artistice cât mai diferite

Margritta Dovgan, anul II master, 2007
Coordonator: Doina Lucanu

Valentin Teodorescu

Proiect *Vestimentum* 2015

Coordonator: Doina Lucanu

Irina Vilcu

pentru crearea unor obiecte-veșmânt complexe, pornind de la concept până la reprezentările lor finale. Drumul parcurs de mine cu studenții este fundamentat pe cercetarea experimentală, pe mixajul limbajelor plastice, pentru crearea unor veșminte cu valențe artistice (Wearable art). Folosirea diverselor mijloace de expresie, libertatea de opțiune în alegerea lor, folosirea uneori a tehnicilor clasice, alteori apelând la tehnologiile actuale (asistate de calculator), dar și la tehnici inventate de ei, dau posibilitatea studenților să se adapteze din mers la multiple provocări contemporane.

Cum am ajuns la UNARTE?

Am ajuns în colectivul UNARTE în 2001, când instituția îl avea ca rector pe dl. prof. Mircea Spătaru, prin concurs, la Departamentul Scenografie, având deja o experiență

profesională în cercetare în domeniul modei (IMOD București) și o valoroasă și substanțială educație artistică la Institutul de Arte Plastice "Ion Andreescu" din Cluj-Napoca. Pregătirea și dezvoltarea mea profesională în facultatea de la Cluj, a fost marcată de prezența pictorilor și profesorilor Florin Maxa și Ioan Sbârciu.

Odată cu crearea departamentului Modă în 2005, în perioada rectoratului dlui. prof. Sorin Ilfoveanu, prin numirea de către acesta a Undei Popp ca director de departament s-a produs, de fapt, o schimbare de paradigmă. Atitudinea înțeleaptă a Undei de a încuraja fiecare profesor să aleagă un drum de parcurs și să facă ce știe el mai bine s-a dovedit în timp a fi nu doar productivă, dar și benefică, atât pentru studenți, cât și pentru profesori. Fiecare, de fapt, a încercat să se depășească pe sine, dar, în același timp, să-i aprecieze pe ceilalți pentru reușitele lor evidențiate la fiecare sfârșit de semestru. Această libertate, încredere și respect reciproc, ne-au unit pe toți într-o comunitate profesională unică. În acest context, vreau să amintesc și faptul că performanțele noastre au fost apreciate și sprijinite pe parcurs și de către următorii rectori, dna prof. dr. Ruxandra Demetrescu și dl. prof. Cătălin Bălescu.

Fotograf: Pavel Rădulescu

Simina Filat

Valentin Teodorescu

Proiect *Wearable Garden* master, 2018

Coordonator: Doina Lucanu

Diana Boldeanu

Pentru dezvoltarea profesională a studenților și pentru a le putea transmite cât mai multe informații pertinente, am conceput cu toții un program complementar complex, care să cuprindă o gamă mare de direcții posibile. Astfel, fiecare profesor a găsit o traiectorie de urmat pe care a perfectat-o mereu și mereu, concomitent cu aprecierea și respectul celorlalți colegi pentru efortul și drumul ales.

Personalitatea artistică și profesională a fiecărui profesor din departament s-a dezvoltat în

Irina Vilcu

Valentin Teodorescu

timp, astfel încât traseul parcurs cu responsabilitate și dăruire a creat o imagine bine argumentată de temele semestriale propuse, apreciată atât de studenți cât și de către profesori.

Orice ai scrie despre o relație frumoasă înfăptuită în timp, ești mereu bântuit de teama că spui prea puțin sau prea mult..., așa că voi spune că o dată cu trecerea timpului grupul nostru de profesori s-a mărit și s-a consolidat, în vreme ce

Fotograf: Pavel Rădulescu

An I master, 2017
Coordonator: Doina Lucanu

Fotograf: Pavel Rădulescu

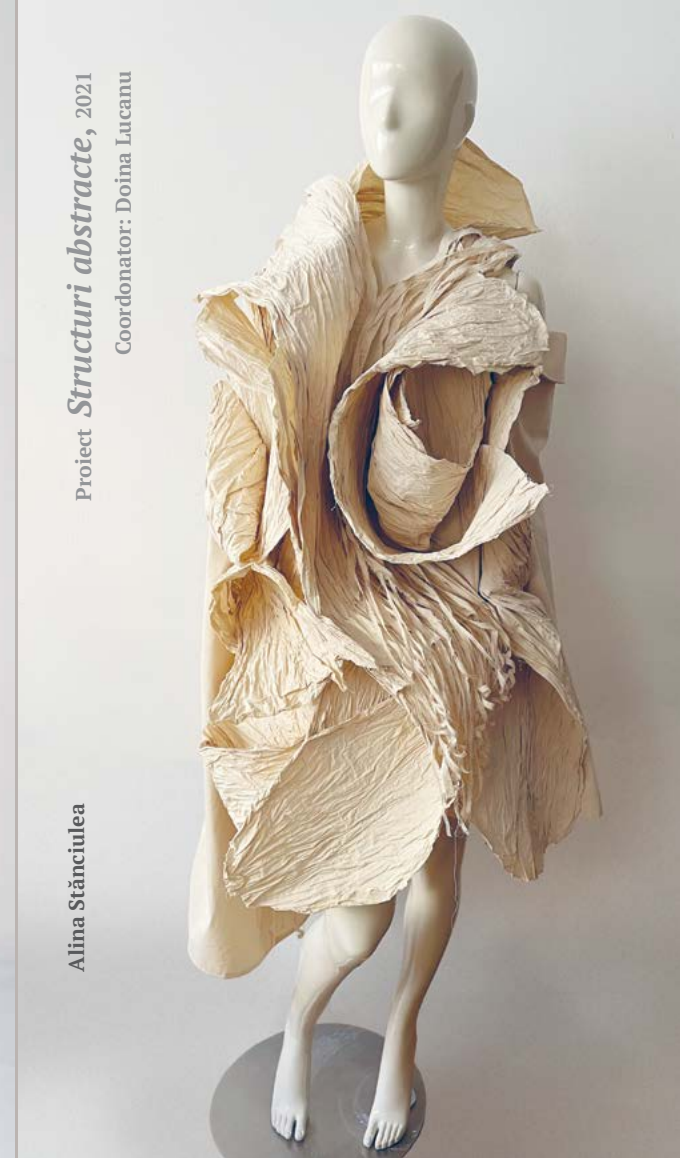
Proiect *Organic Chapter:002 - Cer și Pământ*, 2021
Octavia Chiru, coordonator: Doina Lucanu

Proiect *Layers*, 2019
Coordonator: Doina Lucanu

Fotograf: Pavel Rădulescu

Alexandra Boerescu

Alina Stănciulea

Proiect *Structuri abstracte*, 2021
Coordonator: Doina Lucanu

profesionalismul, umorul și bunul simț ne-au fost mereu aproape.

Suntem un grup de profesori diferiți ca preocupări și viziuni artistice și consider aceasta o oportunitate pentru formarea viitorilor creatori, deoarece ne completăm reciproc și astfel studenții se pot dezvolta profesional pe mai multe direcții. Moda este un domeniu complex care se pretează foarte bine la o abordare holistică integrată, care permite interacțiuni între domenii conexe.

Astfel, pentru a fi pregătiți pentru orice provocare, studenții beneficiază pe parcurs de multiple opinii și metode de învățare / dezvoltare dintre cele mai avizate,

fiind coordonați de profesori dedicați cu o vastă experiență în diverse direcții creative: în sfera cultural-artistică Unda Popp, Doina Lucanu și Paula Barbu; în sfera modei contemporane - Venera Arapu, Răzvan Vasilescu, Alina Griga, Ioana Avram, Liliana Țuroiu; în domeniile conexe - Adina Cezar, Gică Preda, Aurelia Pomponiu, Alexandru Mărginean, Matei Arnăutu, Flavia Lupu.

Fac parte alături de Unda Popp și Paula Barbu din generația de profesori care a pregătit noua serie de lectori și asistenți de la acest departament: Oana Roșca, Sergiu Chihai, Alina Gurguță, Andreea Stoian și Antoaneta Tică, care s-au evidențiat pe parcursul anilor atât ca studenți și mai târziu

ca profesori și pot să afirm cu tărie că sunt mândră de ei. Îmi apreciez toți colegii pentru performanțele lor profesionale și pentru că au ales să ducă mai departe această muncă frumoasă și generoasă în folosul progresului cultural și artistic.

Și cum se pare că întâlnirile nu sunt întâmplătoare, pot spune că întâlnirea mea cu Unda a fost un moment de bun augur, care a prilejuit o colaborare constructivă, fructificată concertat în diverse proiecte și acțiuni, susținându-ne reciproc în beneficiul departamentului.

În acest context, aș aminti de dna. Adina Nanu, mama Undei, care era nelipsită de la evenimentele departamentului

nostru (expoziții, lansări de carte, conferințe, galele UNAB etc.). Am apreciat din prima clipă bucuria cu care îngrijea obiectele colecțiilor domniei sale, dar și energia și entuziasmul său, precum și felul în care a înțeles că recuperarea unor veșminte cu încărcătură istorică (mai vechi sau mai noi) transmite o stare de spirit, un stil de viață. Mă încânta să văd cu câtă curiozitate și profesionalism analiza și aprecia, lucrările studenților coordonate de noi.

Pentru a putea fi competitivi la vârf la nivel național și internațional, relaționarea a două concepte de bază, interdisciplinaritatea și intertextualitatea, s-a dovedit în timp a fi esențială. Acestea au fost fundamentale și pentru

An I master, 2012
Coordonator: Doina Lucanu

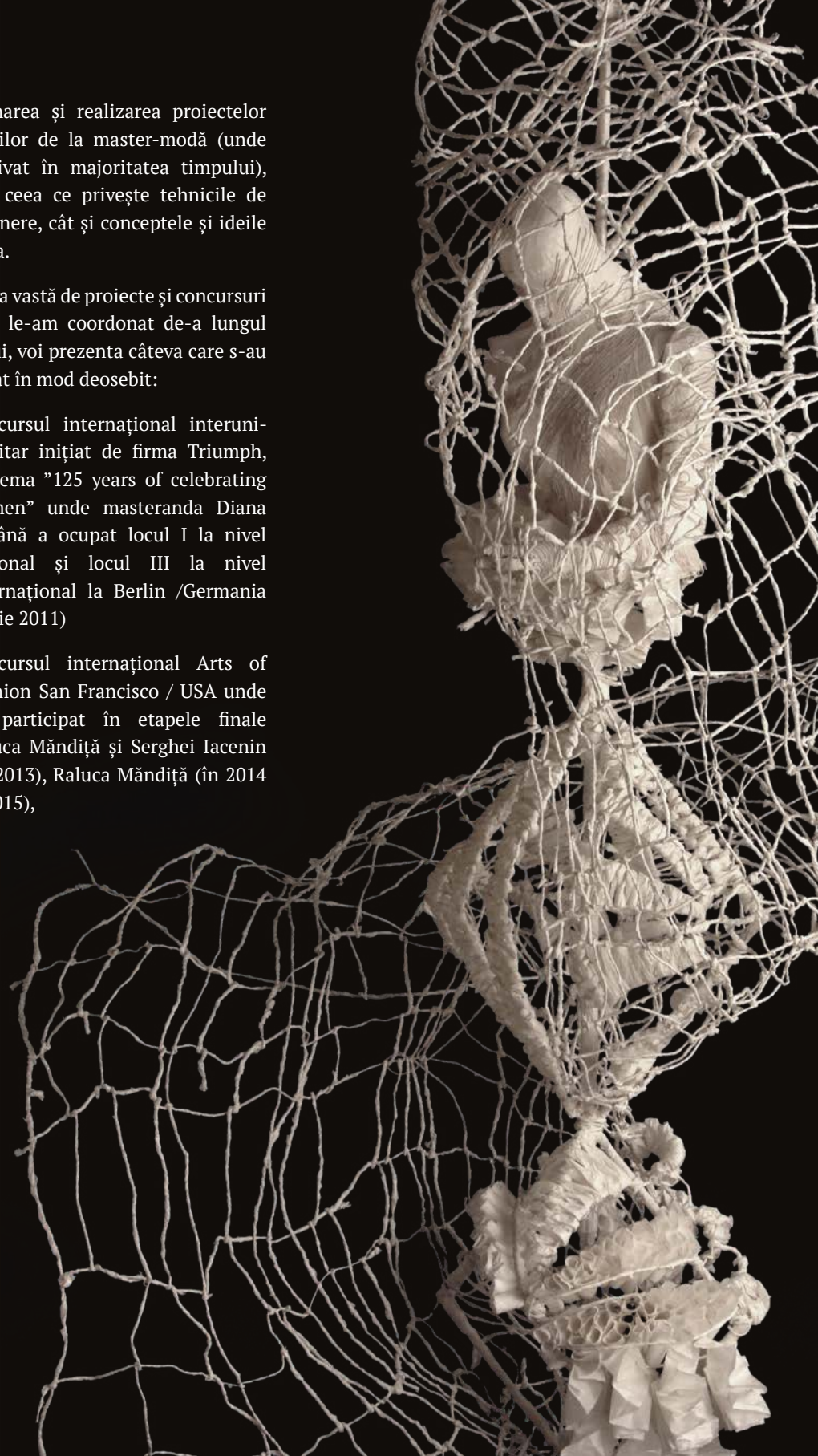

Constanța Balaban / Laura Smarandache
Fotograf: Alexandru Mărginean

coordonarea și realizarea proiectelor studenților de la master-modă (unde am activat în majoritatea timpului), atât în ceea ce privește tehnicile de transpunere, cât și conceptele și ideile acestora.

Din seria vastă de proiecte și concursuri pe care le-am coordonat de-a lungul timpului, voi prezenta câteva care s-au remarcat în mod deosebit:

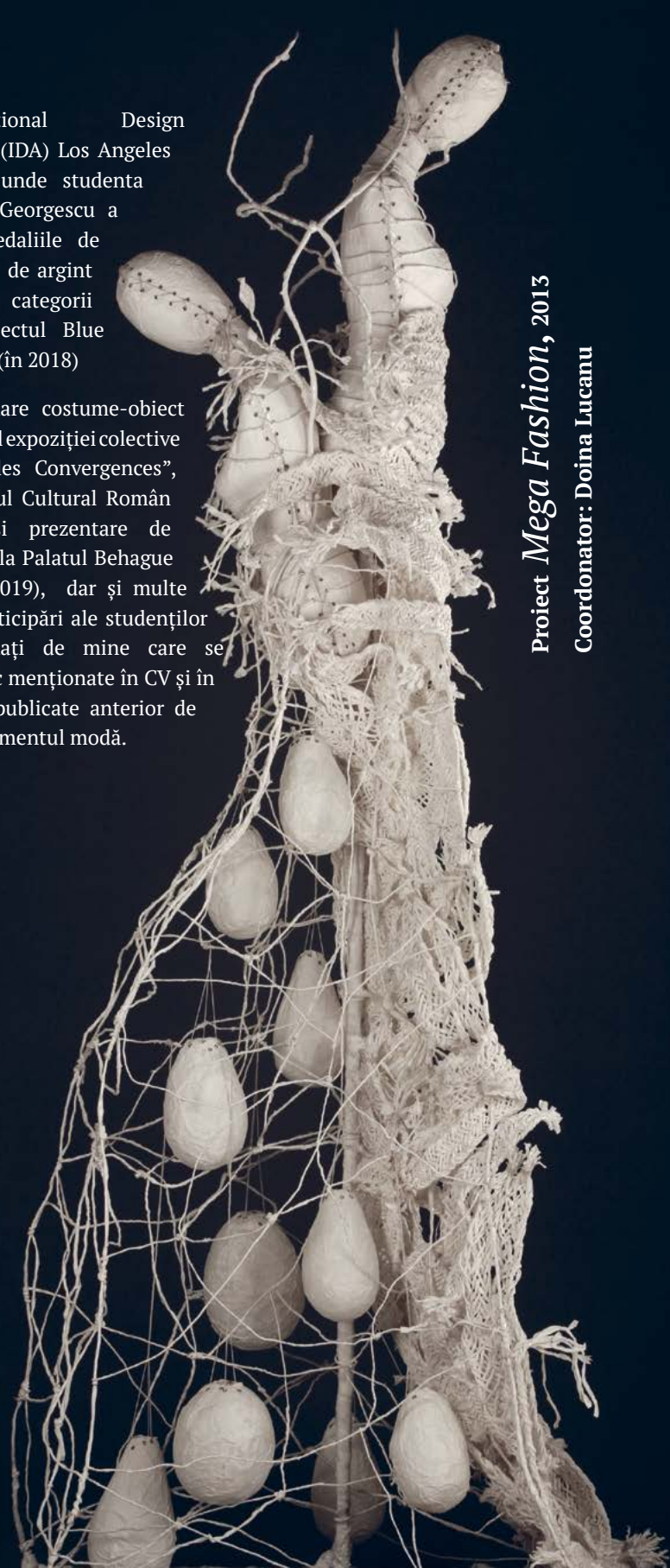
- Concursul internațional interuniversitar inițiat de firma Triumph, cu tema "125 years of celebrating women" unde masteranda Diana Bobână a ocupat locul I la nivel național și locul III la nivel internațional la Berlin /Germania (iunie 2011)
- Concursul internațional Arts of Fashion San Francisco / USA unde au participat în etapele finale Raluca Măndiță și Serghei Iaceni (în 2013), Raluca Măndiță (în 2014 și 2015),

Licență, anul II, 2013

Fotograf: Alexandru Mărginean

- International Design Awards (IDA) Los Angeles / SUA unde studenta Sabina Georgescu a luat medaliile de bronz și de argint la două categorii cu proiectul Blue Garden (în 2018)
- coordonare costume-obiect în cadrul expoziției colective „L'Art des Convergences”, Institutul Cultural Român Paris și prezentare de costum la Palatul Beaugue Paris (2019), dar și multe alte participări ale studenților coordonați de mine care se regăsesc menționate în CV și în cărțile publicate anterior de Departamentul modă.

Proiect *Mega Fashion*, 2013

Coordonator: Doina Lucanu

Proiect **LadZestra**, an I master, 2014

Coordonator: Doina Lucanu

În perioada 2014-2017 am coordonat proiectul AAICREA în calitate de director proiect, în cadrul căruia s-au realizat o serie de colecții, expoziții, instalații, conferințe, prezentări de costum, la care au participat toți colegii din cadrul Departamentului modă în diferite etape de desfășurare a lui. Cele mai importante colecții pe care le-am coordonat aici au fost LadZestra, Vestimentum, Mega fashion, Ora pământului, Năframa, expoziția de grup "Mise en place la TNB", (menționez că aceasta a fost organizată împreună cu Unda, iar colecția a fost prezentată în 2016 și la Muzeul Național de Artă al României). Cu toții am participat la prezentarea de costum și conferința națională Arte Arhetipuri Industrii Creative din cadrul evenimentului AAICREA "Taina de la UNAB", în 2016, iar o serie de colegi am participat la conferința

Fotograf: Mario Pancu

internațională Arts in Society, Londra 2015 și Paris 2016, la The International Conference on Advanced Materials and Systems ICAMS, București, 2014-2016 și la multe alte manifestări amintite în volumul "Spirit Românesc" apărut în 2017 la editura UNARTE.

Despre fiecare eveniment și despre fiecare profesor amintit aici se poate scrie cel puțin o carte, așa că mă opresc aici, în speranța că toate celelalte relatări ale colegilor mei dragi, vor completa frumoasa poveste de la UNAB pe care noi la finalul proiectului AAICREA am intitulat-o "Taina de la UNAB".

Mulțumiri tuturor, studenți și profesori, respect și recunoștință!

Spor la treabă pe mai departe!

UNArte 1971-2021 FASHION EXPERIMENT IMAGINATION COSTUME 50/50

Lector univ. dr. ALINA MARIA GRIGA

Școala de modă a Universității Naționale de Arte București sărbătorește o jumătate de secol de la înființare! Pentru a celebra momentul aniversar, particip alături de colegii mei la proiectul departamentului, provocarea „fifty/fifty” – o serie de expoziții și manifestări artistice. Subiectul permite infinite interpretări și exprimă pe deplin o bogăție de contraste, de situații, acea complementaritate de viziuni ce ne caracterizează în prezent la departamentul de modă.

Cu toate că a trecut prin diferite forme de organizare academică (de la 5, la 4 sau la 3 plus 2 ani), școala de modă UNArte a cultivat și a îndrumat generații întregi de tineri, pregătindu-i să meargă încrezători pe calea pe care au ales-o – designul vestimentar. Din anul 2005, departamentul nostru s-a desprins de secția Arte textile pentru a evolua independent pe criterii ample și nerestricțive ale culturii modei, cu viziunea unui proiect educațional introdus de prof. Unda Popp. Acesta propune abordarea veșmântului sub toate formele, de la creația vestimentară, la *performing* și spectacol de costum, până la costumul-obiect cu valoare artistică.

Integrarea domeniului alături de studiul artelor plastice și decorative nu este deloc întâmplătoare, creația de modă și de costum își autentifică apartenența prin conexiuni cu toate disciplinele artistice. Capacitatea de regenerare a vestimentației, de a reflecta „spiritul epocii”, de a asimila influențe dinspre curente artistice, aspecte și acțiuni ale creației individuale, îi atribuie un loc important în contextul creației artistice contemporane.

Astăzi, în centrul programei de învățământ și cercetare a departamentului nostru se află o viziune progresistă ce are la bază crezul integrării fenomenului modei în domeniul vast al artelor vizuale prin experiența studiului, dublată de cea a experimentului artistic. Sistemul de predare actual este dezvoltat pe o structură bine conturată a disciplinelor perfect echilibrată pe principiul vaselor comunicante. În cadrul ciclului de licență, acestea îndrumă studentul progresiv prin studiul desenului, al culorii, al compoziției de modă, istoria costumului, dezvoltarea limbajului de exprimare artistic-vestimentar, volumetrie, experiment stilistic, tipar etc. oferind și capacități tehnice și digitale necesare ulterior unei figuri profesionale.

Bineînțeles, această școală înseamnă mai mult decât programe, etică, experiență și profesionalism. Este mediul în care la rândul meu m-am format cu profesori dedicați și înzestrați, cărora le mulțumesc pentru tot ce mi-au oferit cu enormă generozitate: Unda Popp, Paula Barbu, Nicolae Alexi și Cristian-Robert Velescu – iar aceștia sunt doar o parte dintre ei.

Fiind absolventa acestei școli, retrăiesc cu nostalgie momente importante legate de emoția examenului de admitere, de întâlnirile memorabile cu mentorii mei, de timpul prețios petrecut alături de colegi. Aceleași sentimente de emoție și de împlinire le simt azi ca profesor după fiecare reușită a studenților.

< *Antineural* (2021), BA III Alina Somnez
> *Looking up to Dubuffet* (2019)
BA II Mircea Negrilă
Coordonator: Alina Maria Griga
Foto: Alexandru Mărginean

Cu Unda Popp am avut privilegiul să mă întâlnesc în anii '90 la Liceul de Arte „Nicolae Tonitza”, unde sub îndrumarea ei am realizat o serie de proiecte artistice și am descoperit experiența *performing*-ului de costum. Ne-am reîntâlnit mai târziu, pe parcursul studenției, la ceea ce era pe atunci Academia de Arte București. Aceasta a fost o perioadă fundamentală în evoluția mea, consistentă în experiențe curajoase, neconvenționale ce se desfășurau de multe ori și dincolo de sălile de atelier. Complexitatea, frumusețea, ironia temelor și a manifestărilor la care am participat mi-au confirmat cu fiecare ocazie faptul că mă aflu în compania ideală alături de tineri frumoși, pasionați și talentați.

Dinamica și spiritul avangardist al proiectelor interdisciplinare la care am luat parte, dar și fervoarea creativă a grupului au inițiat un dialog cu alte universități cu profil artistic din București. Așa s-au născut proiecte colaborative cu profesori și studenți de la actuala UNATC, cu care performam frecvent în spectacole și producții artistice la Teatrul Național, Universitatea de Arhitectură „Ion Mincu”, Muzeul Național de Artă al României, Teatrul Levant, Centrul Cultural Maghiar, Cazinoul Victoria, la Muzeul Municipiului București, dar și pe plaja Mării Negre.

Am trăit experiența participării la proiectul „Educație sentimentală – 100 de ani de costum” al prof. dr. Adina Nanu, una dintre întemeietoarele acestei școli, o personalitate artistică de excepție, un reper al fiecăruia dintre noi. Filmul în regia lui Gheorghe Preda și spectacolul în coregrafia lui Costin Anghel au fost ambientate la MNAR. Aici, împreună cu colegii mei, clasa Undei Popp, animam costumele delicate ale colecției și pe cele contemporane create de noi, integrându-le prin mișcare și atitudine în atmosfera diferitelor perioade istorice.

În următorii ani, am experimentat cu *performing*-uri de costum în cadrul workshop-ului interdisciplinar pe teme propuse de artistul rus Andrey Bartenev, *Lacul lebedelor* (1997) și *Spargătorul de nuci* (1998). Proiectele au fost realizate în parteneriat cu Centrul Georges Pompidou și cu Vitra Design Museum pe domeniul domnului Alexander von Vegesack, fondatorul centrului internațional de cercetare în arhitectură și design de la Boisbuchet, Franța.

Looking up to Dubuffet (2019)
BA II < Francesca Balsamo/
Sînziana Sorohan/Emma Palm
> Raluca Leonte/Bianca Dagne
Coordonator: Alina Maria Griga
Foto: Alexandru Mărginean

La finalizarea studiilor, tranziția de la ipostaza de student la cea de profesor a fost firească, mai ales că o jumătate dintre profesori mi-au fost mentori, iar alți foști colegi mi s-au alăturat la catedră: Răzvan Vasilescu, Liliana Țuroiu și Venera Arapu. Azi, cei mai noi membri ai colectivului sunt unii dintre foștii mei studenți – Antoaneta Tică, Alina Gurguță, Andreea Postelnicu.
În prezent, împărtășesc momente memorabile alături de toți colegii mei, proiecte unice la care am colaborat și am participat cu entuziasm.

Cu prilejul sezonului România-Franța (2019), departamentul nostru a răspuns invitației Institutului Cultural Român și fiecare dintre noi a participat cu o colecție dedicată proiectului. *L'Art des Convergences* a celebrat legăturile culturale și afinitățile celor două țări. Expoziția de la Galeria Macadam a ICR și spectacolul de modă de la Palatul Béhague din Paris au pus în lumina reflectoarelor creativitatea și calitatea educației artistice a școlii de modă de la București.
Pentru acest eveniment, am coordonat colecția *Looking up to Dubuffet* și chiar am performat în spectacol interpretând unul dintre personaje. Acest moment mi-a adus aminte de perioada studenției, când îmi purtam de fiecare dată propriile creații. Spectacolul s-a bucurat de prezența unui public distins: președintele Institutului Francez, Pierre Buhler, ES Luca Niculescu, ambasadorul țării noastre în Franța, și comisarul părții franceze a sezonului, Jean-Jacques Garnier.

La Bologna Fashion Week, International Fashion Design Education Conference, în septembrie 2019, am fost primiți cu apreciere și simpatie de profesorii de la Accademia di Belle Arti Bologna, Rossella Piergallini și Fabiano Petricone. Viziunea europeană a educației artistice a școlii noastre, rolul formării academice, osmoza între artă și creația vestimentară s-au remarcat și cu această ocazie în sesiunile de comunicare, expunerea filmelor, expoziția și creațiile prezentate pe pasarela italiană.

< *Viceversa* (2021), o creație *gender-fluid*
BA II Petru Matei Olteanu, Mariana Vieru >
> *Red Collection* (2020)
BA III Tatiana Veteva, Cristian Brîncoveanu
> *Design your own material – pleats*
(2020) BA II Alina Somnez
Coordonator: Alina Maria Griga
Foto: Alexandru Mărginean

În jurul proiectului AACREA *Taina de la UNArte* (2016), inițiat de Doina Lucanu, s-au reunit toți colegii (profesori, asistenți, doctoranzi), studenții departamentului, dar și invitați de la Universitatea de Artă și Design Cluj-Napoca (prof. univ. dr. Elena Basso Stănescu) și Universitatea de Vest din Timișoara (conf. univ. dr. Andreea Palade Flondor). Acest proiect excepțional a surprins potențialul identitar costumar, valorile artistice și culturale ale „spiritului românesc”.

Majoritatea proiectelor pun accentul pe o strânsă colaborare între membrii departamentului, dar și pe susținerea și promovarea studenților noștri. În ultimii zece ani, o atenție aparte o acordăm Galei Absolvenților Modă UNArte, eveniment în care sunt implicată, pe lângă coordonarea câtorva lucrări de licență, și în rolul de organizator. Acesta este proiectul anual în cadrul căruia colaborează toată echipa. Evenimentul perpetuează tradiția noastră, a producțiilor de anvergură, și oferă scena ideală de expunere pentru generații de absolvenți de licență și master de modă. Spectacolul unic ca amploare prezintă în premieră viziunea a peste 50 de noi creatori emergenți și surprinde prin varietatea genurilor propuse, de la colecții de modă, la *performing* cu costum și film de modă. Acest eveniment-maraton are loc anual, pe 28 iunie, în spațiul generos al grădinii FADD și atrage de fiecare dată un public tot mai numeros.

< *Mara* (2016) din proiectul *Taina de la UNArte*
BA II Maria Ciucanu
Coordonator: Alina Maria Griga
Foto: Mihai Sebestyen
< Gala Moda UNArte

Experiențele precedente și experimentul continuu mă îndrumă spre o practică educațională explorativă, un colaj de referințe, influențe artistice și instincte, dincolo de stereotipul modei.

În căutările mele cu studenții, pun întotdeauna accentul pe multiplele posibilități expresive ale unui concept, integrarea materialităților, a texturilor, găsirea unui „vocabular de soluții originale” adaptate la contextul actual al artei și al modei.

În cadrul cursului Concept și exprimare, propunerea *Design your own material* invită la o creație complexă, consacrată inovației pure, ce inversează logica asocierilor tradiționale, unde forma veșmântului impune alegerea și asortarea materialelor. În sens contrar, tema deschide posibilitatea interpretării per ansamblu a dezvoltării formei pornind de la melanjul suprafețelor textile și netextile, a fuzionării cromatice și a texturilor prin suprapuneri.

Fiecare temă cu obiective finale și rezolvări diferite, de la *fashion item*, la *wearable art* sau costumul scenei, pune accent pe studiul aprofundat al efectelor de linie, culoare, compoziție, suprafață, textură, ritm și volum în relație cu proporțiile corpului uman. Expresivitatea transpunerii ideilor, atributul temei și contextualizarea fenomenului vestimentar impun asocieri cu alte discipline artistice: fotografia, filmul și mișcarea scenică.

Cel mai recent proiect, *Un autoportret cu mască* (2021), realizat cu studenții anului III, este un material video experimental ce documentează printr-o serie de lucrări integrate circumstanțele disonante pe care le traversează creația de modă și costum în contextul distanțării sociale. La realizarea proiectului filmat, studenții au performat pentru a însuși propriile creații.

În economia circulară a temelor de atelier, originalitatea conceptului este în final întotdeauna pusă în valoare de modul de prezentare a creației în cadrul sesiunilor de fotografiere și filmare.

În elaborarea unor proiecte, studenții parcurg transversal teritoriul creației vestimentare sau de costum îmbogățindu-și experiențele prin aportul și influența cunoștințelor acumulate la cursurile conexe: de mișcare scenică al coregrafei Adina Cezar, de fotografie cu Alexandru Mărginean, de proiectare digitală cu Matei Arnăutu și de film cu Gheorghe Preda.

> Imagini din proiectul *Un autoportret cu mască* (2021) BA III
Andreea Ivan/Theodora Dreptaru/Diana Coropca
Coordonator: Alina Maria Griga

Lucrând îndeaproape cu studenții, generații de creatori, timp de 20 de ani, consider că există o viziune coerentă a procesului de educație vocațional de modă bazată pe studiu și o practică pluridisciplinară.

Constanta deschidere și performanțele acestui departament nu ar fi fost posibile fără susținerea rectorilor și a decanilor care de-a lungul timpului ne-au acordat permanent încrederea, sprijinul și atenția lor, profesorii Mircea Spătaru, Sorin Ilfoveanu, Ruxandra Demetrescu și Cătălin Bălescu.

Convingerea noastră este că ORIENTAREA ARTISTICĂ, experiența directă a studenților și actualitatea programului de studiu modelat în armonie cu capacitățile individuale complementare ale profesorilor oferă tuturor, studenți și cadre didactice, oportunitatea de a beneficia de un învățământ dinamic, de a se exprima liber și de a cerceta continuu zone noi.

Sunt încântată să fiu parte din aceasta aventură vie alături de studenți și de colegii mei, o echipă formată din personalități artistice distincte, oameni pasionați și dedicați culturii modei, educației tinerilor în domeniul vestimentar.

La mulți ani Școlii de Modă UNArte!

Transformer (2016)
BA II Arsene Lucian Alexandru
Coordonator: Alina Maria Griga
Foto: Mihai Sebestyen

Superheroes (2016)>
BA III Irina Cristescu/
Alexandru Simedru
Coordonator: Alina Maria Griga
Foto: Christian Tudose

perfect-unfinished / chiaroscuro / a / orical-
concreteness / figurative-abstract / arhi-
texture / poetic-mathematic / vi / ncient-
modernity / detail-of-ever / irit /
viceversa / expression-look / us /
thin-volum / bizarre-exce / y -
asymmetry / exhibition-inh / t-
modernity / impulse-inh / ion /
fifty-fifty / heavy-l / detail /
deep-li / k / minim / strazione-
figura / aroscuro / poe / tematica /
visione / dettagl / de / perfetto-
incompiut / za-a / leg / ibrido /
espresso / g / one / lta / corpo-
spirito / bi / o / vol / e- / ottile /
mostr / ria- / simmet / ca / sfumato-
rozz / rico / conc / to / azione /
Metà / e / ggerenza / nibizione-
dell' / compless / ero-chiaro-
profo / t- / immaginar / astr / t-figurativ /
claro / a- / matematică / arhi- / textură /
inhibi / perfect-neterminat / detaliu-
ansamb / / concret-alegoric / imaginație-
realit / o / irit / transparent-ambiguu /
bizar- / metric-asimetric / idee-acțiune /

MOȘTENIREA

Paula Barbu

Patrimoniul ce ne-a fost lăsat, pe care l-am moștenit și pe care îl transmitem generațiilor viitoare, nu este o continuare a unei străvechi tradiții, dar are o valoare inestimabilă prin propunerile și demersurile conceptelor sale, prin interesul special de care se bucură în ultimul timp. Școala de Modă, apărută în urmă cu cincizeci de ani la București ca specializare a Artelor Textile în cadrul Institutului de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu”, s-a format pe o serie de precepte modelatoare din sfera artelor ce au fost susținute în mod constant de-a lungul timpului de toți diriguitorii și membrii acestei secții. Ei sunt cei ce au sădit cu grijă semințe miraculoase pe un teren virgin, dar fertil, însetat de cunoaștere, care, în pofida situațiilor dificile provocate de nenumărați factori, au dat roadele minunate pe care le prețuim astăzi atât de mult. Faptul că în 2021 sărbătorim cincizeci de ani de Educație prin Modă se datorează în primul rând spiritului vizionar al unor profesoare extraordinare, care au reușit, prin efortul lor plin de încredere și entuziasm, să îndeplinească un vis, acela de a

demonstra importanța înființării unei asemenea secții speciale în cadrul Facultății de Arte Decorative a Institutului de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu” din București, devenită ulterior Universitatea Națională de Arte. Moda a contribuit la ridicarea prestigiului acestui edificiu cultural, la consolidarea identității artistice bazate pe particularitățile culturii și artei românești. Prin strădania celor două profesoare, mediul universitar artistic s-a transformat, începând cu anul 1971, într-un creuzet al formării mai multor sute de artiști designeri, dintre care o parte s-au făcut cunoscuți și remarcați în țară și în afara ei, contribuind la consolidarea prestigiului Școlii de Modă.

Prima personalitate care a participat la crearea Școlii de Modă, profesoara și artista Leontina Mailatescu, a obținut o bursă de studiu în anul 1970 prin Ministerul Învățământului din România. Cu susținerea rectorului de la acea vreme, profesorul Gheorghe Achiței, a plecat la Viena, unde a urmat, timp de câteva luni, cursuri de specializare la prestigioasa Școală Superioară de Arte Aplicate „Kunstgewerbeschule”, care s-a transformat mai târziu în „Universität für angewandte Kunst Wien”. Este foarte important să menționez că la acea școală s-au format ori au predat, personaje importante din domeniul artei și al modei, precum Gustav Klimt, Oskar Kokoschka, Vivienne Westwood, Karl Lagerfeld, Jil Sander și mulți alții. De la Viena, Leontina Mailatescu a preluat cele mai importante cursuri artistice și tehnice, pe care le-a așezat, ca pe niște cărămizi trainice, la temelia școlii

Drapaj realizat de Paula Barbu, 1980
Coordonator: prof. Adina Nanu

Studente de la UNATC în veșminte peplos.
Drapaje realizate de Paula Barbu, 2016,
proiectul *Time Maps*

Drapaj realizat de Alina Gurguță, 2016
Coordonator: prof. Paula Barbu

Gaudí

An I licență, 2018
Flash mob la Sun Paza

noastre, manifestând o grijă permanentă pentru calitatea cursurilor artistice, teoretice și practice atât de necesare formării viitorilor designeri. Din punct de vedere artistic, s-a remarcat prin participări la numeroase expoziții de artă decorativă, cu tapiserii și imprimeuri de mari dimensiuni. Una dintre temele ei preferate era „strada”, ilustrată cu lucrări în care se putea citi preocuparea pentru compoziția în care oamenii, cu fizionomii diferite și îmbrăcați divers, erau în centrul atenției, ca semn al dependenței de modă.

Ca orice profesor cu calitate vocațională deosebite, știa să lase libertate deplină studenților pe care îi simțea talentați, urmărindu-i cu o decență ieșită din tipicul pedagogic pe care puțini o puteau înțelege. Leontina Mailatescu mi-a condus lucrarea de licență cu o temă inspirată din costumul tradițional românesc, lăsându-mi impresia că tot ce știam credeam și realizam la acea vreme, îmi aparținea în totalitate. După terminarea studiilor, am continuat să ne revedem cu mare plăcere și să abordăm în discuțiile noastre teme comune referitoare la modă, artă sau viață.

A doua personalitate pe care aș vrea să o evoc este profesoara Adina Nanu, istoric și critic de artă care a avut un rol esențial în formarea zecilor de generații, remarcându-se atât prin vastitatea cunoștințelor din domeniul Istoriei artelor, cât și prin harul vocațional de excepție, prin care reușea să le transmită mesaje-cheie celor ce o ascultau, definatorii pentru domeniul modei,

„Gaudí”
An 1- licență - 2018

Fotograf: Gelu Serseniuc

aducând auditoriul, de cele mai multe ori, într-o stare de entuziasm generalizat.

Eram elevă la Liceul de Muzică și Arte Plastice din Pitești când Adina Nanu publica, în anul 1974, volumul *Artă, Stil, Costum* singura lucrare din literatura de specialitate în acel moment din România, legată deopotrivă de istorie, de artă, de stiluri, dar și de costum, de modă, în care descria într-o manieră cronologică a stilurilor ce au urmat și încheind undeva după anii, 70. În 2007 a reeditat această carte completând-o cu noi date și a continuat cu multe alte publicații dedicate modei sau scenografiei, ca de exemplu *Arta pe om. Look-ul și înțelesul semnelor vestimentare sau Vezi? Comunicarea prin imagine*, din care se desprinde cu ușurință preocuparea pentru limpezirea pe înțelesul tuturor a problemelor legate de corpul uman și proporțiile lui, de compoziția veșmintelor de-a lungul

timpului, de influența formei, a culorii, a luminii și a umbrei asupra acestora și, nu în ultimul rând, de rolul jucat de modă în societate și în evoluția artelor.

Cu tenacitatea-i bine cunoscută, a adunat în timp numeroase obiecte vestimentare, fotografii și scrieri, multe aparținând familiei sale, altele aparținând numeroșilor donatori, reușind să alcătuiască prima Colecție de Modă privată, „Adina Nanu”, care ilustrează specificul și evoluția modei din România începând cu sfârșitul secolului al XIX-lea și terminând cu obiecte vestimentare contemporane, achiziționate de la studenții departamentului Modă.

Am întâlnit-o pe Adina Nanu în anul trei de facultate, când mi-am ales ca specializare moda, și din acel moment mi-a devenit primul mentor în descifrarea tainelor acesteia. Timp de un an, am străbătut alături de

Ultraviolet & Faun

An 1- master - 2014

Alina Gurguță

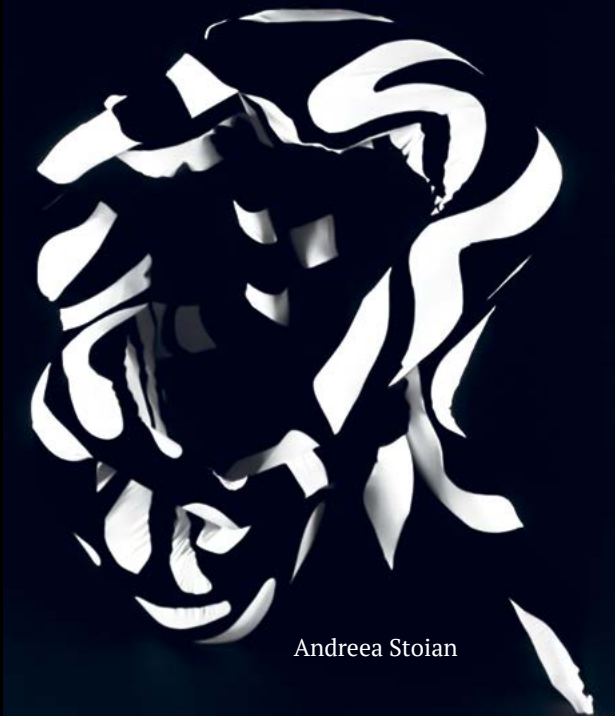
Fotografii: Mario Pancu

această minunată doamnă a culturii noastre, prin modă, secole de istorie, călătorind ca într-o poveste pe un covor fermecat într-o lume fantastică, plină de idei generoase, frumoase și reale. Fiind singura studentă care frecventa cursurile de modă dintre cei doi studenți înscriși în acel an, am avut ocazia să îi fiu aproape mai tot timpul și să beneficiaz de multele sfaturi și cunoștințe legate de construirea veșmintelor pe care Adina Nanu mi le dăruia cu mare generozitate, numindu-mă cu haz „50/100 – jumătatea prezentă”. Am participat în acea perioadă la multe experimente creative în școală, în muzee sau în fabrici, îmbinând cunoștințele acumulate cu realitatea practică. Când am devenit la rândul meu profesoară la același departament și când preocupările mele artistice legate de modă și de pictură au devenit mai evidente, întâlnirile cu Adina Nanu se transformau ad-hoc în adevărate colocvii despre artă, în care ne cufundam împărțându-ne multe dintre experiențele și pasiunile noastre și din care cu greu ne puteam desprinde.

Retrăiesc și astăzi cu emoție amintirile legate de examenul de admitere la Institutul de Arte Plastice, care era unul dintre cele mai dificile, comparabil cu examenele de la Medicină, Politehnică, Teatru sau Conservator, în primul rând datorită numărului mare de candidați care se înscriau la acest concurs pe un număr foarte mic de locuri, în al doilea rând fiindcă situația era generată de complexitatea probelor practice ce se desfășurau pe parcursul a două etape. La Arte textile cele mai grele probe erau portretul cu mâini, crochiurile anatomice realizate din memorie și compozițiile cu teme specifice perioadei proletcultiste. Nu exista examen special pentru modă.

Aceleași emoții mă copleșesc și când îmi amintesc de profesorii dragi care mi-au înfrumusețat anii studenției prin cunoștințele pe care mi le-au dăruit, fiecare contribuind la formarea mea ca artist. Printre aceștia, profesoara și artista Emilia Niculescu Petrovici, cu care am redescoperit plăcerea de a desena și de a compune, mijloace de exprimare importante în formarea artistică, despre care le vorbesc la rândul meu studenților; profesoara Magda Stroe,

Monica Ivanovici

Andreea Stoian

Fotografii: Mario Pancu

Ultraviolet & Faun
An I master, 2014

Ioana Șerban

Mircea Negrilă

La Blouse Roumaine

An II licență, 2018

Fotografii: Creart

Beatrice Miu

ale cărei cursuri și prelegeri filozofice despre Platon, Hegel sau Kant mă străduiam să le urmăresc la ore târzii după orele de atelier; profesorul Gheorghe Achiței, care susținea cele mai amuzante cursuri de estetică și care mi-a coordonat cu o vădită pasiune pentru modă, necunoscută de mine până la acel moment, una dintre cele mai frumoase teme pentru teza de doctorat pe care aveam să o susțin în decembrie 2006; profesorul și doctorul Gheorghe Ghițescu, care le cerea studenților să studieze și să înțeleagă anatomia corpului uman la nivel de artă, prin desen și culoare; rectorul Vasile Drăguț, istoric și critic de artă care între anii 1977 și 1981 era nevoit, pe de o parte, să respecte restricțiile legate de comportamentul, de vestimentația și de... lungimea pletelor studenților, iar pe de altă parte, era atent la buna desfășurare a cursurilor și scria cronici sau cărți de artă și călătorii, precum *Fata morgana la Tassili*, una dintre acele cărți fascinante prin stilul pasionant al descrierilor pe care le poți citi într-o noapte.

Ca mulți alți tineri preocupați de formarea lor, am ignorat restricțiile din timpul studenției și mi-am văzut de drumul meu, ce mi-a oferit încă de la început cele mai severe lecții. După absolvire, am fost repartizați, prin hotărâre guvernamentală, ca simpli proiectanți în diferite întreprinderi din țară care nu aveau nicio legătură cu pregătirea noastră. Denumirea profesiei pe care o exercitam nu exista în acel moment în nomenclatorul oficial al meseriilor, iar cea pe care o purtam ne știrbea din drepturi și libertăți. Înainte de 1990, doar patru ani m-am simțit designer, când am lucrat la Romartizana, în unul dintre puținele centre de creație din țară, și unde am întâlnit-o pe Olga Horșia, etnografă și director la acel moment, care mi-a înțeles și susținut întreaga activitate creativă. Fără să ezite, m-a recomandat ca pe un bun profesionist profesorilor de la Facultatea de Arte Textile,

care erau în căutarea unor specialiști ce urmau să formeze un colectiv capabil să revigoreze, prin noutatea cunoștințelor și experiența lor, specializarea Modă.

După inițiatorile secțiunii Modă, pentru o perioadă de trei ani, între 1987 și 1990 a urmat la conducerea specializării Ioana Avram, ce a făcut parte din seria a treia de absolvenți ai acestui departament și care și-a propus, cu elanul specific tinereții, noi metode și discipline pentru relansarea educației prin modă. Ulterior a plecat în Maroc, cu gândul de a continua specializarea în domeniul modei și de a se întoarce cu idei și cursuri novatoare pentru școala noastră, fapt dovedit la reîntoarcere. Ea s-a numărat printre puținii colegi care au înțeles importanța anumitor cursuri și care m-a inspirat în găsirea unei titlaturi potrivite cursului pe care aveam să îl dezvolt ulterior, și anume Volumetria.

În decembrie 1990, când am ajuns la Arte textile, secția Modă era condusă de Simona Runcan, o renumită artistă, graficiană și pictoriță, care dobândise o bună experiență într-un stagiu de doi ani în domeniul modei la Casa de modă „Jean-Claude de Luca” și la Biroul de stilism „Eurostyle” de la Paris, pe care o împărtășea studenților săi cu multă dăruire.

Și cum tranziția nu ne-a ocolit nici pe noi, a urmat o perioadă grea, în care se încerca găsirea unui drum coerent pentru această secție și în care ne-am luptat cu prejudecățile, cu orgoliile, cu greutatea. Pe acest fond al incertitudinilor, unii dintre noi au venit, alții au plecat, alții s-au transferat ori au revenit în 2005 cum a fost, de exemplu, și cazul Undei Popp. În tot acest timp, eu am rămas pe loc și pentru o perioadă de aproximativ șase ani, între 1997 și 2003, am condus secția fără prerogativele necesare, asumându-mi în schimb toate riscurile și eforturile pentru ca secția, moștenirea, să nu dispară. Era o

Trench & Go

An II licență, 2017

Fotografii: Alexandru Mărgineanu

Trench & Go

An II licență, 2017

Fotografii: Alexandru Mărgineanu

situație mai mult decât disperată, pentru că eram din nou doar două profesoare, alături de mine aflându-se în acel moment Mihaela Ilinca, un designer recunoscut pentru talentul său. Moda a supraviețuit, a devenit și mai cunoscută, s-a dezvoltat pentru că studenții coordonați doar de noi două au participat intens la diferite concursuri organizate în țară și în afara ei, obținând cu succes premii importante. Datorită unei afluențe crescânde a candidaților la examenele de admitere, am obținut un număr mai mare de locuri, de la trei, patru sau cinci locuri pe an, la douăzeci și cinci, până la treizeci de locuri pe an. În următorii ani, ni s-au alăturat ca profesori Irina Stângă și Ioana Avram, urmate de absolventele Liliana Țuroiu și Alina Griga, care și-au adus o valoroasă contribuție la întregirea și la dezvoltarea subsecției Modă.

În anul 2005 s-a produs separarea Modei de Artele textile, când Unda Popp a preluat conducerea secției la propunerea rectorului, pictorul Sorin Ilfoveanu, reușind ca la un an după aceea să obțină statutul de departament de sine stătător. Tot atunci a venit și artista decoratoare Doina Lucanu, care ne-a devenit colegă apropiată, dedicându-se în totalitate fenomenului modă. Înainte de acest eveniment am avut dese discuții cu Unda Popp referitoare la modelul unui departament care să funcționeze pe suportul oferit de un sistem modular, în care fiecare profesor să-și expună propriile experiențe și convingeri legate de modă, iar studenții să poată beneficia de toate aceste experiențe, ceea ce s-a și realizat ulterior. Meritul Undei Popp a fost acela că ne-a acordat tot sprijinul pentru lansarea unor cursuri noi, interesante, ne-a implicat în tot felul de evenimente artistice, în realizarea unor cărți-document despre cursurile noastre, despre temele noastre, despre realizările noastre, despre tot ce ni se întâmpla de fapt. Toți am fost un aluat bun, pe care s-a putut baza și cu ajutorul căruia a creat structuri și programe noi de învățământ, proiecte culturale, spectacole, expoziții, obținând rezultatele bine

cunoscute. Între profesoarele importante ale departamentului Modă, cele care au pus bazele noii orientări, Unda Popp, Ioana Avram, Doina Lucanu și cu mine Paula Barbu, s-au creat legături trainice care ne-au unit, care au permis moștenirii noastre continuitate, prosperitate și faimă. O pleiadă de tineri talentați și frumoși, „Eșalonul 3” cum îmi place să îi numesc, Alina Griga, Răzvan Vasilescu, Oana Roșca, Sergiu Chihaiia, Venera Arapu, s-au alăturat cu forțe proaspete, înțelegând că epopeea continuă. Acesta a fost momentul de la care Școala de Modă a înregistrat succes după succes, numărul studenților crescând de la an la an, ajungându-se la aproximativ o sută șaizeci de studenți pe an și la șaizeci de absolvenți de la cele două secțiuni, licență și master. Galele absolvenților, susținute an de an, în ultimul timp în grădina facultății, unde s-au văzut roadele eforturilor noastre, fac parte din proiectul nostru comun cu care ne mândrim, prin care aducem la noi acasă oamenii interesați de fenomenul educației prin modă sau pentru a ne cunoaște mai bine.

Ultimele venite în mijlocul nostru, fostele noastre studente înzestrate cu talent și pasiune în domeniul modei, Alina Gurguță, Antoaneta Tică și Andreea Stoian, se străduiesc să răspundă tuturor cerințelor alături de alți colegi cu specializări diferite, precum Alexandru Mărginean și Matei Arnăutu sau alte personalități din domenii conexe modei care au contribuit prin experiența lor la completarea cunoștințelor studenților, precum: Doina Berchină, jurnalist, critic de modă, producător de emisiuni de modă la radio-Tv, Adina Cezar și Costin Anghel, coregrafi ce i-au inițiat pe studenți în tainele mișcării scenice și Gelu Serseniu, fotograf și realizator de filme de scurtmetraj. Astăzi, departamentul Modă este condus de Răzvan Vasilescu, un tânăr cu multiple calități deosebite, aparent fragil, dar foarte ambițios, tenace, politic, răbdător și generos, preocupat să rezolve toate problemele legate de activitățile noastre.

Din punctul meu de vedere, mi-am dorit să acord tuturor studenților atenția și timpul necesar dobândirii cunoștințelor de care ei aveau nevoie. Am fost în permanență cu gândul la responsabilitatea pe care o aveam față de ei atunci când le vorbeam despre modalitățile de exprimare și realizare a diferitelor teme, ce se transformau treptat în etape ale formării lor. Cu acest scop am dezvoltat o disciplină nouă, Volumetria, prin care i-am făcut să înțeleagă importanța bagajului cultural și a celui experimental, strâns legate de problemele artistice și de tehnologie. Aduc în atenție câteva dintre cele mai cunoscute proiecte pe care le-am realizat cu ei: Sfori la Modă, Gordium sisal, Punct și linie, Mondrian, Gaudí, Sonia Delaunay, Charles James, Vivienne Westwood, Matisse, Corpurile platonice, Ultraviolet & Faun. Am scris cărțile de unic autor *Vestimentația feminină europeană 1850 – 1950* și *Volumetria modei, numeroase capitole în cărți comune și publicații diverse, am participat la proiecte importante, cum ar fi AAICREA, condus de Doina Lucanu, sau Spațiul, apa și focul – Land art și experimente cu tehnologii tradiționale și Time Maps.*

Comunități reale – Lumi virtuale – Trecut experimentat, conduse de profesorul Dragoș Gheorghiu.

Din cei cincizeci de ani de educație prin modă, patru ani i-am dedicat studiului personal ca studentă și aproximativ treizeci și unu de ani i-am dedicat studenților ca profesor, având în această perioadă și o susținută activitate artistică prin participarea la numeroase expoziții de modă cu studenții sau personale și de pictură, din care opt sunt expoziții personale, reprezentând o altă latură a preocupărilor mele. Am fost și sunt exigentă față de acțiunile mele profesionale, ale colegilor sau ale studenților. Am părut dură și imprevizibilă pentru aceia care nu au știut că pentru reușita acțiunilor noastre nu este loc pentru niciun compromis, asigurându-i că în același timp le-am dăruit cu multă iubire toate cunoștințele, visele și realizările mele. Acesta a fost felul meu de a construi, de a apăra valorile eticii umane și culturale, de a nu lăsa dezordinea aparentă să ne controleze mințile, intențiile sau rezultatele, de a păstra moștenirea. Dacă m-ați întreba ce mi-a plăcut mai mult din întreaga mea activitate didactică, v-aș răspunde că nimic nu este mai frumos decât relația interumană care se creează între profesor și student în momentele de maximă creativitate.

Before they pass away

Iulia Ghenea, Emilia Tudoran
Lucrare de licență, 2014
Coordonator: Paula Barbu

Lector univ. dr. Venera Arapu

Este poate pentru prima oară în viață când trebuie să aștern amintiri pe hârtie. Vorbim despre 50 de ani de la înființarea secției de modă și despre 28 de ani de activitate profesională pentru mine. Cifrele pot fi întotdeauna impresionante și nu pare foarte simplu să sintetizez în cateva pagini acești ani întregi de experiențe.

Treizeci de ani de activitate Ștafeta pentru mai departe...

Dau repede timpul înapoi și mă văd pe culoarele liceului „Tonitza”, dar, paradoxal, hotărâtă să dau admitere la Facultatea de Medicină în urma unei promisiuni făcute tatălui meu cu câțiva ani înainte să plece dintre noi. Aveam pe atunci 15 ani, iar astfel de promisiuni sunt ținute cu strășnicie la vârsta aceea. Nu intru la facultate la prima încercare, dar realizez dintr-o dată că drumul meu în viață trebuie să fie altul, unul total diferit, creativ, artistic. Susțin examenul la Facultatea de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu” și reușesc să intru la secția de modă. E bine spus reușesc, căci locurile erau puține, doar șase-șapte pe an.

Am 19 ani și o dorință imensă să acumulez cât mai multe informații. Astfel, timp de șase ani lucrez la făurirea propriei persoane. Minteă îmi face salturi cu mare ușurință. Și acum, de fiecare dată când intru în curtea școlii pentru a merge la cursuri, încă mă văd cu 30 de ani în urmă în aceeași curte, studentă fiind. Totul pare absolut neschimbat și senzația de familiar este mereu prezentă, mai ales că doi dintre cei care acum 30 de ani mi-au fost profesori îmi sunt astăzi colegi! Este vorba despre Paula Barbu și despre Unda Popp, cu care mi-am susținut, de altfel, licența.

Minteă zburdă în continuare și mă văd acum 12 ani, când, la un moment dat, în Franța fiind, primesc un telefon de la Unda, care mă întreabă dacă nu doresc să vin să predau la secția de modă. M-am simțit onorată de propunerea ei, iar răspunsul a fost un DA necondiționat, cu toate că, locuind în Franța, nu a fost foarte simplu să susțin aceste cursuri.

Am constatat că echipa de profesori a secției de modă s-a mărit permanent, evident, în paralel cu creșterea constantă și îmbucurătoare a numărului de studenți doritori să urmeze această cale. Astfel, în ani, lucrurile au evoluat și acum secția de modă are în medie 50 de studenți pe an, fiind una dintre secțiile cele mai căutate din cadrul UNArte. Cred că această creștere spectaculoasă a numărului de studenți oglindește cel mai bine parcursul făcut în toți acești 50 de ani de învățământ de modă și recunoașterea de care a ajuns să se bucure secția de modă, căci acum studenții noștri sunt atât din țară, cât și veniți de pe alte meleaguri.

Îmi amintesc de nenumăratele perioade pe care le petreceam în cadrul secției de imprimare și pot să spun că lucrul acesta mi-a trasat drumul în viață, pentru că întotdeauna am fost preocupată de print de-a lungul întregii mele activități. Astfel, prima colecție cu care am apărut în spațiul public a fost bazată pe imprimeuri pe care le-am realizat în cadrul facultății, o colecție pornită de la o temă de atelier de inspirație art nouveau pe care m-am hotărât să o dezvolt în cadrul unei colecții mai complexe. În anul patru de facultate am participat cu această colecție la Festivalul Național de Modă, o primă manifestare care avea loc în București în domeniul acesta.

Întâmplarea a făcut ca președintele juriului la acea a doua ediție să fie creatorul francez Olivier Lapidus, care mi-a apreciat foarte mult colecția și care, în afara premiului pe care mi l-a înmănat ca și câștigător al competiției respective, mi-a propus să

vin în Franța într-un stagiu de șase luni. Nu m-am dus, dar încrederea pe care mi-a dat-o aprecierea lui personală a fost de neprețuit.

Profesorul meu principal, Simona Runcan, a fost un artist și o femeie specială, pasionată de modă, o doamnă în adevăratul sens al cuvântului. Și-a pus fără îndoială amprenta asupra tinerei care eram atunci, căci ea a fost cea care mi-a sădit în minte ideea de a pleca în Franța pentru a învăța lucruri noi sau pentru a dobândi o experiență în plus față de cea pe care o aveam deja, experiență în urma căreia astăzi îmi pot contribui personal la formarea tinerilor designeri de mâine.

În pofida propunerii extrem de ispititoare făcute de Olivier Lapidus, am preferat să termin studiile în țară. Trei ani mai târziu mi-am susținut licența sub îndrumarea Undei Popp, proaspăt sosită în cadrul secției de modă, care ne-a subjugat cu energia și modernitatea ei, pe mine și pe încă două colegi de an, care ne-am mutat fără să clipim din ochi la clasa ei. Cândva, mult mai târziu, m-am întrebat cât nezas trebuie să-i fi făcut doamnei Runcan prin plecarea noastră, dar așa sunt tinerii, năvalnici și cruzi fără să vrea.

Îmi amintesc cu drag de acele vremuri în care dimineața veneam la facultate la orele de atelier, iar după-amiaza încercam să îmi completez cunoștințele practice de una singură, căci chiar din timpul facultății am început să lucrez de acasă. Cred că lucrul ăsta m-a făcut să progrez rapid, astfel încât în momentul în care mi-am susținut licența aveam câțiva ani de activitate în care învățasem foarte multe lucruri și îmi lansasem deja, studentă fiind, propriul meu brand, având chiar la acea vârstă un atelier propriu.

Licența mi-am susținut-o la Sala Dalles cu o colecție de inspirație costum popular românesc, Ana și Ion, din care, în mod absolut magic, mai am și astăzi o piesă în garderoba mea proprie. A fost o colecție de licență absolut uriașă, compusă din 35 de *outfit*-uri atât pentru băieți, cât și pentru fete, dar cred că nu aș fi putut niciodată să fac lucrurile la o asemenea amploare dacă nu m-aș fi străduit în paralel cu facultatea să și încerc să lucrez concret, lucru pe care îl recomand și astăzi studenților noștri. Imediat după susținerea licenței, mi-am depus dosarul de admitere la o școală de modă din Franța, ESMOD, despre care auzisem de la Simona Runcan, și am fost acceptată. Acolo am mai făcut trei ani de studiu, ani mult mai mult axați pe partea practică a acestei meserii. În continuare le spun și astăzi studenților mei că facultatea pe care noi o avem în București este una mult mai complexă decât ceea ce pot face în altă parte, pentru că este o facultate de ARTĂ în cadrul căreia există și o secție de modă, nu o simplă școală de modă după modelul celor occidentale, iar acest lucru presupune o curriculum mult mai complexă decât ceea ce pot avea la dispoziție într-o simplă școală de modă. Anatomie, Istoria artei, Estetică, toate sunt cursuri de care nu am avut parte la ESMOD.

Diferența a făcut-o în schimb stagiul pe care am putut să-l fac la Givenchy. La vremea respectivă, creatorul pe care îl admiram cel mai mult era Alexander McQueen și a fost o mare șansă faptul că am fost primită la acest stagiu, având posibilitatea să lucrez împreună cu creatorul meu favorit.

Anii au trecut, am mai avut o colaborare cu brand-ul Paule Ka pentru care am desenat timp de un an și jumătate. În paralel, mi-am înființat o societate în Franța și am început să îmi distribu propriile

colecții în toată lumea, acesta fiind practic debutul activității mele profesionale internaționale. Astfel, ani mai târziu, în momentul în care Unda Popp mi-a propus să vin să predau la secția de modă, acumulasem deja o experiență destul de importantă și mi s-a părut firesc și logic să o împărtășesc celor mai tineri. Acest lucru m-a făcut să mă simt împlinită și utilă, altfel decât prin activitatea mea de designer.

Unul dintre cursurile pe care le predau este cel de Design conceptual, în cadrul căruia tratez tema Hazard. Îi invit pe studenți să descopere că pot să creeze având la dispoziție doar principiul hazardului, lucrând cu materiale diferite, materiale pe care le au la dispoziție, și nu cele pe care le visează, deci învață să facă ceva interesant din absolut orice. Lecția cursului este că întâmplarea poate produce un NOU pe care mintea noastră logică

nu-l poate concepe în mod natural. Ideea de joacă și de ușurință cu care se poate crea este una nouă pentru ei. Este vorba implicit despre descoperirea sentimentului de libertate dat de faptul că te poți juca cu inspirații și țesături venite din zone diferite și uneori total opuse, cu elemente de croială sau de accesoriizare total aleatorii, iar la final să se obțină o piesă care să aibă coerența ei proprie tocmai prin această originalitate. Tema ridică problema ștergerii delimitării dintre genuri. Mai există limită între

armonie și dizarmonie? Până unde ține bunul-gust și de unde începe prostul gust? De ce reconsiderăm astăzi ceea ce se cuvine sau nu se cuvine să purtăm?

Cel de-al doilea curs pe care îl predau este Volumetrie, pe care l-am preluat precum o ștachetă de la colega mea Paula Barbu și curs pe care îl consider extrem de important pentru că este cel în care am posibilitatea să îi învăț pe studenți cum să își transpună volumele din schițe în realitate.

Aș îndrăzni să spun că este ABC-ul în meseria de designer.

Mai există limite între genuri? Mai există limite între armonie și dizarmonie? Până unde ține bunul-gust și de unde începe prostul-gust? De ce reconsiderăm astăzi ceea ce se cuvine sau nu se cuvine să purtăm?

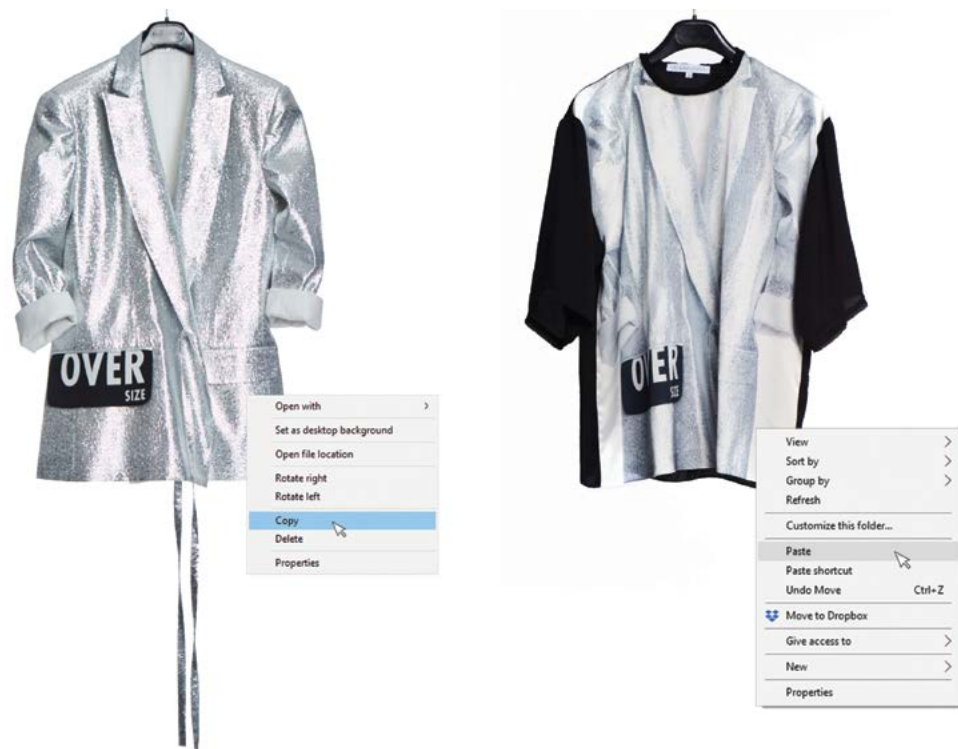
Integrarea modei în artele vizuale a deschis noi direcții creației vestimentare, care și-a câștigat libertatea de a propune cele mai nebănuite formule de înveșmântare elaborate de designerii considerați astăzi adevărați artiști. Ei sunt receptorii sensibil ai fenomenelor sociale, economice, politice și chiar ai celor naturale. Prin intermediul creațiilor lor, aceștia își expun ideile vizavi de toate frământările lumii în care trăiesc.

În calitatea mea de designer, am dezvoltat de-a

lungul întregii activități profesionale colecții vestimentare ce își propun să transforme imaginea femeilor care poartă aceste piese. Transformarea nu se produce prin învelișuri ce încearcă să modifice trupul, ci creațiile mele doar aștern peste el compoziții prefabricate.

Cursul Hazard

Pornind de la principii de bază ale designului vestimentar, am conceput ansambluri-model, outfit-uri complexe, coerente stilistic, aparent cu un design extrem de elaborat, deja accesozitate. Ținutele au fost ulterior fotografiate din față și din spate până ce am obținut imaginile cele mai expresive. Imaginile au fost mai apoi printate digital pe o țesătură de bază care a funcționat ca un ecran alb neutru. De cele mai multe ori, piesa, suport al imaginii, este mai mare decât poza printată și pe marginile laterale rămâne vizibil albul țesăturii de

bază, devoalând tehnica printului. Înșelarea ochiului se face astfel nu pe ascuns, prin strângerea corpului în corset sau prin adăugarea de pernuțe mascate, ci la vedere, ca un joc sau ca o glumă. La fel am abordat și tema Hazard, ca un joc sau ca o glumă.

Atât în activitatea mea de designer, cât și în cea de profesor, încerc să arăt cât de important a devenit conceptul de gust în viața cotidiană. În zilele noastre, oamenii se simt umiliți să fie etichetați drept fără gust. Este interesant să ne gândim la ceea ce constituie nivelul de gust, modul în care oamenii

judecă dacă ceva sau cineva e sau nu de bun-gust. De mai bine de un secol, gustul nu mai este un criteriu de judecare și de interpretare a artei (înțelegând genurile clasice ale artei), dar el a fost în tot acest timp prezent în discuția despre modă și design, domeniu care a rămas acum singura redută a acestui criteriu estetic, gustul.

Astfel, atât colecțiile dezvoltate de mine în ultimii ani, cât și cursul Hazard pe care îl susțin studenților din anul al treilea problematizează într-un mod cât se poate de direct și de eficient tocmai chestiunea

gustului estetic în modă și mesajul transmis de un ansamblu vestimentar. Prin urmare, bricolajul vestimentar propune combinarea unor elemente uneori anodine, oferindu-le noi scopuri și sensuri.

Regăsim moda explicată de ani de zile în cărți de teorie, în reviste dedicate modei și, deja de o lungă perioadă de timp, avem acces, cu un singur clic, prin intermediul internetului, la aproape toate informațiile ce ne-ar putea edifica și mai mult într-o direcție sau alta. Obținerea datelor este astăzi la îndemâna oricui, dar cu adevărat important este efectiv ceea ce facem cu informația.

În cursurile mele încerc să-mi ajut studenții să înțeleagă că moda este o meserie de vocație și că, pentru a rezista cu succes în timp, pe lângă talent, este nevoie de multă dorință, răbdare, perseverență și muncă asiduă. Trebuie să descoperi unde ești cel mai bun și ce trebuie să completezi, fiindcă în timp tot ce constatăi că îți lipsește poate fi perfecționat.

Faptul că astăzi, la 50 de ani de la înființarea secției de modă, echipa de profesori este una destul de largă ne oferă posibilitatea să avem abordări diferite, ceea ce este extrem de interesant pentru studenți.

Evident, prin natura activității mele de designer sunt înclinată, ca profesor, către susținerea abilităților practice, atât creative, cât și execuționale. Prin interacțiunea mea cu viitorul designer încerc să-i creez o conexiune reală cu informații și cu situații concrete din industria de fashion și pun un accent puternic pe practică și pe soluții.

Astfel, aportul meu constă în a-i ajuta pe studenți să facă alegerile potrivite în materie de identitate creativă personală, astfel încât să abordeze cât mai pregătiți meseria pentru care s-au pregătit, cea de fashion designer, sau una dintre meseriile conexe modei dacă este cazul.

Scopul nostru global ca profesori este să ne ajutăm studenții să-și găsească menirea, să-și formuleze povestea și să-și structureze mesajul-cheie pe care vor să-l comunice, cu speranța ca acestea să fie baze ale unor viitoare branduri, fiindcă nimic nu poate exista cu adevărat pe termen lung fără menire, poveste și mesaj.

Cârlig

De ce m-am făcut designer? De ce m-am făcut profesor? Am dorit să contribuie prin experiența mea la o parte din viitoarea frumusețe a lumii care ne înconjoară prin ceea ce vor face în viitor actualii noștri studenți.

În ce cred și ce vreau să le transmit studenților mei? Cred în munca constantă, fără de care nu te poți alinia la ritmul acestei meserii, cred în perseverență, fără de care nu îți poți atinge potențialul, în intuiție, fără de care nu poți fi creator, ci doar designer. Cred în originalitate pentru aceleași motive, în voință pentru a rezista atunci când efectiv simți că nu mai poți pentru că ești bolnav sau epuizat. Cred în disciplină, fără de care nu poți respecta termenele stricte în care această meserie funcționează. Mai cred de asemenea în exigență, fără de care nu există calitate, în curiozitate, fără de care nu există progres și inovație. Cred în fidelitatea față de propriile valori estetice, fără de care nimic nu poate fi considerat niciodată recognoscibil. Cred în atenția la tot ceea ce ne înconjoară, pentru a putea rămâne mereu ancorați în realitate. Cred în îndrăzneală și în curaj, pentru a rămâne constant în pas cu vremurile. Cred în reziliență, pentru a te ridica de fiecare dată când ești la pământ, cred și în informare,

pentru a putea păstra firul conducător al unei întregi cariere și nu în ultimul rând cred în pasiune, fără de care nu se face nimic bine pe lumea asta.

Peste toate acestea, mai cred și că, în orice activitate artistică, trebuie să fim ajutați și de șansă. Noi ca profesori reprezentăm o mică parte. Șansa de a avea acces la informație și șansa de a învăța sunt primele cărămizi la o construcție viitoare a unei vieți.

După trei ani de la abordarea proiectului digital în colecțiile mele, în anul 2015 am primit propunerea de a răspunde de creația sub franciză a două colecții vestimentare cu ocazia lansării unui nou film de animație. Aceste colecții le-am prezentat în cadrul unui defileu care a avut loc la Paris, în cadrul Paris Fashion Week, în octombrie 2016, la Palais de Tokyo.

Ceea ce îmi doresc ca profesor este ca experiența lucrului realizat împreună cu studenții mei să-i construiască și să-i facă să evolueze într-o direcție creativă care să se transforme treptat într-una productivă și să le ofere cu totul altă perspectivă.

The Butterfly Effect

Lector univ. dr. Matei Arnăutu

„În teoria haosului, «efectul fluturelui» este dependența sensibilă la condițiile inițiale, în care o mică schimbare adusă în starea unui sistem determinist nonlinear poate rezulta în diferențe notabile într-o stare ulterioară.”

Este unanim acceptată interpretarea greșită a ideii de mai sus, care impune metafora următoare: bătaia de aripi a unui fluture în Brazilia poate provoca o tornadă în Texas. Adevărul este că bietul fluture nu e în stare de așa ceva. Însă aducând metafora în plan personal, pot afirma că întâlnirile pe care le-am avut cu anumiți oameni au modelat în mod profund anumite aspecte ale ființei mele. Îmi doresc ca acest text să fie un act de recunoaștere, dar și de exprimare a recunoștinței față de cei al căror fir al vieții s-a împletit cu al meu, în așa fel încât a țesut un material din care s-a tăiat și cusut haina care mă face în acest moment parte din echipa de profesori a departamentului Modă de la UNArte.

◀ La vârsta de șase ani, împreună cu familia, mă mut într-un bloc nou construit pe lângă Piața Victoriei. Mă împrietenesc cu un băiat de vârsta mea de la scara cealaltă, pe nume Iosif, și cu sora lui mai mică, Ana. La scurt timp, îi vizitez apartamentul și îi cunosc părinții: Unda și Dan. Îmi amintesc contrastul dintre geometria apartamentului de bloc comunist și mobila stil, fotoliile cu spătar mare și brațe răsucite, cu tapițerie în dungi, umplută cu rumeguș, care se va transforma curând în epiderma

Lucian Arsene, Păsări-lăți-lungilă, an I, licență

unui „pacient” pe care, împreună cu Iosif, îl vom trata cu injecții umplând seringă de sticlă (care ne perfora iarna fesierii cu Polidină) cu apă de la robinet. Îmi mai amintesc masa mare de lucru a Undei, cupoane și mormane de pânză peste tot prin casă, un televizor la care vedeam uneori meciuri de fotbal, mașina de cusut. Părinții: el arăta așa cum îmi imaginam că ar trebui să arate d'Artagnan, cu plete până la umeri și cu mustăcioară, ea precum o domniță de pe vremea lui Ludovic al XII-lea, dar îmbrăcată mai cool.

Un an mai târziu intru la Școala Generală Nr. 3, ce coincidență, în aceeași clasă cu Iosif¹. Prietenia cu el mă va aduce aproape de Adina Nanu la modul cel mai familiar posibil – aș putea spune că mi-a devenit a treia bunică – și îmi va da ocazia să cunosc în persoana dumneaei un om deschis, cald, generos, pasionat de artă în general și de modă în particular, cu o neobosită energie, cu o disponibilitate de a

construi proiecte artistice și educative. Am admirat mereu la Adina Nanu ceea ce aș putea numi un soi de artă de a trăi, o știință de a-și aduce bucurie în viață, atât sieși, cât și celor din jur.

La vârsta de unsprezece ani, după o vară de pregătire cu Unda la desen și la pictură (pot zice că a fost prima mea profă de desen), sunt admis, împreună cu Iosif și cu încă două colegi de la Școala Generală Nr. 3, în clasa a V-a la Liceul de Arte Plastice „N.N. Tonitza”. În iarna aceluia an are loc „Revoluția din '89”.

La „Tonitza” voi lucra cu profesori precum Dorel Zaica, Ion Dumitriu, Iuri Isar. În perioada liceului am șansa să-l cunosc pe Cristian-Robert Velescu, profesorul care a deschis mințile multor elevi către o gândire critică asupra istoriei artei și asupra fenomenului artistic în general. Renumele cursurilor sale a făcut ca elevi de la alte licee să vină să asiste la prelegerile sale. Influența acestuia asupra tinerilor și dorința noastră de a rămâne în contact cu modul de gândire al profesorului au condus la un fenomen unic după știința mea. În urma eliminării domnului Velescu de la catedra Liceului „Tonitza”, un grup de elevi i-a cerut să-și țină în continuare prelegerile în afara instituției. Domnia sa a acceptat, iar sala de proiecții de film a Muzeului Colecțiilor a găzduit în continuare, vreme de mai bine de un an, fie ger, fie caniculă, întâlnirile cu sala plină ale profesorului cu liceenii, nu doar din „Tonitza”, ci și din alte licee, întâlniri cu atât mai interesante cu cât erau eliberate de programa școlară. De-a lungul anilor, voi continua să am o relație strânsă cu domnul Velescu, acesta fiind unul dintre oamenii care, precum Unda, a devenit mai mult decât mentor pentru mine. La sfârșitul anului universitar 2013-2014 aveam să-mi susțin teza de doctorat sub coordonarea domniei sale.

După o perioadă de pregătire prin atelierele profesorilor Nicolae Aurel Alexi și Mircia Dumitrescu, sunt admis la Facultatea de Arte Plastice a Universității de Arte București. După doi ani și jumătate de la admitere, cer transferul la clasa de pictură a profesorului Florin Mitroi. Va fi cea mai benefică perioadă din studenția mea. Aveam să găsesc în persoana lui Florin Mitroi, „sensei”, cum îl

numea Rădvan, un amestec rar de seriozitate, rigoare, căldură, umor și generozitate. Erudiția sa în domeniul artelor vizuale era depășită doar de gândirea sa critică și de deschiderea pentru orice propunere din partea studenților, atât timp cât era autentică și articulată coerent.

La sfârșitul primului semestru al ultimului an de facultate, adică la încheierea perioadei de studiu (urma ultimul semestru, dedicat diplomei de licență), cu câteva luni înainte ca profesorul să ne părăsească definitiv, acesta ne-a adunat în cerc și ne-a citit de pe niște hârtii problemele teoretice urmărite în temele practice propuse pe parcursul celor aproape patru ani. Astfel am descoperit că în spatele temelor de atelier se afla un program complex de probleme plastice, gradual construite, pe care noi le rezolvam în manieră

proprie, evoluând astfel ca artiști. Acesta ar fi fost programul de ansamblu, propus întregului atelier. M-am gândit ce bine ar fi fost, pentru mine ca student proaspăt admis la UNArte, ca acest program să fi fost public de la bun început. La fel, proiectul fiecărui alt profesor, astfel încât „bobocul” să își poată alege mentorul în funcție de o ofertă pedagogică. Doar un tânăr naiv și idealist putea gândi așa.

Dincolo de acest „master plan” al profesorului, exista o abordare diferită la nivel individual, cu fiecare student în parte. Rareori se adresa profesorul întregii clase. O făcea atunci când considera că o idee ne privește pe toți sau atunci când aducea cu el câte un album de artă și ne strângeam roată în jurul scaunului înalt de atelier pe care cartea era așezată și răsfoită. În rest, discuțiile se desfășurau unu la unu, pe un ton

Alis Vjjan, Cubist Fashion, an I, licență

¹Vom rămâne „colegi”, de bancă, de clasă, de universitate, de job, pentru următorii 37 de ani (și mai departe).

scăzut, dar nu secretos. Existau și situații în care un student primea alte teme decât ceilalți. De obicei, cel care avea de recuperat, cum am fost și eu la sosirea în atelierul nr. 19.

Florin Mitroi avea mare grijă ca studenții să nu intre în contact cu opera lui. Voia să ne ferească de tentația de a-l imita. Țin minte relatarea lui Alexandru Rădvan, care povestea cum, împreună cu Gorzo, îi făcea vizite inopinate la atelier, sub pretexte mărunte. După bătaia în ușă se auzea vocea dinăuntru: „Cine e?” Studenții se identificau. Profesorul răspundea: „Imediat”. Când deschidea ușa, toate lucrările erau întoarse la perete sau acoperite.

Într-o discuție cu profesorul Nicolae-Șerban Tanașoca, acesta mi-a declarat: „Profesorii sunt de două feluri: sculptori sau grădinari. Sculptorul

cioplește elevul și îl formează cum vrea el, adesea după chipul și asemănarea lui. Grădinarul îl udă la rădăcină, să crească după cum vrea el”. Florin Mitroi făcea parte din a doua categorie.

După câțiva ani în care dobândesc abilități de lucru în programe de editare a imaginii pe computer, sunt solicitat de Unda, la acel moment conducătoarea catedrei de modă, să preiau cursul intitulat „Proiectare digitală și prelucrarea computerizată a imaginii”. Păstrez și acum în memorie emoțiile primei întâlniri cu cei aproximativ 40 de studenți, acest personaj colectiv cu zeci de ochi ațintiți spre mine, pe care trebuia să-l descompun în entități distincte, fiecare cu personalitatea, temperamentul și creativitatea ei.

2009

Portretul studentului – 2009

Ne aflăm la doar trei ani după momentul în care Facebook și-a deschis rețeaua către publicul larg. Avea să mai treacă un an până când și eu îmi voi face cont pe această platformă. Unul dintre cele mai performante telefoane inteligente ale momentului este iPhone 3G, având o cameră foto de doar 3 megapixeli. Studenții nu sunt foarte tehnologizați. Doar câțiva au laptopuri. Accentul cade pe manualitate, pe „craft”. Cursul meu este găzduit în laboratorul de calculatoare al departamentului de Pictură al Facultății de Arte Plastice. Sunt 40 de studenți la un număr de aproximativ 15 calculatoare, Mac-uri și PC-uri, cele din urmă aproape toate virusate. Dar entuziasmul, curiozitatea și disponibilitatea studenților era mare și a contribuit la succesul cursului meu, prin succes înțelegând implicarea și răspunsul studenților la temele propuse.

Portretul studentului – 2021

Telefonul inteligent a ajuns un accesoriu indispensabil, lipsa acestuia provocând în rândul unor utilizatori ceea ce a fost numit „Nomophobia”. Calcule statistice predictive arată că un om își poate petrece până la 6 ani și 8 luni din viață pe social media. Grupul de Facebook e în continuare o unealtă

de lucru eficientă în procesul de învățământ. A rămas locul unde se fac anunțuri administrative, unde se încarcă teme, se stabilesc întâlniri, se dau aprecieri, se fac comentarii. Dar Facebook a căpătat o imagine prăfuită în rândul tinerilor. Ironic, e numit de aceștia „pentru bătrâni”. Instagram, WhatsApp, Snapchat, TikTok au devenit vedete. Accesul la informație oferit de internet rămâne o unealtă de neprețuit, atât pentru studenți, cât și pentru profesori. Mai mult, contextul pandemic actual i-a obligat pe oameni să stea închiși în case, orientându-i și mai mult către mediul online. Acest lucru a venit cu o sumă de efecte negative, dar și cu oportunități de deschidere culturală. Multe instituții de prestigiu și-au făcut publice arhivele, muzeele au organizat tururi virtuale, concerte au început să fie transmise live, la fel și piese de teatru.

Din punct de vedere tehnologic, crește de la an la an numărul studenților dotați cu tablete grafice care înlocuiesc până la un punct hârtia, creionul și materialele de pictură. Designerul are astfel în geantă un întreg atelier. Poate lucra la școală, acasă, în parc sau la cafenea. Poate modifica rapid o imagine, poate face variante cromatice, poate aplica pattern-uri și texturi descărcate de pe internet, poate cola imagini etc. Astfel se scurtează distanța temporală de la stadiul de schiță la stadiul de proiect finalizat.

Proiectul meu cu studenții

Faptul că personal nu aveam studii de design vestimentar a fost pe de-o parte un handicap, dar pe de altă parte un avantaj. Latura tehnică, aridă, a cursurilor de prelucrare a imaginii pe calculator cerea o echilibrare la nivel conceptual, la nivel de creativitate, umor, joc. Astfel am căutat, chiar de la primele întâlniri, să-i provoc pe studenți prin teme care să-i determine să-și dorească să depășească dificultățile tehnice, pentru a ajunge la imagini puternice, care să transmită idei și emoții. În același timp, am căutat să suplinesc anumite lacune culturale, inerente mediului eterogen din care aceștia provin, introducând în temele mele

referințe culturale legate de pictură, mai apoi despre alte ramuri ale artelor vizuale.

Cu trecerea timpului, mi-am asumat ideea că moda este acea ramură a designului care se află la intersecția artelor vizuale majore și că trebuie tratată ca atare. Am cercetat punctele comune dintre modă, arhitectură, pictură, sculptură, coregrafie, cinematografie și fotografie, căutând puncte comune și căi de explorare în lucrul cu studenții. Totodată, beneficiind de o oarecare experiență în advertising, am încercat să le ofer studenților instrumente de promovare și de autopromovare, care să le folosească într-o viitoare carieră de creatori de modă.

Consider că sistemul de lucru cu studenții departamentului Modă de la UNArte este unul benefic atât pentru ei, cât și pentru profesori. Împărțirea perioadei semestriale în proiecte cu durata de două-trei săptămâni, fiecare modul fiind coordonat de alt profesor, le permite studenților să lucreze cu toți profesorii din catedră, trecând astfel prin experiențe diferite de coordonare și luând contact cu mai multe viziuni creative. Pe de altă parte, acest fapt le permite studenților ca în momentul conceperii lucrărilor de diplomă – fie de licență, fie de master – să poată opta pentru un coordonator bazându-se pe afinități deja testate și cunoscând viziunea acestuia.

Închei prin a spune că sunt onorat să fac parte din echipa departamentului Modă al UNArte, că mă bucur că am ocazia să predau în fața studenților și că învăț în continuare de la colegii mei: Unda Popp, Doina Lucanu, Paula Barbu, Ioana Sanda Avram, Aurelia Pomponiu, Doina Berchină, Venera Arapu, Liliana Țuroiu, Alina Maria Griga, Oana Roșca, Alina Gurguță, Antoaneta Tică, Andreea Stoian, Răzvan Vasilescu, Sergiu Chihăia, Alexandru Mărgineanu, Gheorghe Preda și George Pomponiu.

2021

SPAȚIU/LOC/FUZIUNE

Dr. Ioana Avram, Senior Designer

Istorie și mitologie personală (fragmente)

Sunt unele LOCURI PREDESTINATE, care revin pe harta fiecăruia, în diferite etape ale drumului personal, fără să fie vizate în mod expres, fără să constituie o țintă în sine și fără să facă parte din planul inițial de viață.

Ca o călătorie, oarecum previzibilă, cu traseu bine ales, dar care te conduce, de cele mai multe ori, altundeva decât te-ai aștepta. Și, mai ales, ce revine cu fermitate, fără opțiuni, în „spații” unde ai mai fost deja, pe care le regăsești, aparent identice, dar altfel în esență, pregătite pentru a îți oferi noi perspective, alte unghiuri de vedere și, mai ales, pentru a te remodela, fără cale de întoarcere.

Spun „Spațiu multidimensional” și „Loc”, deoarece nu se referă exclusiv la realitatea tridimensională, ci se desfășoară pe coordonate mult mai complexe, în dimensiuni multiple, deși, geografic, are același punct în Univers.

Un astfel de spațiu/„teritoriu material și imaterial”/conținut/matrice este, pentru mine, cel din Calea Griviței numărul 28, unde, în diverse etape ale devenirii mele, am trăit unele dintre cele mai intense, transformative și mai valoroase experiențe: 1974 – 1978, 1987 – 1990, 2004 – 2017.

**Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu” București,
Academia de Arte București,
Universitatea Națională de Arte București**

LOCUL/SPAȚIUL/MATRICEA

Fiecare dintre aceste „parcele” din drumul meu a constituit etape inițiatice, în care activitatea mea s-a concentrat exclusiv pe temele impuse de spațiul și de timpul respectiv sau de misiunea pe care mi-am asumat-o fără ezitare.

Ca stare personală, fiecare dintre ele a fost perioadă tranzitorie, precis și clar delimitată de ceea ce a fost înaintea lor și de ceea ce a urmat după.

Pe tot parcursul fiecăreia dintre ele m-am bucurat de ajutor și de sprijin, de ghizi spirituali, de mentori excepționali, de respect și de toleranță, de apreciere, de competitori valoroși, de condiții parcă anume create ca să pot parcurge și transforma orice moment în valoare. Pentru mine și pentru Planul comun destinat mie.

IMPSYME
Bianca Ilonca
2016

Ioana Adam
2016

Testimonium
Ana Maria Besleaga
2013

Crosswalk
Bucharest VfV
2016

1974 – 1978

Prima „întâlnire” a avut loc în vara anului 1974, cu ocazia examenului de admitere la Secția Textile a Institutului de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu” București, moment deosebit de încărcat, care urma să îmi definească noul drum, noul statut, noua locație (veneam din Ardeal), dar și o vocație descoperită ad-hoc (creația vestimentară). Am întâlnit oameni diferiți, situații neașteptate și inedite, noi perspective asupra lumii, vieții, artei, societății și mai ales a locului meu în toate acestea.

Un pas lateral, absolut în afara lumii căreia îi aparținusem până atunci.

Au urmat cei patru ani de studiu, până la obținerea Diplomei de Licență, ani în care LUMEA MEA s-a modelat în ritmul experiențelor puternice, având ca ghizi și maeștri oameni deosebiți, parcă dedicați, de care destinul m-a apropiat special pentru a primi de la fiecare ceea ce lipsea înțelepțirii, luminării și formării mele ca Om și Practician al Vieții.

Paradoxal, primii care m-au atras au fost colegii de generație, de care m-am apropiat cu încredere, cu care am empatizat, am creat un egregor stabil pentru multă vreme, iar pe unii i-am transformat în adevărate modele de talent și de creativitate, la care aspiram: Gerda Kneipp, Mirela Pondichi, Irina Ocolișan, Rodica Lucaci, Ștefan Rădulescu, Mircea Stănescu (Bozo), Nana Petrescu, Luminița Tudor, Memdumen Kemaloğlu, Marcel Stancu, Viorica Slădescu, Mihai Arizan, Ioana Coltofeanu, Doina Bursoaică și alții, care mi-au încântat anii de facultate prin diversitate creativă, prin lungi discuții și mai ales prin ceea ce se „producea” efectiv.

Uneori, îi admiram de departe...

Nu mai vorbesc despre cele trei colege de grupă (pentru care îi mulțumesc destinului și cărora le datorez imensă parte din ceea ce sunt) cu care am „explorat” inocent și creativ primele viziuni despre modă, haine, limbaj de exprimare specific, experiențe inedite: Ileana Băldescu, Delia Hoffman, Unda Popp (ordine alfabetică).

Za sCOOLărZ
Silvia Pavăl
2016

IMPSYME
Diana Mihața
2016

Am avut parte de o generație de profesori extraordinari, unii simpatici, alții severi, alții de-a dreptul zbiri. Toți au lăsat însă urme majore, poate nu doar pentru mine: Gheorghe Achiței, Ion Frunzetti, Yvonne Hassan, Octavia Marinescu, Raoul Șorban (estetică, istoria artei), domnul Schobel (perspectivă), Gheorghe Ghițescu, Deacu, doctorul Dan Cristian Popescu (anatomie artistică), domnul Marinescu, Magda Stroe (filozofie), domnul Ion Ardeleanu (istorie). Categoria „Magister”.

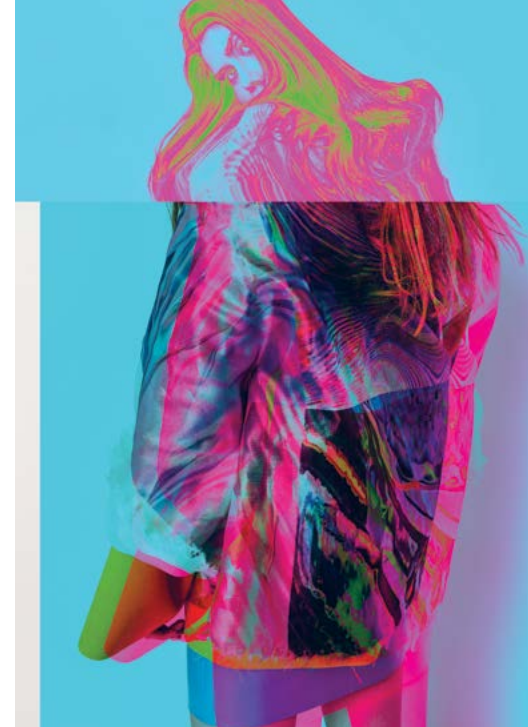
La vremea aceea, Secția Tapiserie avea trei direcții de dezvoltare profesională diferite, Tapiserie, Imprimeuri și Modă, care se derulau pe durata a trei ani de studiu, primul an fiind dedicat elementelor generale de bază, comune tuturor celor trei domenii.

Doamna Leontina Mailatescu a fost cea care, datorită unei incredibile oportunități a momentului social, politic și economic, a avut misiunea să inițieze și să dezvolte la Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu” din București un domeniu încă necunoscut în România anilor '70 –

DESIGNUL VESTIMENTAR –, în vederea realizării unei noi strategii economice pe termen lung: dezvoltarea „produsului industrial, original”. La inițiativa domnului rector Gheorghe Achiței, Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu” a fost desemnat pentru o astfel de specializare și s-a alocat o bursă de studii la Universitat für Angewandte Kunst din Viena, pentru a putea concepe o programă de studii compatibilă cu cerințele industriale în plină dezvoltare ale momentului.

După gustul meu de atunci, doamna Leontina Mailatescu părea rigidă și intransigentă. Dar asta doar fiindcă ceea ce ıncreca să ne transmită precis și didactic era o tehnică a conceptului de modă care transforma nevoia în inovație și inovația în valoare controlată. Era o luptătoare, un model aproape cavaleresc, unul de supraviețuitor în vremuri tulburi. Am înțeles-o mult mai târziu, dar mi-a fost dat să îi fiu alături până la final și să îi pot arăta toată admirația pe

IMPSYME
Irina Cristescu
2016

care o merita.

Astfel, înființarea specializării Creație vestimentară a adus un suflu nou, specific erei industriale, fiind unul dintre primii pași (timizi, de altfel) către ceea ce avea să însemne în anii '80 gigantica mișcare economică a industriilor modei.

Din păcate, aspirațiile studenților de la arte plastice și decorative erau departe de industrie și de educarea creativității specifice acesteia, așa că majoritatea sperau să ajungă mari creatori de modă, de „renume mondial” – se „purta” pe atunci. De asemenea, industria de confecții din România, specializată în producția „lohn”, nu era nici pe departe receptivă la ideea introducerii în ecuația productivă a practicilor și a costurilor necesare proceselor de concepere și de implementare a produselor originale.

Și nu în ultimul rând, printre profesorii minunați și iubiți de mine se află, la loc de mare cinste, doamna Adina Nanu, cea care, la catedra de Modă, pleda cauza nobilă și intelectuală a vestimentației ca suport creativ și artistic, ca limbaj de comunicare, ca document istoric, ca simbol identitar, ca instrument de înfrumusețare sau ca expresie culturală. Nu preda. Oficia, cu dezinvoltură și umor, o magie, în care prindea pe toată lumea. Ne captiva cu cuvintele, imaginile și poveștile despre TOT. Pentru mine, a însemnat ușă deschisă spre partea de viziune holistică, concept și perspectivă asupra Modei ca fenomen (nu doar ca obiect de design), integrată în Univers.

Era polul „soft” al planetei pe care trăiam în Secția de Modă a acelor ani, așa cum Leontina Mailatescu era cel „hard”. Cu dânsa, totul părea hazliu, înscris în sfera ludicului, a experimentului de cunoaștere relaxat și bine primit de către orice fel de minte. Surprindea în orice moment prin tot ce spunea sau făcea, iar pentru mine a fost un mare simbol al unei lumi magice, diferite complet de reperele mele.

Mi-am petrecut anii de studiu între cei doi „poli ai magnetului”, cu fluxul lor intens trecând prin mine, scăpărând și descărcând energii care nici azi nu și-au pierdut intensitatea.

Cu un bagaj imens de speranțe, ambiții și viziuni, am încheiat acest episod, considerându-l „punctul zero” al drumului pe care pornisem în toamna anului 1978, idealist-hotărâtă să relansez designul industriei românești. Uau!

Am avut un parcurs profesional interesant, cu suișuri și coborâșuri, cu reușite și cu decepții, dar plin de experiențe utile, fiecare pas conducând către mereu alte forme de exprimare, de la artă decorativă, la produs industrial (serii mari ori mici) sau unicate.

Au trecut anii, fără prea multe reveniri către „Școală”.

Ioana Adam
2017

Printr-un neașteptat concurs de împrejurări, am ajuns să predau la același departament, Modă, cursuri de zi și serale, ca lector universitar, în urma pensionării doamnei Leontina Mailatescu. Nu mi-am dorit expres acest lucru, nici nu l-am acceptat ușor, dar odată luată decizia de a prelua secția, cu bune și cu rele, mi-am îndreptat toată energia spre abordarea corectă a ceea ce însemna profesiunea noastră atunci.

Studentii acelor generații au fost destul de receptivi la intențiile mele, am lucrat cu ei cu entuziasm și le-am deschis interesul spre crearea de noi forme de inovare în structură, tipar, material, colaj cromatic, desen de modă, introducând gândirea în teme creative, dictate de tendințele modei.

Colegii cu care mă intersectam în acea vreme erau foarte importanți pentru mine, deoarece erau singurele repere în „construcția” universitară pe care încercam să o structurez. Unii dintre dâșii erau reticenți, alții entuziasmați, alții de-a dreptul ostili proiectului meu. Dar fiecare avea un punct de vedere care mi-a folosit ca argument sau ca suport: Gheorghe Achiței, Ileana Balotă, Ion Bitzan, Maria Blendea, Daniela Frumușeanu, Ruxandra Juvara, Nelu Popa, Teodora Stendl, Ecaterina Teodorescu.

Dintre cei care erau studenți (cam cincisprezece, în total la zi și la seară, cei trei ani), doar puțini au ajuns să practice cu succes: Simona Kazazian, Catinca Roman și Loredana Taloș, din câte știu eu.

Primăvara anului 1990, cu „vântul mării schimbări” plutind în aer, m-a găsit cu intenția serioasă de a îmbunătăți și de a restructura programul de educație de modă, confruntându-mă cu o opoziție fermă în catedra Textile, care proteja, de fapt, viziunea exclusiv artistică asupra educației și formării în facultate.

Aici fac o mică paranteză. Deși în programele de învățământ ale celor trei specializări exista evident și bine marcată direcționarea studiilor universitare și către industrie (programul de contexturi și imprimeuri industriale, dar și cel de creație vestimentară industrială), precum și obligativitatea ca lucrările de licență să conțină (cel puțin la Modă) două dimensiuni, una artistică, alta cu produse industriale sau utilitare, se evita pe cât posibil importanța acestei direcții. Intenția de a accentua această latură a creativității deschidea o ușă ce se dorea să rămână închisă.

Diploma mea a avut două teme: „Moda MiX” (vestimentație compusă din elemente modulare și interșanjabile – un fel de Lego vestimentar) și „Echipament pentru lotul sportiv al României, 1980, Moscova, Satul Olimpic”.

În acest context, am acceptat să mă alătur echipei de la College LaSalle International, la filiala din Maroc (Casablanca și Rabat), în speranța că voi putea vedea și deprinde o metodă de studiu performantă, cu rezultate majore în calitatea produsului universitar, pe care să o instrumentez în România. Prima parte a fost ceea ce am dorit, dar cea de a doua, cea cu restructurarea programului de studii, nu s-a împlinit atunci, spre marele meu regret. Am considerat închis acest capitol și m-am concentrat pe alte direcții profesionale. Dar Destinul avea alte planuri cu mine.

A urmat un alt luuuuung periplu prin lumea modei profesionale, la nivel internațional, primind „botezul focului” ca director de vânzări, director de creație ori visual merchandiser coordonator la firma Steilmann Bucharest sau ca designer independent. Acest lucru a adus greutate și credibilitate calității mele profesionale, dar și specializări colaterale, cum ar fi analist sau creator de tendințe ori prognoze societale. Astfel, am fost agreată, în anul 1999, ca International Fashion Expert, de către ICISD (International Council of Industrial Societies of Design), azi WDO (World Design Organization).

Zbor
Alexandru Simedru
2016

Earth The War Of Us
Laurentiu Barzoi
2016

X.R.
Elena Vanghelici
2017

Un alt șir de ani a trecut peste mine, ani în care am dezvoltat contracte și proiecte personale în domeniul modei, al relațiilor publice internaționale, al evenimentelor creative de modă, al designului de interior.

< Zbor
Silvia Pavăl
2016

> Zbor
Ciobanu Diana Andreea
2016

Și iată-mă din nou la Universitatea de Arte, mult mai deschisă spre schimbare de data aceasta, la solicitarea colegei mele Viorica Slădescu, pentru a o înlocui temporar pe regretata mea prietenă Irina Stângă-Ocolișan, iubită și regretată profesoară la Secția Modă, plecată dintre noi.

Este luna aprilie a anului 2004, iar eu ar trebui să dau o temă studenților rămași cam pierduți. Inițiez un scurt program jucăuș, care îi surprinde și ne bucură pe toți. Am rămas împreună, am dezvoltat proiecte relevante, am deschis porțile spre noi profesii ale modei.

O nouă propunere de a continua anul următor. Deja încolțește timid speranța unui program adevărat. Găsesc un partener neașteptat și excepțional în persoana Andreei Flondor și demarăm elaborarea lui. Între timp, Andreea Flondor se mută la Timișoara și fiecare dintre noi folosim individual concluziile discuțiilor premergătoare.

FUZIUNE

Aș putea considera că activitatea mea din ultima perioadă la Universitatea de Arte din București a dezvoltat și a rafinat trei paliere diferite:

- Un pachet de cursuri interconectate, care să poată dezvolta inteligența creativă educată și direcționată, diverse abilități plastice culturale sau tehnice, capacitatea de adaptare continuă la un „nou iminent”, concepte educate la nivel universitar, pentru profesiile modei. De asemenea, să ofere o perspectivă de ansamblu asupra fenomenului în sine, astfel încât supraviețuirea profesională să nu fie afectată de schimbările disruptive sau de transformările violente ce ar putea urma. Sunt agreate și acceptate cursurile Tehnica conceperii și implementării colecțiilor de modă, Concept stilistic și coordonarea colecțiilor de modă, Stil de viață și comportament de consum, Tendințele de modă și dinamica prognozelor, Visual merchandiser, Structura colecției de modă, Concepte actuale și de perspectivă în moda contemporană. Un proiect ambițios, pe care l-am susținut și îmbunătățit până la finele carierei mele universitare, în anul 2017.
- De-a lungul timpului, am construit și rafinat un concept creativ: COLLABORATIVE CREATION, care presupune rețelizarea și fuziunea elementelor creative în spiritul mileniului al III-lea, precum și metoda de educare și de formare în acest sens. Programul introduce un sistem creativ nou, bazat pe creativitate instruită și educată, pe creație colaborativă, pe noi viziuni socio-digitale, pe mentalitatea circulației libere a ideilor și pe principiile științelor complexității aplicate. Este inspirat din egegorul creativ al marilor centre de creație, care discerna tipul inovației, definește tema, descrie elementele constitutive, decide rigorile spațiului creativ și gestionează proiectul unitar, integrând armonios creativitatea individuală prin fuziune, originalitate, disciplină, interdisciplină.

Răspunsul creativ implică metode de prognozare a tendințelor de modă, modele creative de lifestyle, concept inspirațional, declinare comercială, proiectare a prototipurilor și noi modele de promovare (cum ar fi evenimente de „stare”, campanii social media ori laborator de cocreație).

Astfel, în acest context au fost derulate proiecte și teme derivate, precum exprimarea multisenzorială a temelor de prospectare a viitorului („Evenimente de stare” – SELENIT MOOD 2012, ZBOR EXAM 2015, inPSYme MOOD 2016,), creația colaborativă (conceptual – SELENIT 1.0 2014, inPSYme 2016), cocreația, co-designul (declinare comercială – SELENIT 2.0, EMPRINT 2.0, CO-LAB 2014), expresia artistică a unor noi tehnici specifice erei digitale (Augmented Reality 2015, InPSYme Fashion Show 3D Mapping, NEOMAT 2016, INTUITIVE DATA 2016, HOLO BET – lasser effect), viral product (EMPRINT 3.0) sau data manipulation (DATA INTUITION 2016).

- În al treilea rând, am generat și derulat împreună cu studenții programe conceptuale (fiecare program conține mai multe proiecte): Wearable Culture Research, Forecasting the Future, Collaborative Concept, Trend Talks, Generații – Memoria colectivă, Una moda group (2005 – 2007), I-dea Grup (2009 – 2011), Royal Junkies, Crosswalk Bucharest (2015), ConFUSION (2016), Crux (2017), Gen Z Artifacts Museum (VR experiment), (XR).

Deși proiectele mele au fost destul de greu de digerat de către colegii de catedră, mărturisesc că, cu foarte mici excepții, am fost extrem de impresionată de sprijinul care a venit din partea dâșilor și sunt sincer convinsă că nu aș fi putut realiza nimic fără generozitatea cu care mi-au tolerat punctul de vedere, nu întotdeauna conform propriilor lor vederi. Îi mulțumesc în mod special Undei Popp, care mi-a creat starea de confort necesară acestor proiecte oarecum excentrice.

Le mulțumesc fiecăruia personal, cu cele mai sincere sentimente. De altfel, ceea ce a crescut între noi, mai ales ca generație de seniori, face parte din istoria pe care tocmai am relatat-o: personal pentru fiecare, comună pentru toți împreună. Vorbesc inclusiv despre bucuria de a fi împărtășit experiențe de excepție, fiecare dintre noi având un crez, o misiune și energia de a le face să vibreze rezonant.

Paula Barbu, Doina Lucanu, Aurelia Pomponiu, Unda Popp, dar și mai tinerii colegi Venera Arapu, Matei Arnăutu, Alina Griga, Sergiu Chihaia, Liliana Ifrim, Flavia Lupu, Mirela Diaconu, Alexandru Mărginean, George Pomponiu, Oana Roșca, Liliana Țuroiu, Răzvan Vasilescu.

Studenților nu le-a fost ușor, fiindcă am lucrat cu ei simulând condițiile de lucru din mediul profesional, recunoscut ca unul dintre cele mai stresante și mai „toxice” medii de muncă. Am încercat să îi „imunizez” pe cât posibil și majoritatea a rezistat. După trecerea anilor, primesc de multe ori recunoștința lor pentru asta, ceea ce dă valoare anilor de căutări și de tatonări.

Nu îi voi nominaliza aici pe cei care m-au motivat, m-au impulsionat

Ratio
Laura Bonciu
2014

și au dat sens proiectelor mele. Sunt atât de mulți și la fel de importanți, încât spațiul acestui „remember” este mult prea limitat. Totuși, sper ca fiecare dintre ei să se recunoască personal în cuvintele mele, iar numele lor se vor regăsi în curând (toate) pe site-ul meu personal. Am învățat enorm, de la colegi și de la studenți, mi-am păstrat alert acel Zeitgeist – Spiritul vremurilor – din nevoia de a nu pierde ritmul imprimat de scurgerea timpului dinspre trecut spre viitor. Am reușit să imprim un model de gândire specific modei (drept curent cultural), ritmurilor ei și modului de abordare a neprevăzutului în ecuația Adaptării și a Supraviețuirii.

AZI ȘI MĂINE

O veste bună: designul – ca metodă de abordare a realității – devine unul dintre principalii vectori ai noii dinamici, având ca misiune restabilirea normalității, a relației dintre ființa umană și mediul complex, multidimensional. Designerii, artiștii, creativi și fuzioniștii vor deveni (dacă nu sunt deja) cei din linia întâi în încheștarea de remodelare și de adaptare a mentalităților.

Ei vor trebui să folosească creativitatea ca forță demistificatoare a unor valori pervertite, cu ajutorul noului tip de limbaj artistic, prin design accesibil, să fie „detectivi” ai efectelor imprevizibile și toxice, să aibă la îndemână soluții pentru probleme care nu se manifestă încă, dar urmează să transforme NOUL în platforme strategice. Se referă la tot ceea ce înseamnă noul mediu de viață, inclusiv obiecte, concepte, valori, dar și haine/vestimentație, la relația cu realitatea augmentată sau cu inteligența artificială, dar mai ales la procesul de umanizare a acestora.

În cele din urmă, este vorba despre analiza evoluției emergente și despre designul ca formă de activism, care vizează provocările secolului XXI, percepând semnele unei noi ere – a designului responsabil etic, sustenabil și estetic, centrat pe protejarea și potențarea FIINȚEI UMANE!

În toți cei 50 de ani de la înființarea Secției de Modă, OAMENI, FIINȚE UMANE – și nu altceva –, profesori, studenți, colaboratori externi, factori de decizie, relații personale, invitați sau chiar opozanți am creat și construit împreună UN SPAȚIU cu ENERGIE, cu STRUCTURĂ VIBRANTĂ, vie și unică, dincolo de modelele declarate, care trăiește la propriu prin toți cei care au fost, suntem și mai ales prin cei care abia acum pornesc pe drumul pe care îl parcurgem, încă, noi toți.

Simt deja cum viitorul va găsi aici resursele supraviețuirii...
Este, de fapt, un LOC de FUZIUNE al unei materii vii, inteligent-creative, afective și dăruite cu calitatea de OM.

Va induce forță umană și vitală, indiferent cât de mult va evolua tehnologia!
LA MULȚI ANI!

Dr. IOANA-SANDA AVRAM
Senior designer

Expert în domeniul modei culturale, trendwatcher, consultant pentru prognoze culturale și societale, fuzionist¹, ființă umană (NU sunt robot), prosumer, consumator emoțional.

Membru în Consiliul Științific – Centrul pentru Studii Complexe, UNESCO

Departamentul de Cercetare Exploratorie, Comunitatea Hyperboreea
Președintă a Filialei Design a UAP

1. The Most Important Design Jobs Of The Future – Fast Company

The designer's role therefore will be to act as the „fusion” between art, engineering, research, and science. Her ability to think critically while working seamlessly across disciplines, blending together their best aspect, is what will make her a „Fusionist.”

Fusionists will act as the bridges between emerging fields, and their ability to bring all parties together through communication and design will help bring about the greatest experiences.

Prin urmare, rolul designerului va fi acela de a acționa ca „element de fuziune” între artă, inginerie, cercetare și știință. Abilitatea sa de a gândi critic în timp ce navighează fluid între discipline, imbinând cel mai bun aspect al fiecăreia dintre acestea, este ceea ce va face din el un „fuzionist”. Acesta va acționa ca punți între domeniile emergente, iar capacitatea lui de a reuni toate părțile împreună, prin comunicare și design, va ajuta la realizarea celor mai importante experiențe.

Andreea Stoian,
Colecția *L'impression dé-couvrir*, doctorat, 2019.
Coordonator: Unda Popp.
Fotograf: Alexandru Mărginean.

Vis împlinit, zbor infinit

Asistent univ. dr. Andreea Stoian

Dacă ar fi să caracterizez în câteva cuvinte departamentul Modă – Design Vestimentar al Facultății de Arte Decorative și Design din cadrul Universității Naționale de Artă din București, aş spune următoarele: libertate, spirit artistic și creativitate.

Din cei 50 de ani de școală de modă care se împlinesc anul acesta, eu am cunoscut ultima decadă. Primul meu contact cu Universitatea Națională de Arte a fost atunci când am mers, ca spectator, la Gala sfârșitului de an universitar 2010.

Am fost cucerită pe loc. Nu mai văzusem nicăieri atâta descătușare artistică, atâta diversitate de exprimare prin vestimentație.

În toamna aceluiași an am susținut examenul de admitere și am fost acceptată. Pentru mine, a fost o bucurie mult așteptată și foarte dorită, un vis împlinit, la vârsta de 30 de ani - anterior urmasem Facultatea de Litere, imediat după terminarea liceului, la 18 ani.

M-am pregătit în vara anului 2010, în cadrul cursurilor organizate de facultate, cu Oana Roșca, Răzvan Vasilescu și Sergiu Chihaia. Unda Popp, pe atunci șefa departamentului, ne vizita des și ne evalua lucrările de desen.

Activitatea pe care am început-o în toamnă, înscrisă fiind în primul an de studiu, mi-a confirmat încă o dată atmosfera caldă a secției. Unda Popp ne-a prezentat corpul profesoral descriind specificul cursurilor precum un tablou în diverse culori care se susțin și se completează reciproc.

Veneam de plăcere la școală. Toți profesorii erau oricând gata să ne ajute, chiar și în afara orelor de program. M-a impresionat faptul că nu exista o abordare de sus în jos, ci mai degrabă actul didactic se desfășura sub formă de dialog și colaborare.

Primele noțiuni despre culoare, desen și compoziție le-am învățat de la Paula Barbu, cu puțin timp înainte de a fi studentă la UNArte. Am cunoscut-o și mai bine în anul I, la atelierul de volumetrie, în care ne vorbea foarte organizat despre proporție, linie sau contrast al culorilor. Dânsa are un fel foarte special de a îmbina rigoarea tiparului cu plasticitatea fără margini a nuanțelor și a formelor.

Astfel am învățat ce rol estetic important are volumul în vestimentație și am luat cunoștință cu nesfârșite modalități de a-l transpune în lucrările personale. Formația sa de pictor se putea citi cu ușurință în temele pe care le propunea, teme care aveau trimiteri către pictură sau arhitectură și în care modalitățile de construcție nonconformiste foloseau sfoara, hârtia, netexul sau izoprenul. Prin urmare ne simțeam liberi și aventuroși în fața acestor materiale necostisitoare, dar foarte ofertante vizual.

Paula Barbu ne-a călăuzit cald și ferm, lasându-ne să ne exprimăm liber, canalizându-ne, în același timp, spre zona artistică.

Pentru a evoca atmosfera cordială din sălile de clasă, voi aminti întâlnirile pe care le-am avut în vederea realizării colecției inspirate din Op-Art, *Ultraviolet & Faun*, redată aici în fotografiile subacvatice. M-am prezentat la corectură, purtând stânjenită un body mulat, de culoare neutră, și am rugat-o pe doamna profesoară să-mi corecteze liniile din schiță direct pe corp, pentru a avea apoi posibilitatea să le redau cât mai fidel, în piesa finală. Paula Barbu și-a exersat cu amuzament abilitățile de desenator, compunând cu carioca, pe trupul meu, linii ce demarceau granițele dintre alb și negru.

Licența, disertația și doctoratul le-am susținut sub coordonarea Undei Popp, care a fost pentru mine mai mult decât un simplu profesor. Mi-a fost mentor, confident, susținător, sfătuitor. Conversațiile purtate în timpul și în afara orelor de curs au reprezentat un adevărat sprijin în dezvoltarea mea profesională și personală.

Colecția *L'impression dé-couvrir*, doctorat, 2019.
Coordonator: Unda Popp.
Fotograf: Alexandru Mărginean.

M-a uimit capacitatea Undei Popp de a aborda, cu deplină cunoaștere și deschidere, orice subiect. Oricât de bizare ar fi fost câteodată viziunile studenților (și printre acești „ciudați” mă număr și eu), a știut cum să așeze natural aceste căutări ale fiecăruia în contextul modei și să le pună în valoare, dând astfel aripi de zbor studentului novice.

De fapt, inițiativa care ieșea din tabloul clasic al modei erau încurajate și cultivate, Unda Popp însăși propunându-ne adesea proiecte interculturale și interdisciplinare, cum au fost colaborările cu Teatrul Masca sau schimbul de experiență cu studenții canadieni la filosofie, din vara anului 2012.

Am admirat la doamna Unda echilibrul, puterea enormă de muncă, viziunea limpede, *out of the box*, diplomația, firea conciliantă și, nu în ultimul rând, numeroasele sfaturi de viață care s-au dovedit, în timp, a fi adevărate.

Atmosfera agreabilă (aproape de la egal la egal, căci insista mereu să ne adresăm la persoana a doua, singular) din departament cred că i se datorează într-o mare măsură, deoarece a știut întotdeauna să fie un lider bun, influențându-i și pe cei din jur prin puterea exemplului.

Răzvan Vasilescu, actualul șef de departament, a preluat și duce mai departe cu succes acest rol deloc ușor.

Îmi amintesc cu nostalgie ziua în care doamna Unda ne-a prezentat colecția de costume a Adinei Nanu, conservată în subsolul unei școli, colecție despre care ne-a vorbit cu un entuziasm pe care ni l-a insuflat și nouă. Printre piesele așezate atent pe manechine se numărau și ținute ale unor foști studenți, deveniți între timp lectori sau conferențieri: Oana Roșca, Antoaneta Tică, Sergiu Chihaiia și Liliana Țuroiu.

Studiile Adinei Nanu mi-au fost cărți de căpătâi, mi-au deschis ochii în ceea ce privește istoria costumului, limbajul imaginii și stilurile vestimentare.

Sub îndrumarea Doinei Lucanu am participat la câteva concursuri, pentru care am muncit grozav de mult până când am reușit să ajung la un rezultat valoros. Doamna Lucanu era mereu (bine) dispusă la aceste ore suplimentare în care porneam discuția de la tema de lucru și ajungeam la dezbateri despre dezvoltarea creativității, făcând adesea referire la domenii conexe, precum literatura, filosofia sau psihologia.

Ultraviolet & Faun, temă de atelier, master, 2014.
Coordonator: Paula Barbu.
Fotograf: Cristiana Apostol.

LadZestra, temă de atelier, master, 2014.
Coordonator: Doina Lucanu.
Fotograf: Mario Pancu.

Ca să piperez povestea cu un episod amuzant, aş aminti întâmplarea când, la corectură, doamna profesoară mi-a apreciat, din multiplele variante... ceea ce eu consideram a fi cel mai puţin valoros, căci tocmai acelea erau cele mai spontane intervenţii. Atunci a fost un moment de luminare pentru mine, în care am înţeles că ceea ce vine din interior, uneori inconştient, este mai preţios decât căutările exterioare.

Doina Lucanu are un dar extraordinar de a scoate la lumină şi de a şlefui tot ceea ce este mai bun din fiecare. Sub îndrumarea dânzei mi-am consolidat şi rafinat cunoştinţele despre ceea ce înseamnă un concept bun, o poveste care să vorbească într-un mod poetic despre colecţia de modă.

Informaţiile s-au adăugat formând un tot solid, unitar şi, îndrumată de profesori, am ajuns să-mi răspund la numeroase întrebări şi să iau „Acceleratul” pe drumul de căutare a vocii interioare pe care orice artist, aflat la început de drum, îl parcurge.

Una dintre cele mai frumoase şi fructuoase teme pe care am realizat-o în cadrul studiilor de licenţă a fost cea primită în anul doi de la Alina Maria Griga, care ne-a provocat să creăm noi înşine materialul pentru ţinute, într-un exerciţiu didactic numit - *Design your own material*. Îmi aduc aminte că eram plină de nesiguranţă atunci când am prezentat creaţia mea experimentală, în care amestecasem bucăţi de material textil şi şerveţele, pe care le cususem într-un fel de reţea. Obţinusem astfel o structură vibrată, asemănătoare picturilor lui Jackson Pollock, fără măcar să-mi propun acest lucru.

Astfel de experimente, în care studentul, călăuzit de profesori, îşi însuşeşte diferite moduri de a trata veşmântul, cred că reprezintă personalitatea departamentului.

De la Liliana Țuroiu am învăţat cum să extragem esenţa tendinţelor anunţate de marile case de modă cu câteva sezoane înainte. Cursurile dânzei ne solicitau să documentăm, să descifrăm şi să argumentăm trăsăturile recurente ale unui *fashion week* internaţional, dezvoltându-ne un simţ al observării holistice.

Am admirat abordarea sa organizată şi bine structurată, pe care am luat-o ca exemplu pentru viitoarea noastră carieră de designeri.

Venera Arapu a urmărit să valorifice ideile originale ale fiecăruia, învăţându-ne, în acelaşi timp, lecţia că

Design your own material (2012), licenţă, anul II,
Coordonator: Alina Maria Griga.
Fotograf: Tammy Lovin.

lucrurile care par simple sunt cele mai de preț, dar și cel mai greu de atins. Ajungem la simplitate doar prin exercițiu și experiment, practici cu care am fost obișnuiți din plin în departamentul Modă.

În fața naturilor statice pe care Aurelia Pomponiu ni le propunea mă simțeam inițial intimidată de texturile și de imprimeurile complicate pe care trebuia să le redăm în desen. Rămâneam uneori după cursuri și re-poziționeam natura, încercând să realizez o compoziție cât mai echilibrată în formatul planșei de 50/70 cm. Am apreciat profesionalismul și seriozitatea pe care le impunea Aurelia Pomponiu, faptul că remarcă evoluția și micile noastre reușite și le recompensa ca atare.

Cu doamna Ioana Sanda Avram aveam discuții libere în care eram încurajați să ne exprimăm propriile opinii despre „vibrația momentului”, despre mișcările socioculturale care se prefigurau și care urmau a se propaga inevitabil și în modă. Urmau dezbateri despre cum să așternem aceste previziuni ale viitorului apropiat în contextul modei și cum să le integrăm în colecții conceptuale.

Cunoștințele despre imagine și povestea pe care o ilustrează aceasta au fost completate de regizorul Gică Preda, ale cărui cursuri cu trimeri

multiculturale aveau un parfum aparte, cu note de postmodernism.

Criticul de modă Doina Berchină ne prezenta personaje-cheie din lumea filmului care și-au pus amprenta asupra istoriei recente a costumului, devenind *fashion icons*. În acest fel, eram invitați să înțelegem schimbările în ceea ce privește imaginea corpului uman în contextul dezvoltării canalelor media.

Coregrafa Adina Cezar își puna în practică experiența vastă la prezentări de costum nonconformiste, cum a fost cea prilejuită de aniversarea a 150 de ani de la înființarea Universității Naționale de Arte din București, desfășurată în Sala Nouă a Teatrului de Comedie în anul 2014.

Efectul de iluzie optică al costumelor op-art, coordonate de Paula Barbu, era amplificat de mișcări șerpuitoare, antropomorfe, pe care le executau balerini și studenți deopotrivă.

Matei Arnăutu, cu care am studiat tehnici de prelucrare digitală a imaginii, reușea să ne stârmească imaginația prin teme amuzante, condimentate cu informații din istoria artei și din arhitectură cu scopul de a ne menține vie creativitatea.

La ședințele foto, buna dispoziție era întreținută de pictorul Alexandru Mărginean, aflat de cele mai multe ori în spatele camerei, având grijă să surprindă în obiectiv cele mai relevante cadre.

Odată cu terminarea doctoratului, am fost cooptată în echipa departamentului și aș putea spune că povestea continuă la fel de frumos precum a început. Mă bucur că pot învăța în continuare de la profesori și sunt fericită că pot pune și eu umărul la unele proiecte de atelier.

Astăzi, ca asistent universitar, mă simt încă foarte apropiată de studenți, le înțeleg aspirațiile, frământările, îndoielile, problemele cotidiene și empatizez cu ei.

Alături de colegii mei de generație Alina Gurguță, Antoaneta Tică, George Pomponiu și Flavia Lupu sper să păstrăm în departament, în continuare, aceeași efervescență creativă, același aer entuziast.

Dacă ar fi să le dau un sfat celor care doresc să urmeze o carieră artistică, i-aș îndemna să participe cu încredere la toate experimentele propuse de profesori.

Numai în felul acesta ideile neșlefuite și neaccesate vor ieși la suprafață și vor fi amplificate.

Dascălii departamentului Modă – Design Vestimentar din cadrul Universității Naționale de Arte din București dau siguranță aripilor studenților în zborul lor către infinitele posibilități ale exprimării artistice.

Povestea mea la UNArte

Lector univ. dr. Alina Gurguță

Începe în 2010, odată cu admiterea din septembrie, despre care am amintiri atât de exacte și de vii încât pare că le-am trăit abia ieri.

Având la bază doar școli cu profil real, nu mă părește nicio clipă sentimentul că mi s-a dat o mare șansă să studiez cu și printre artiști. Astfel că am făcut tot ce am știut eu mai bine ca să nu dezamăgesc, ba chiar am dorit să uimesc pe tot parcursul anilor de studiu și n-aș vrea să mă opresc nici acum, când am onoarea de a-i avea colegi pe cei care mi-au fost profesori și mentori în toți acei ani minunați. Am trăit intens fiecare temă de atelier și fiecare proiect propus de către profesori și am sorbit ca dintr-o ceașcă de cafea (și iubesc cafeaua!) fiecare vorbă, sfat și învățătură de-a lor. Și ce alt prilej mai bun și mai direct aș putea avea ca să le mulțumesc decât cuvintele tipărite în aceste pagini?

Fotograf - Cristiana Apostol

În primii ani de studenție, cursurile de Istoria costumului m-au fascinat mai ales datorită oportunității pe care ne-a dat-o Unda Popp de a crea costume pentru *Divina comedie*, pusă în scenă de regizorul Mihai Mălaimare, cu ajutorul studenților de la actorie. Costumul lui Arlechino pe care l-am realizat mi-a purtat noroc, căci Unda Popp, cu flerul său caracteristic, l-a remarcat și probabil că a văzut mai mult decât arăta acel costum, întrucât m-a recomandat imediat pentru scenografia unei viitoare piese de teatru.

Pentru elaborarea lucrării de licență, am avut-o ca profesor coordonator pe Ioana Sanda Avram, care care m-a ajutat, cu profesionalism și implicare, în dezvoltarea primei mele colecții. Astfel, schițele au prins volum și mi-am văzut visul cu ochii, acela de a realiza o colecție de modă, gândită în cel mai mic detaliu.

După alți doi ani de studiu, la master, pentru conceperea colecției de disertație, am avut un real sprijin profesional, dar și moral în persoana Undei Popp, care m-a ajutat să înțeleg și să descopăr sinteza artei lui Brâncuși integrată modernismului și să găsesc o formă de interpretare personală în costum a sculpturii marelui artist.

Două momente-cheie în periplul meu, care au survenit cam în același timp și de care m-am bucurat enorm, au fost acelea în care Doina Lucanu m-a numit asistent de cercetare în proiectul AAICREA și când Unda Popp m-a admis printre primii studenți în programul doctoral. Am realizat pentru prima dată că sunt cu adevărat apreciată și totodată am simțit o mare responsabilitate pentru anii care aveau să vină. Încrederea acestor doamne profesoare mi-a deschis noi perspective artistice și curând am fost acceptată și

îmbrățișată și de ceilalți profesori ai departamentului. Paula Barbu mi-a propus, de asemenea, să particip la proiectul de cercetare *Time Maps*, condus de profesorul Dragoș Gheorghiu. Îmi amintesc cu drag happeningurile și performance-urile de costum de la Mangalia, care au construit și consolidat o frumoasă relație de colaborare.

O altă perioadă prolifică pentru mine a fost cea a proiectului AAICREA, în care alături de Doina Lucanu am împărtășit momente de neuitat și am căpătat sfaturi și învățăminte neprețuite de la coordonatorul acestui complex eveniment. „Taina de la UNAB”, la care au participat și contribuit absolut toți colegii din departament, a încununat cu succes finalul proiectului pus în scenă în grădina UNArte din Griviței 28. Această colaborare reușită între membrii departamentului Modă UNArte a devenit un reper ce merită să fie menționat cu fiecare ocazie.

O experiență plăcută din perioada în care eram asistent universitar, a fost cea împărtășită cu Liliana Țuroiu. Proiectul colaborativ *Malmaison*, dezvoltat cu studenții anului III Licență, a fost prezentat cu succes la evenimentul organizat la Palatul Béhague, unde am savurat, alături de colegi, o minunată seară pariziană. De altfel, la Paris, cu ocazia evenimentului *L'Art des Convergences*, s-au construit relații noi de prietenie și s-au consolidat cele deja existente. Deși părea imposibil, am bifat toate muzeele, galeriile și atelierelor artiștilor din itinerariul meticolos pregătit de Unda Popp, astfel că am plecat din Franța mai cultivați decât eram cu doar o săptămână înainte. :)

The Shape of Blue

Alina Gurguță, 2018

Profesor coordonator: Unda Popp

Pornind de la teza de doctorat, dedicată studiului imaginii celor trei personalități feminine proeminente din România începutului de secol XX, Regina Maria a României, Martha Bibescu și Maruca Cantacuzino-Enescu, m-am simțit transpusă într-o poveste pe care am exprimat-o prin mijloacele moderne ale experimentelor neconvenționale.

The Shape of Blue reprezintă mai mult decât o colecție de veșminte, fiind un exercițiu de imaginație în care, pornind de la existența fabuloasă a celor trei prințese, mi-am închipuit o lume total desprinsă de realitate.

Doamna Adina Nanu m-a ajutat să cunosc atmosfera începutului de secol XX, în după-amiezile petrecute cu dânsa pe terasa casei din Primăverii, cu poveștile minunate și nesfârșite despre „cele 3 M” (Regina Maria a României, Martha Bibescu și Maruca Cantacuzino-Enescu), așa cum le-a numit Ștefan Nenițescu, cel care a observat că toate trei au purtat același nume creștin. Doamna Adina Nanu putea vorbi ore în șir, fără întrerupere, despre acest subiect (și nu numai), într-o cascadă de informații și detalii prețioase.

Acesta a fost doar un prim contact cu doamna Nanu, iar în anii ce au urmat am avut privilegiul să fiu în preajma distinsei profesoare, care avea darul de a transforma orice simplă conversație într-o veritabilă lecție.

În primăvara anului 2017, doamna Nanu, care nu se dădea înapoi de la nimic, ne-a propus mie și Undei Popp să ne urcăm în avion și să montăm, la Iași, expoziția *Ocolul Pământului în 80 de zile*. Am aranjat întreaga expunere într-o singură zi, la Biblioteca Centrală din Iași, iar seara, după vernisaj, până să luăm trenul de întoarcere la București, am petrecut momente plăcute, la cafea și ciocolată caldă, în acordurile de pian ale unor studenți la medicină, obișnuiți ai pubului în care ne găseam. Spre uimirea mea, doamna Nanu n-a dat semne de oboseală nici la sfârșitul zilei și a continuat să întrețină atmosfera cu povești delicioase, care i-au încântat pe toți cei prezenți. Așa a rămas în amintirile mele doamna Adina Nanu, o fântână nesecată de vitalitate, un om cald și iubitor, care și-a împărtășit cu generozitate vasta experiență și a îndemnat constant la exprimarea creativității, în toate formele ei.

Fotograf - Cristiana Apostol

The Shape of Blue

Alina Gurguță, 2018

Profesor coordonator: Unda Popp

Fotograf – Cristiana Apostol

The Shape of Blue, proiectul meu în care transparențele materialului străveziu utilizat în straturi suprapuse de culoare albastră, degradeuri subtile, în tonuri vapoase și surprinse cel mai bine într-o ședință foto în mediu acvatic, a fost punctul de pornire pentru primele mele teme de atelier propuse studenților. Am simțit nevoia să le împărtășesc tinerilor preocupările mele artistice, să le dezvălui toate secretele pe care le-am descoperit în orele mele de cercetare de atelier, să-i antrenez în munca pasionantă.

Andra Pasat

Denisa Grindei

Raluca Leonte

Naomi Grindei

Fotograf - George Pomponiu

Mare Nostrum

De la proiect personal, la temă de atelier propusă studenților

Cu o documentare desăvârșită în proiectul personal *The Shape of Blue*, întoarsă de mine pe toate părțile și oferită studenților de anul III Licență, s-au realizat piese vestimentare ce au format colecția *Mare Nostrum*.

Studenții au schimbat registrul fiind atrași de alte aspecte ale lumii acvatic: flora și fauna de pe fundul mărilor, ființele mitologice subacvatice sau fenomenele naturale surprinse în anumite momente din zi și din noapte. Ținutele fotografiate contre-jour au transmis o stare diferită de cea a shooting-ului meu subacvatic.

În mai 2019, colecția *Mare Nostrum* a reprezentat România la Concursul internațional de design vestimentar *Hecho en Europa* din Madrid, care a încurajat dialogul intercultural dintre țările Uniunii Europene. Colecția a fost apreciată atât la Madrid, unde a obținut premiul II în concurs, cât și la Bologna Fashion Week 2019, pe *catwalk*-ul din Compleso di Baraccano.

N-aș putea trece peste momentul Bologna fără să-mi amintesc cu plăcere zilele petrecute acolo, într-un oraș încărcat de cultură, alături de Alina Griga și de Răzvan Vasilescu. În septembrie 2019, în cadrul unei mobilități Erasmus, am reprezentat împreună departamentul Modă UNArte într-o serie de evenimente: conferință, expoziție și prezentare de costum. A fost un schimb de experiență, o ocazie de a promova activitatea departamentului, dar și de a lega noi prietenii.

Mare Nostrum
- colecție colaborativă
Raluca Baciu
Denisa Grindei
Beatrice Miu
Denisa Mirlogeanu
Hecho en Europa 2019, Madrid

Hecho en Eu-ropa

Hecho

Hecho Eu-ropa

Repeat PLS!
Licență an I
Fotograf – Alexandru Mărginean

George Daniel Nicolescu

Maria Comisaru

Daniel Radu

Bianca Florina Petre

Diana Dobrinoiu

Erika Violeta Butcaru

FIFTY/fifty

2021 este un an deosebit din mai multe puncte de vedere. Noi, departamentul Modă, sărbătorim 50 de ani de existență. Suntem destul de norocoși să-i avem alături pe cei care au adus acest departament la forma pe care eu am cunoscut-o venind aici ca studentă în 2010.

Am avut șansa să studiez cu toți profesorii care alcătuiesc colectivul departamentului Modă de la UNArte: Unda Popp, Ioana Sanda Avram, Paula Barbu, Doina Lucanu, Aurelia Pomponiu, Liliana Țuroiu, Doina Berchină, Alina Maria Griga, Venera Arapu, Oana Roșca, Răzvan Vasilescu, Sergiu Chihaia, Matei Arnăutu, Alexandru Mărginean, Gheorghe Preda. Urmând cursurile acestora, am experimentat pe propria mea piele programul impus de Unda Popp, prin care studenții beneficiază de cunoștințele tuturor profesorilor și doar pentru lucrările finale de licență și master își aleg singuri coordonatorul.

Din păcate, tocmai anul acesta am pierdut un mare om, un monument de cultură, un pedagog desăvârșit, cu o educație impecabilă și o eleganță greu de comparat, Adina Nanu, cea care a fost unul dintre profesorii inițiatori ai departamentului Modă UNAB. Avem datoria morală să onorăm memoria doamnei Nanu prin manifestări artistice, la care și dânsa ar fi luat parte cu mândrie.

Anul acesta, atelierul departamentului Modă au gravitat în jurul temei *FIFTY/fifty*, un concept-metaforă al celor 50 de ani de existență.

Aceeași temă *FIFTY/fifty* și-a găsit ecoul și în activitatea mea cu studenții anului I Licență, în cadrul cursului *Experiment stilistic în modă*. Experimentul este principalul instrument aflat la îndemâna studentului pentru a depăși limite și pentru a realiza cele mai originale și inovatoare creații, total diferite ca formă și structură de cele convenționale. Apelând la o gamă largă de tehnici de manipulare a materialelor, odată cu explorarea numeroaselor interferențe între mediile artistice, studentul ajunge să treacă informația printr-un filtru personal și să-și creeze astfel propriul sistem de referință, acesta cuprinzând latura emoțională dublată de cea culturală.

FIFTY/fifty, tema aniversară a departamentului, are cu siguranță semnificații diferite pentru fiecare dintre noi. Pentru mine, perioada de 11 ani în care am făcut parte din echipa UNArte Modă este, întâmplător sau nu, împărțită în două, aproape în mod egal. Jumătate-student, jumătate – profesor (sau profesor pe jumătate :)), în fiecare dintre situații am fost invadată de sentimente de mândrie și de grațitudine, dar și de o responsabilitate imensă de a formula și de a transmite un mesaj corect mai departe, generațiilor viitoare de studenți.

„FIFTY/fifty”
Licență an I
Fotograf - George Pomponiu

Izabel Ranja

Anca Ioana Dinu

Ioana Ionescu

Daria Căpitănescu

Columb Calancea

Diana Toacă

Călătoria mea

Lector univ. dr. Oana Roșca

Anul acesta se împlinesc 50 de ani de când a fost înființat departamentul de modă al Institutului de Artă „Nicolae Grigorescu”, azi Universitatea Națională de Arte, și 20 de ani de când am intrat și eu în acest joc.

Interesul meu pentru lumea modei a început devreme, când am crescut cu povești despre copilăria grea a mamei, în care își amintea de vremurile în care bunica trudea să brodeze manual bluze croite din mătase naturală recuperată de la parașutele americane. Cum vopsea ciorapi de mătase albă cu foi de ceapă și cum croia și tricota pentru cei doi copii, dar și pentru alții.

Inspirată de aceste istorisiri, am început și eu să le croiesc păpușilor rochii din perdelele sau din materialele greu procurate de mama pe vremea comunismului. Am dat examen la Liceul de Arte Plastice „Nicolae Tonitza” după o pregătire lungă, dar plăcută cu profesorul Dorel Zaica. Îmi mai aduc aminte că la înscrierea pentru concurs secretara a zis ironic: „Bineînțeles că tot la modă”.

Cu puțin noroc, am intrat, urmând această secție sub îndrumările profesoarei Lidia Stareș, care ne-a călăuzit cu devotament, dar și cu severitate. Cu toate că orele de crochiuri, dar mai ales corectura lor sinceră, erau un chin, petrecând mult timp

Intervenții grafice pe fotografiile colecției
Playful Rainbow, coordonată de prof. dr. Paula Barbu

Intervenții grafice pe fotografiile temei de doctorat coordonată de prof. dr. Unda Popp

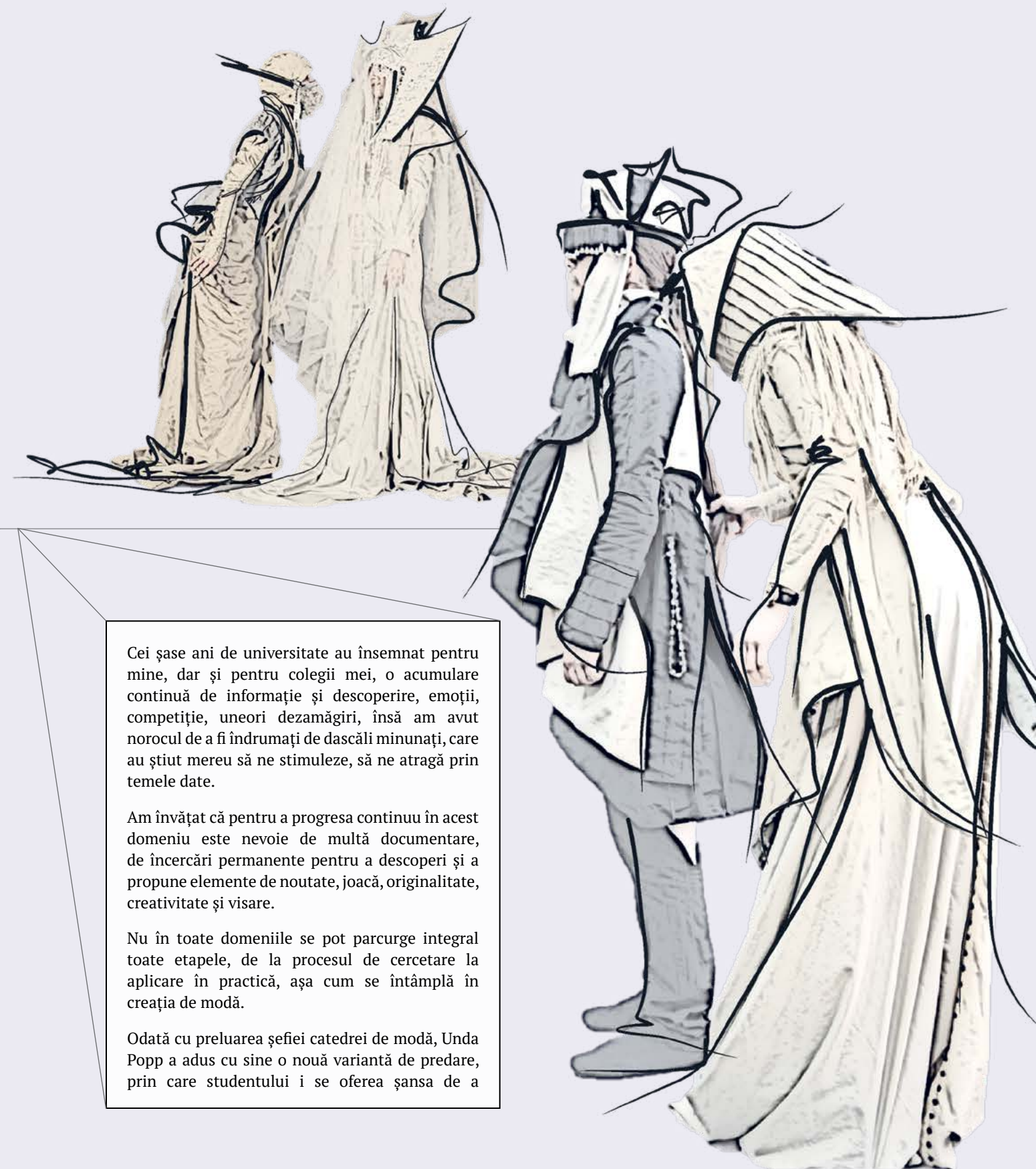
suplimentar de studiu aprofundat, temele de modă propuse și parcurse alături de dânsa au fost o încântare, deschizându-mi apetitul și dragostea pentru creație. Astfel mi-am dat seama că doresc să continui educația în această direcție.

În ultimul an de liceu, din cauza unor probleme de sănătate, doamna profesoară a trebuit să ne părăsească, dar ne-a lăsat în mâinile capabile și entuziasmate ale unui tânăr profesor, Răzvan Mihai Vasilescu.

Cu temele propuse, dar și cu farmecul său, a reușit să le atragă și mai mult la orele de atelier pe cele șapte eleve ale secției de modă. Am început pregătiri suplimentare pentru admiterea la facultate, de data aceasta cu Mihaela Ilinca, o profesoară din universitate, canalizându-mi toată atenția pe studiul compozițiilor de modă.

În perioada studenției, am intrat sub aripa profesoarei Paula Barbu, care timp de patru ani ne-a ghidat cu drag, talent și pricepere la toate materiile specifice secției de modă, așa cum erau în acele vremuri.

Dânsa, prin înclinarea și dragostea sa pentru tiparul de modă, a reușit să îmi deschidă și mie mintea și imaginația către toate posibilitățile oferite de cunoașterea și de manipularea tiparului. Punând în practică aceste noi informații, am reușit ca prin proiectul meu de licență să îi atrag atenția profesoarei Unda Popp, care, printr-o minune, se întorcea cu noi forțe în secția de modă, de data asta ca șef de catedră, exact când noi aveam expoziția finală. Cu toate că eram hotărâtă să încep serviciul, la insistențele doamnei Popp am dat din nou examen la modă, de această dată în cadrul cursurilor masterale. Aveam în sfârșit ocazia să percep moda așa cum am ajuns să o văd și să o apreciez acum, ca parte integrantă a artelor, o latură importantă a spectacolului uman, viziune oferită de profesoarele Doina Lucanu și Unda Popp.

Cei șase ani de universitate au însemnat pentru mine, dar și pentru colegii mei, o acumulare continuă de informație și descoperire, emoții, competiție, uneori dezamăgiri, însă am avut norocul de a fi îndrumați de dascăli minunați, care au știut mereu să ne stimuleze, să ne atragă prin temele date.

Am învățat că pentru a progresa continuu în acest domeniu este nevoie de multă documentare, de încercări permanente pentru a descoperi și a propune elemente de noutate, joacă, originalitate, creativitate și visare.

Nu în toate domeniile se pot parcurge integral toate etapele, de la procesul de cercetare la aplicare în practică, așa cum se întâmplă în creația de modă.

Odată cu preluarea șefiei catedrei de modă, Unda Popp a adus cu sine o nouă variantă de predare, prin care studentului i se oferea șansa de a

beneficia de experiența și de talentul tuturor profesorilor de la această secție, nu doar ale unuia singur, așa cum se întâmpla până în anul 2005.

Tot dânsa a introdus materii predate de personalități din lumea culturală românească, precum Adina Nanu, Doina Berchină, Adina Cezar, Gheorghe Preda și mulți alții, care au oferit studenților o viziune deosebită și completă asupra domeniului. Alături de profesori cu mare experiență, Unda Popp a adus o nouă generație de cadre didactice în această secție, oameni diferiți prin educația și viziunea lor, dar care s-au acomodat și s-au completat reciproc. Libertatea de exprimare și viziunea acestei noi metode de predare au oferit nu numai studenților, ci și profesorilor un nou elan și o nouă dorință de performanță.

Am avut norocul să mă număr printre noii învățăcei aduși în această secție. Vreme de 10 ani, i-am urmărit cu atenție – acum din postura de asistent universitar – pe toți profesorii, având ocazia, mai mult sau mai puțin, să asist și să contribui la toate materiile noi și la evenimentele apărute.

Sunt norocoasă să fi primit astfel o nouă experiență în modă, de data asta în domeniul didactic, de la profesorii catedrei. După 10 ani de asistență, timp în care am reușit în paralel să finalizez și studiile doctorale, sub atenta coordonare a Undei Popp, am devenit titular al acestei catedre. În prezent, procesul de învățare continuă și încerc timid să mă ridic la nivelul de calitate al colegilor și profesorilor mei, de la care am preluat cele două discipline: Desen și culoare în modă și Istoria costumului.

La Desen și culoare în modă – curs preluat de la Aurelia Pomponiu – le prezint studenților noțiuni introductive referitoare la bazele desenului, la conceperea și la elaborarea schițelor de modă, dar și modalități prin care aceștia să își poată dezvolta capacitatea de conceptualizare, de abstractizare, de sintetizare a surselor documentare și a ideilor proprii.

La Istoria costumului, am avut-o ca mentor pe Unda Popp, dar în special pe doamna Adina Nanu, cu lucrarea dânssei *Artă, stil, costum*. În cadrul cursurilor mele, analizez împreună cu studenții procesele de transformare a costumului de la o perioadă istorică la alta, prin observarea motivelor care au dus la apariția acestor modificări, dar și pașii prin care veșmintele s-au schimbat odată cu diferitele civilizații. Încercăm să integrăm veșmântul în domeniul artelor vizuale, văzând moda ca pe o modalitate de exprimare artistică la îndemâna tuturor. Cursul își propune să ofere cunoștințe fundamentale pentru un viitor designer de modă, oferind o abordare teoretică și practică având ca scop dezvoltarea creativității și a gândirii critice. Astfel, prin stăpânirea acestui domeniu, studentul va avea posibilitatea de a descifra mesajele costumelor aparținând diferitelor perioade și va putea la rândul său să realizeze veșminte capabile să transmită idei și concepte personale.

Modă și diplomație

Conf. univ. dr. Liliana Țuroiu

Ideea de a aduna într-un volum aniversar amintiri și povești legate de *Școală* – așa cum am numit noi, studenții, Universitatea Națională de Arte din București – la o jumătate de veac împlinit de la nașterea uneia dintre secțiile sale, Catedra de Modă, ne face să retrăim cu mare emoție vremea studenției.

Albert Camus scria că toate acestea ne privesc pe toți. Nimic mai adevărat, fiecare dintre noi, foști studenți sau profesori, avem amintiri încă vii, în ciuda anilor care au trecut, amintiri aproape nealterate de trecerea timpului. Vremea și mai ales vremurile, deloc ușoare, poate au estompat uneori o parte dintre neajunsurile sau deziluziile inerente ale vieții de student, lăsând să subziste amintirile cele

mai plăcute, mai recente sau mai îndepărtate în timp, *deopotrivă micile izbânzi poleite cu mirajul trecutului nostru juvenil*, cum descria perioada studenției, ca nimeni altul, Hugo Friedman.

Timpul șterge, dar știe să păstreze, deopotrivă, ceea ce nu trebuie pierdut. Multe dintre amintiri mă poartă către vremea studenției petrecute în Grivița 28, dar am ales, nu întâmplător, să fac referire aici la unul dintre evenimentele recente ale echipei de profesori și studenți de la secția de modă a UNArte, un proiect inclus în Sezonul Franța-România. Ca profesor și diplomat, consider că apartenența noastră la acest program major a fost o experiență din care am ieșit cu certitudine îmbogățiți, după cum sperăm că și Sezonul a avut de câștigat din

contribuția pe care noi, profesorii și studenții de la UNArte, am fost în măsură s-o aducem.

Trăgându-și seva din legăturile artistice profunde ce există între Franța și România, proiectul nostru, intitulat, nu întâmplător, *L'art des convergences*, s-a desfășurat în Sala Bizantină a Ambasadei României din Franța. Un loc în care m-am întors cu mare plăcere și adâncă reverență de fiecare dată, ca artist sau diplomat, și în care am avut bucuria să îi întâlnesc și să îi pot avea alături pe George Banu, Vladimir Cosma, Matei Vișniec, Doina Lemny, Vasile Șirli, Viorica Cortez, Alina Păvălache, alături de alți numeroși artiști, scriitori, pictori, fotografi, traducători.

Ne putem îngădui să vedem o complementaritate poetică și în faptul că, după genii ale sculpturii și muzicii precum Enescu și Brâncuși, după un dramaturg de avangardă ca Eugene Ionesco, după un gânditor incontornabil precum Emil Cioran, Parisul a devenit oraș de reședință pentru toți acești români remarcabili. Alături de ei, Parisul a oferit scena sa generoasă unui formidabil dansator și coregraf pornit de pe tărâm românesc, și se cuvine să ne bucurăm că „de la Palais de Béhague în seara în care defileul *L'art des convergences* a fost aplaudat la scenă deschisă.

Mărturisesc sincer că am avut sentimentul extraordinar al unei adevărate familii, acea mare familie a catedrei de modă de la UNArte,

studenți și profesori din diverse generații, un sentiment aparte, împărtășit cu siguranță de fiecare dintre colegii mei. Alături de ei, o minunată echipă a ICR Paris ce a făcut posibilă admirabila punere în scenă a efortului nostru creator.

Cu o emoție pe care nu am dorit să o ascund distinsei audiențe, am transmis mesajul meu în acea seară, încurajată de zâmbetul jovial al ambasadorului nostru de la Paris, Luca Niculescu, de privirile calde ale președintelui Institutului Francez, dragul nostru prieten Pierre Buhler, și de comisarul francez al Sezonului, Jean-Jacques Garnier, pe care i-am zărit pentru câteva fracțiuni de secundă, privind către sala devenită neîncăpătoare.

Colecțiile pregătite minuțios pentru acest eveniment special, cu aproape un an înainte, au impresionat publicul prezent la Hôtel de Béhague printr-o uimitoare diversitate de stiluri și au avut menirea de a ilustra modurile actuale de comunicare prin imaginea și expresivitatea corpului uman, surprinzând spiritul vremurilor și momentele de convergență ale culturii române cu marile curente artistice europene. De la Dubuffet la Tzara și Matisse, de la poveștile lui Eliade la portretele imperiale ale lui Napoleon și Josephine, veșmintele au constituit adevărate simboluri, ilustrând bogăția bătrânului continent. O artă transpusă asupra omului, care îmbogățește expresivitatea ținutelor prin limbajul corporal și oferă numeroase referințe interdisciplinare, aceasta este ceea ce studenții de la UNArte au ilustrat în mod strălucit prin lucrările lor, folosind volume, forme și acorduri cromatice pentru a crea compoziții inspirate de legăturile profunde și de influențele culturale existente între România și Franța.

Mi-aș îngădui aici un excurs, spunând că printr-

un fel de „hazard obiectiv“, ca să recurg de data aceasta la un concept al lui André Breton, echipa Catedrei de Modă a UNArte a răspuns unei provocări, pe cât de onorante, pe atât de responsabilizatoare, care a depășit granițele unui eveniment de modă, *L'art des convergences* devenind un adevărat demers de diplomatie culturală, la cel mai înalt nivel.

Asemenea tuturor artelor, moda a dovedit că poate fi adesea un instrument de comunicare fabulos, universal. Într-o lume care tinde să devină din ce în ce mai polarizată și înrădăcinată, moda ar trebui să ne poată învăța ceva. E un domeniu ce prețuiește schimbarea și, prin urmare, se opune impulsurilor (prea) conservatoare care consideră schimbarea ca fiind ceva de evitat. În același timp, nu vede noutatea ca parte a unei mari logici istorice a îmbunătățirii liniare, ci mai degrabă ca ceva natural, intrinsec vieții. Problematika sa este soft, fluidă și, cumva, provizorie.

Mai mult ca oricând, diplomazia culturală – un tărâm pe care l-am explorat atent în ultimii ani – trebuie să se afle astăzi în centrul relațiilor noastre cu lumea. În orice domeniu, nu doar în modă. Filmul, arta contemporană, muzica, teatrul, artele spectacolului își dovedesc din plin puterea de a crea dialog între culturi. E important să dezvoltăm legături unii cu alții. Prin deschiderea acestor porți culturale, prin deschiderea noastră unii către alții devenim, spiritual, mai bogați.

Moda, la fel ca arta, poate sta la baza unui dialog prin care ne îmbogățim spiritual unii pe alții, având puterea extraordinară de a influența schimbările sociale prin proiectarea de noi produse și diseminarea de noi concepte care pot atrage oamenii către un stil de viață cu totul nou, mai responsabil și mai durabil. Potențialul *soft power* al modei, deși s-a dovedit

a fi eficient și cu o viteză mare de propagare în rândul populației, rămâne încă neexploatat la adevărata sa capacitate. La nivel global, situația actuală demonstrează cât de necesare ar putea fi o serie de cercetări mai eficiente și mult mai profunde la granița dintre modă și alte domenii și este laudabil că în cadrul departamentului de specialitate de la UNArte această abordare a stat la baza construcției programului de studiu. Din ce în ce mai mult, demersurile dezirabile sunt de acum cele care stimulează dialogul intercultural, suscită parteneriatul și colaborarea și reușesc să fie atractive și relevante nu doar în cultura de origine. Diplomazia culturală înseamnă astăzi nu doar o proiecție univocă a identității naționale, deci a diferențierii și a specificității, ci și descoperirea și promovarea ariilor de convergență culturală și identitară între oameni, între națiuni. Impactul ei depinde, astfel, de autenticitatea mesajelor pe care le vehiculează, de adevărul experiențelor pe care le propune. Proiectele de diplomatie culturală trebuie să aibă capacitatea de a rezona cu așteptările și nevoile partenerilor, ale instituțiilor culturale de prestigiu, pentru a putea deveni parte dintr-un dialog generalizat, transfrontalier și continuu.

Într-un pasaj faimos din *Burghezul gentilom* de Molière, protagonistul, domnul Jourdain, face proză fără să știe. În mod analog, putem observa că diverse forme de diplomatie culturală au existat în relațiile dintre entitățile statale cu mult înainte ca noțiunea să fie vehiculată și teoretizată ca atare.

Tot așa, la Paris, în timpul Sezonului Franța-România, asemenea domnului Jourdain, am cucerit toți – artiști, profesori, studenți sau diplomați – admirația și respectul partenerilor noștri francezi, printr-un eveniment de modă. Nimic mai autentic.

Este nevoie astăzi de o diplomatie culturală vie, ce poate crea fluxuri culturale internaționale printr-un proces susținut de actori instituționali relevanți. În contextul actual, pentru a nu își pierde eficacitatea, diplomațiile culturale de succes nu mai rămân, ca altădată, un simplu export al valorilor, artefactelor și personalităților proprii cu scopul întăririi puterii, prestigiului, influenței naționale. Acțiunea unilaterală, univocă, lasă astăzi locul acțiunii mutuale, în care proiectul de diplomatie culturală este o creație multilaterală, conținând elemente și protagoniști ai două sau mai multor culturi.

Demersul de acest tip nu pierde din vedere marile obiective urmărite în diplomația publică, dar încearcă să le atingă prin abordări mai subtile, prin cooperare și mutualitate. Fiindcă publicul dominant este unul progresist, internaționalist și pacifist, diplomațiile culturale de succes știu că nu pot construi sau reconstrui prestigiul internațional – și, de aici, concluzia că nu pot menține sau crește puterea națională – decât dacă se lasă însuflețite de ideologia publicului, dacă mizează pe cooperare, dacă nu ezită să vehiculeze atitudini mai critice, neconvenționale sau nonconformiste, dacă sunt preocupate de pulverizarea stereotipurilor și de descoperirea celui alt prin dialog și acțiune comună.

L'art des convergences a devenit, fără a-și asuma explicit această misiune încă de la început, un autentic demers de diplomație culturală, așa cum diplomația a recurs, mai mereu, și la resursele oferite de cultură. Iată o dovadă în plus că fenomenele culturale pot fi, la rândul lor, investite subreptic cu o dimensiune din sfera „relațiilor publice”. Chiar și atunci când se situează, organic, cât se poate de departe de orice intenție propagandistică – și, uneori, tocmai atunci. Traversăm, cum bine știm, laolaltă cu întreaga lume, o epocă în care lucruri care păreau cucerite durabil se vădesc mai fragile decât credeam. Este cu atât mai mult momentul să ne exprimăm cu limpezime și răspicat valorile. Un moment în care avem nevoie acută, în egală măsură, și de spiritul de finețe, și de spiritul de geometrie, cum le distinge și definea un mare gânditor al Franței, Blaise Pascal. Dacă moda este aptă să „salveze lumea” sau nu, este o chestiune de dezbateră, dar pare sigur că salvarea lumii a devenit (sau a redevenit) la modă în zilele noastre. O serie de puncte slabe pot fi transformate în puncte forte pe teritoriul modei dacă punem mai mult accent pe adecvare și pe echilibru, având o abordare mai holistică în aceste timpuri. Într-o contextualizare mai largă din punct de vedere social și cultural, așa spune că față de anii în care am descoperit, ca student, apoi ca profesor și artist, domeniul modei,

tendința actuală este aceea de a introduce în acest fenomen, al modei, o serie de cercetări mai robuste, mai durabile, interdisciplinare și de impact, subiecte și teme concentrate pe probleme ecologice și sociale, o abordare ce va accelera contribuția pe care moda o poate aduce altor domenii, dar și vieții de zi cu zi, în toate aspectele sale.

Făcând un arc peste timp, așa vrea să evoc pe scurt, la finalul acestei contribuții prilejuite de aniversarea catedrei de modă, anii studenției mele și a colegilor mei de generație, ce vor rămâne deopotrivă anii în care am acumulat un bagaj cultural neprețuit și cei în care am descoperit un lucru esențial: curajul de a schimba lucrurile. În cazul meu, se întâmplă ca această perioadă să fi coincis cu primii ani ai libertății câștigate după căderea regimului comunist în România. Îmi voi aminti mereu euforia și speranțele acelei perioade. Ultimul an de liceu al generației noastre a echivalat cu primul an de libertate. Ceea ce îmi amintesc cel mai bine este curajul de a lua decizii pe care nu le-am fi putut lua, niciunul dintre noi, înainte de '89. Eram olimpică la matematică, încă din gimnaziu, îmi plăcea geometria, ajunseseam pe primele locuri la faze finale ale diverselor concursuri, mulți ani la rând. Îmi regăseam aproape lunar numele în *Gazeta Matematică*, dar visam să intru la Arte. Ideea că voi putea face ceea ce îmi dorisem ani de-a rândul, ca adolescent, mă umplea de o fericire pe care nu o mai cunoscusem până atunci. Făcusem, până la acel moment, cu precădere, ceea ce se așteptase de la mine, ca majoritatea colegilor mei de generație. Să îmi pot urma pasiunea însemna însă să nu aleg calea mai simplă, aceea de a culege oarecum roadele anilor de școală gimnazială și de liceu în care lucrasem mult pentru a reuși la Facultatea de Matematică. Nu mă aștepta, nici pe departe, o încercare ușoară. Ceea ce aveam de parcurs într-un timp relativ scurt nu m-a descurajat. Peste ani, am fost fericită cu această alegere, în toate etapele devenirii mele.

Anii studenției noastre au însemnat, la nivelul societății românești, o reconectare cu valorile europene, cu valorile lumii libere. Maeștri și profesori remarcabili mi-au călăuzit pașii multă vreme, chiar și după ce unii dintre ei au plecat către lumea celor dreپți. Adina Nanu, Neagu Djuvara, Vasile Gorduz, Ion Bitzan, Sorin Dumitrescu, Dan Cristian Popescu, Gheorghe Achiței sunt doar câteva dintre personalitățile cu care nutream a ne întâlni cât de des puteam și a căror operă mi-a marcat tinerețea. Sunt demne de evocat, deși imposibil a-i cuprinde pe toți cu o astfel de ocazie, nume de dascăli ce se impuneau la cursuri prin știință și talent sau amintirile lăsate de profesorii cu care am avut bucuria și privilegiul imens de a fi colegă, vreme de peste 20 de ani, la UNArte: Cristian Robert-Velescu, Adrian Guță, Ruxandra Demetrescu, Paula Barbu, Unda Popp, Ion și Teodora Stendl, Vladimir Șetran, Ioana Beldiman, Adrian Silvan Ionescu, Doina Ișfănoni, Constantin Aslam și mulți alții.

Facultatea de Arte Decorative și Design am absolvit-o ca șef al promoției mele și nu pot să nu mă gândesc cu melancolie la zilele și la nopțile de lucru petrecute împreună cu colegii de generație în atelierelor din Grivița 28 sau la biblioteca din Budișteanu 19, la anii petrecuți în căminul din Occidentului, la drumul zilnic pe Bulevardul Dacia, Calea Griviței sau pe Calea Victoriei, unde mi-am deschis apoi un mic atelier. Din 1990, am avut șansa extraordinară de a călători permanent și de a participa la expoziții internaționale în capitalele Europei și peste Ocean.

Primele expoziții personale, începând chiar din primul an după absolvirea facultății, au fost la Atena, apoi la New York, la Roma sau la Londra. Complementar activității de la catedră, unde eram atunci preparator, apoi asistent

universitar, mi-am continuat cercetările, am finalizat un ciclu de studii aprofundate, așa cum se defineau studiile masterale la acea vreme, apoi am finalizat teza de doctorat având ca subiect *Estetica veșmântului în perioada postmodernă*. Am rămas mereu conectată cu industria modei, cu expozițiile internaționale de la Paris, Londra, cu târgurile de la Düsseldorf și Madrid, de unde aduceam întotdeauna foarte multe cărți și reviste cu tendințe în modă, spre marea bucurie a studenților mei, care, să ne amintim, nu aveau acces la acel moment la niciun fel de bibliografie publicată de marile institute de cercetare în domeniul modei. Eram doar noi, cei câțiva profesori din cadrul catedrei, aceia ce asigurau conexiunea firavă cu lumea modei internaționale, cu muzeele sau colecțiile unor case renumite, prin cărțile și revistele de specialitate pe care reușeam să le cumpărăm de fiecare dată când participam la expoziții în străinătate.

Străbăteam pe jos puzderie de străzi la Paris, la Veneția sau la Milano, descopeream cu uimire librării, anticariate uitate de lume și petreceam ore întregi pentru a descoperi albume de artă, cărți de istoria costumului sau reviste vechi. Îmi aduc aminte că păstram negreșit, de fiecare dată, un buget pentru a plăti *extra-bagajul* la întoarcerea acasă, valize aproape imposibil de ridicat atunci când înăuntru se aflau albume de artă voluminoase și cărți.

Cred că am fost parte, ca profesor, a unei perioade de coagulare și de reală interferență între educația artistică de specialitate și spiritul antreprenorial, indispensabil celor ce performau, după absolvire, în industria modei. Am conștientizat cumva, instituțional, că, la nivelul acestei industrii, se are în vedere constituirea unui corp de veritabili profesioniști, înzestrați cu toate cunoștințele

și abilitățile necesare pentru a face față unui mediu competitiv, în plină schimbare, atât în țară, cât și în străinătate. Ulterior, am coordonat multe dintre prezențele lucrărilor studenților noștri la târguri internaționale și la saloane de profil, în special în cadrul Romexpo. Am devenit consultant și organizator de expoziții dedicate brandurilor românești din industria modei și am participat la numeroase conferințe în țară și în străinătate.

Bucuria de a avea, mai târziu, generații de studenți performanți în multe țări din întreaga lume a fost, cu siguranță, finalul ce a încoronat o muncă de 20 de ani, din cei 50, iată, pe care Catedra de Modă din cadrul Universității Naționale de Arte București îi împlinește acum. Cu siguranță, această carte, prin experiențele împărtășite de studenți și

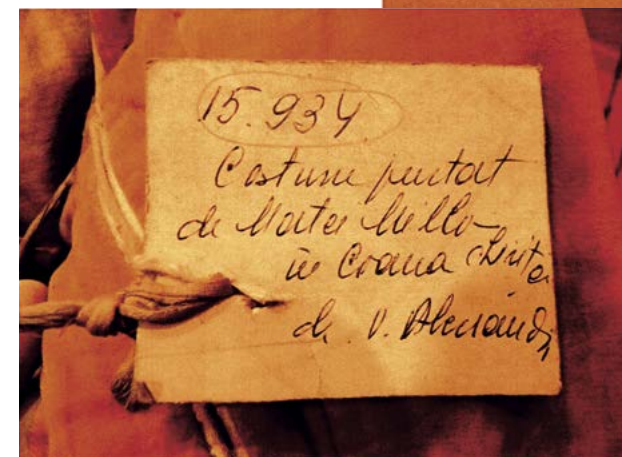
de profesori aparținând diverselor generații, este o inițiativă admirabilă, deopotrivă utilă și relevantă, dar și un bun prilej pentru ca cititorii noștri să ne poată ura *La mulți ani!*.

Nutresc speranța că într-o zi, în locul conflictelor și al confruntărilor, istoria va consemna ca evenimente de seamă mai ales lucrurile întâmplare pe tărâmul artelor, *o republică a sunetelor, a culorilor, a descoperirilor și a inovațiilor*, iar moda va fi în măsură să adauge câteva trepte pe acest drum.

Restaurarea de costum la departamentul Modă

Conferențiar univ. dr. Aurelia Pomponiu

Experiența acumulată în peste 45 de ani în domeniul textilelor artistice (fire, țesături, structuri integrate într-o largă diversitate de obiecte) m-a motivat să transmit și studenților din departamentul Modă cunoștințele dobândite de-a lungul timpului. Noțiunile generale de cunoaștere a structurilor materialelor, tehnicilor, coloranților, ornamenticii etc., dar și strategiile de păstrare și de întreținere, reparare și restaurare a pieselor textile sunt noțiuni pe care le pun la dispoziția studenților secției Modă și pe care le consider a fi foarte necesare în viitorul lor profesional.

Cunoaște-te pe tine însuși

Lector univ. dr. Alexandru Ioan Mărginean

Manifestările estetice ale populațiilor de pe teritoriul României au atras atenția, din cele mai vechi timpuri, prin echilibru, discreție, armonia formelor și a culorilor. Culturile descoperite de arheologi în această zonă geografică se dovedesc, din punct de vedere stilistic, unitare și nu întâmplător portul popular are caracteristicile amintite mai sus, iar varietatea decorațiunilor și specificitățile zonale nu infirmă aceste calități. Moda vestimentară în România, firesc influențată în special de diverse curente europene, este reflecția culturală a evoluției societății noastre. Acest fenomen cultural a fost cercetat și teoretizat în ultimii 50 de ani de o serie de profesori, care au pus bazele studiului de nivel academic, așa cum a fost Adina Nanu, critic și istoric de artă. În anii de după al Doilea Război Mondial, domnia sa a contribuit, la Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu”, la formarea spirituală a multor studenți, artiști ca Leontina Mailatescu sau Viorel Mărginean, deveniți ulterior asistenți și profesori ai acestei instituții de învățământ superior. Poate că este interesant de amintit aici că tatăl meu, Viorel Mărginean, a fost la rândul său o scurtă perioadă profesor al fiicei doamnei Adina Nanu, iar subsemnatul sunt astăzi lector în cadrul catedrei de Modă conduse, în ultimii 15 ani, de Unda Popp. Doamna profesoară Leontina Mailatescu, colegă cu tatăl meu și cu Vladimir Șetran la Liceul de Arte și Meserii din Cluj, s-a numărat printre cei care au contribuit la formarea catedrei de Modă, așa cum domnul profesor Șetran a contribuit la formarea catedrei de Design.

Sărbătorirea în 2021 a 50 de ani de la înființarea secției noastre surprinde o perioadă de dezvoltare spectaculoasă a acestui departament din Facultatea de Arte Decorative și Design, care atrage an de an un număr tot mai mare de studenți, din diferite colțuri ale țării. Alături de colegii mei profesori Unda Popp, Doina Lucanu, Paula Barbu, Venera Arapu, Liliana Țuroiu, Alina Griga, Răzvan Vasilescu, Sergiu Chihaia, Oana Roșca, Matei Arnăutu, Alina Gurguță, Antoaneta Tică, Andreea Postelnicu, Flavia Lupu și de referentul științific George Pomponiu, suntem 16 oameni care îi îndrumă în prezent pe studenții secției Modă-Design Vestimentar a Universității Naționale de Arte, viitoare personalități care vor activa în domeniul modei. Fac parte din acest colectiv de șapte ani, de la vârsta de 46 de ani, imediat după absolvire activând mai mulți ani la catedra de Teorie și Cercetare și la catedra Foto-Video. O perioadă care poate fi apreciată ca relativ scurtă, în raport cu momentul înființării catedrei în 1971. Tineri profesori pe atunci, Adina Nanu, Emilia Niculescu Petrovici, Leontina Mailatescu, Ion Bitzan, Vladimir Șetran sau Alexandru Arghira Călinescu au dat tonul școlii românești de design și arte decorative, cu o evoluție foarte bună, formând generații de designeri, unii dintre aceștia deveniți, la rândul lor, profesori.

Perspectivile de dezvoltare a acestui domeniu sunt destul de vaste, importanța imaginii umane resimțindu-se tot mai acut și în România. Contribuția mea în cadrul departamentului constă în analiza imaginii fotografice, pe care o urmăresc nu doar în fotografia de modă, ci și în

numeroasele forme de manifestare actuală ale artei fotografice, pe care o predau în strânsă legătură cu evoluția stilurilor și a curentelor artistice. Interesul meu pentru mesajul transmis de fotografie a format premisele predării cursului de cultură a limbajului vizual, un modus vivendi al societății contemporane.

Colegii profesori alături de care am onoarea să particip la acțiunea noastră comună le transmit atât studenților, cât și nou-veniților la catedră un sentiment de echipă, de încredere, care a avut un rol esențial asupra mea personal și care mă face să mă consider parte a unei adevărate familii. Atmosfera calmă, prietenoasă, este dublată de o înaltă ținută universitară, imprimpată de decenii cu modestie, dar și cu fermitate, de cei care au condus și conduc departamentele, dar și de rectorii care s-au succedat în această jumătate de secol. Domeniul modei, pe care conștiința publică îl considera, până nu demult, efemer și frivol, a căpătat astăzi respectul cuvenit prin profesionalismul impus de cadrele didactice atât la nivel de licență, cât și de master sau doctorat. Rectorii ca Vasile Drăguț, Costin Ioanid, Gheorghe Achiței, Mircea Spătaru, Sorin Ilfoveanu, Ruxandra Demetrescu sau Cătălin Bălescu au reușit să consolideze, în acest arc de timp, statutul nostru de cel mai înalt nivel universitar.

Impactul vizualului asupra psihicului uman este o idee pe care o analizez de mult timp în cadrul cursurilor mele, atât opționale, cât și fundamentale. Conceptul de ambient, care reprezintă și tema lucrării mele de doctorat, a format baza teoretică de la care mi-am construit cursul intitulat Cultura limbajului vizual pe care îl predau anului doi de licență. Importanța acordată esteticului pare să fie măsura evoluției unei civilizații. Designul vestimentar, pe lângă celelalte forme de design predate la noi în școală, deține unul dintre cele mai importante roluri în influențarea ambianței estetice și sociale. Împreună cu arhitectura de peisaj, designul ambiental, industrial (de produs), grafic, designul vestimentar creează cadrul constituirii acelei formațiunii mentis pe care cu admirație o evocăm referindu-ne la marile culturi și epoci de înflorire spirituală a lumii. Experimentul și jocul ca modalități de cercetare artistică permit redescoperirea propriilor valori estetice, spirituale, afective, pe care studenții noștri le pun în antiteză cu valorile istorice, tradiționale, ale culturii europene în special. Descoperirea și ulterior afirmarea propriei identități spirituale reflectă un lucru pe cât de dificil, pe atât de important pentru un creator de artă. Libertatea pe care profesorii noștri o conferă studenților stă sub semnul multimilenarului îndemn al oracolului din Delphi: „Cunoaște-te pe tine însuși”.

Cum am ajuns dresor de pinguini la New York

Lector univ. dr. Sergiu Chihaia

„Fiecare om se naște sub o stea norocoasă sau cu norocul lui”, spunea mama mereu.

Am avut întotdeauna în jurul meu oameni buni și frumoși care m-au ajutat, învățat, sprijinit, înțeles, ascultat, educat, iertat, așteptat, îndrumat, alintat, îmbrăcat, hrănit, spălat, încurajat, îmbărbătat, muștră, îngrijit, dojenit și poate cel mai important, suportat.

Dascălilor le datorez tot!

Nicolae Moisei, directorul Școlii de Arte Plastice din Telenești, Republica Moldova, un om special pentru mine și drumul meu spre București sau New York, cum îi mai spuneam noi pe atunci. M-a determinat să muncesc și să vreau mai mult, să visez și să cred în ideile personale. Și acum mă uit la oameni, la copaci, la cer, la tot ce mă înconjoară, așa cum m-a învățat el, să găsesc, să văd frumosul chiar și acolo unde aparent lipsește cu desăvârșire. Somn lin, stimabile!

Lucia Pușcașu, profesoara de la Liceul de Arte „Ciprian Porumbescu” din Suceava. Când nu aveam acuarele sau foi, îmi împrumuta ea. Când nu aveam unde să pictez, mă primea în atelierul ei. Mereu a crezut în mine, iar pentru asta îi sunt recunoscător!

De la Paula Barbu am învățat primul tipar de haină, volumul, cum înfășoară acesta corpul uman și felul în care culoarea transformă haina într-o pânză de pictat. Datorită ei am făcut cea mai tare lucrare de licență din univers!

Doina Lucanu m-a făcut să acord mai multă atenție detaliilor, să experimentez mai mult – așa am descoperit „hârtia”, din care mai târziu s-au născut pinguinii. Mă bucur enorm că, după prezentarea lucrării de licență la Teatrul „Masca”, m-a căutat în culise să-mi spună că i-ar face plăcere să urmez programul de master modă.

Unda Popp, cea care mi-a dezvăluit fabuloasa lume a teatrului. M-au captivat încă de la prima întâlnire scena, decorul, costumele, actorii, luminile; scenele de la repetiții și probatul costumelor, coregrafia și machiajul, totul părea dintr-un alt univers. Așa am ajuns mai târziu să realizez costume și decoruri ani în șir pentru Teatrul „Masca”. A fost o experiență minunată!

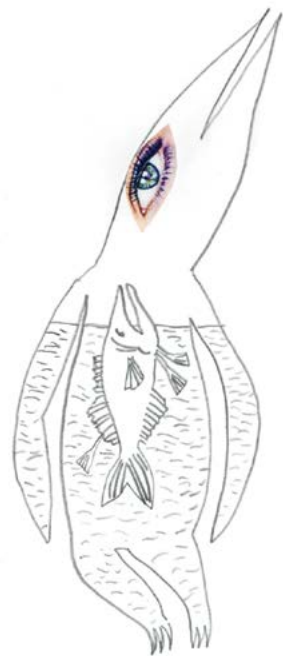
Bucureștiul, un mister pentru mine. Personal, l-am descoperit populat cu oameni altfel, diferiți de cei din „neamul” meu. A fost momentul apariției pinguinilor, surogate pentru oamenii care îmi lipseau (mama, tata, frații, rudele, prietenii... cam o sută de pinguini). Simțeam nevoia să-i am lângă mine, să-i simt aproape, chiar dacă ei erau împrăștiați în cele patru zări. Migrația spre un loc mai bun, spre bunăstare, normalitate a pus în mișcare valuri umane, care au părăsit matca. Eu am reușit, utopic, să-i adun. Și dacă tot am reușit reuniunea, le-am găsit și menirea.

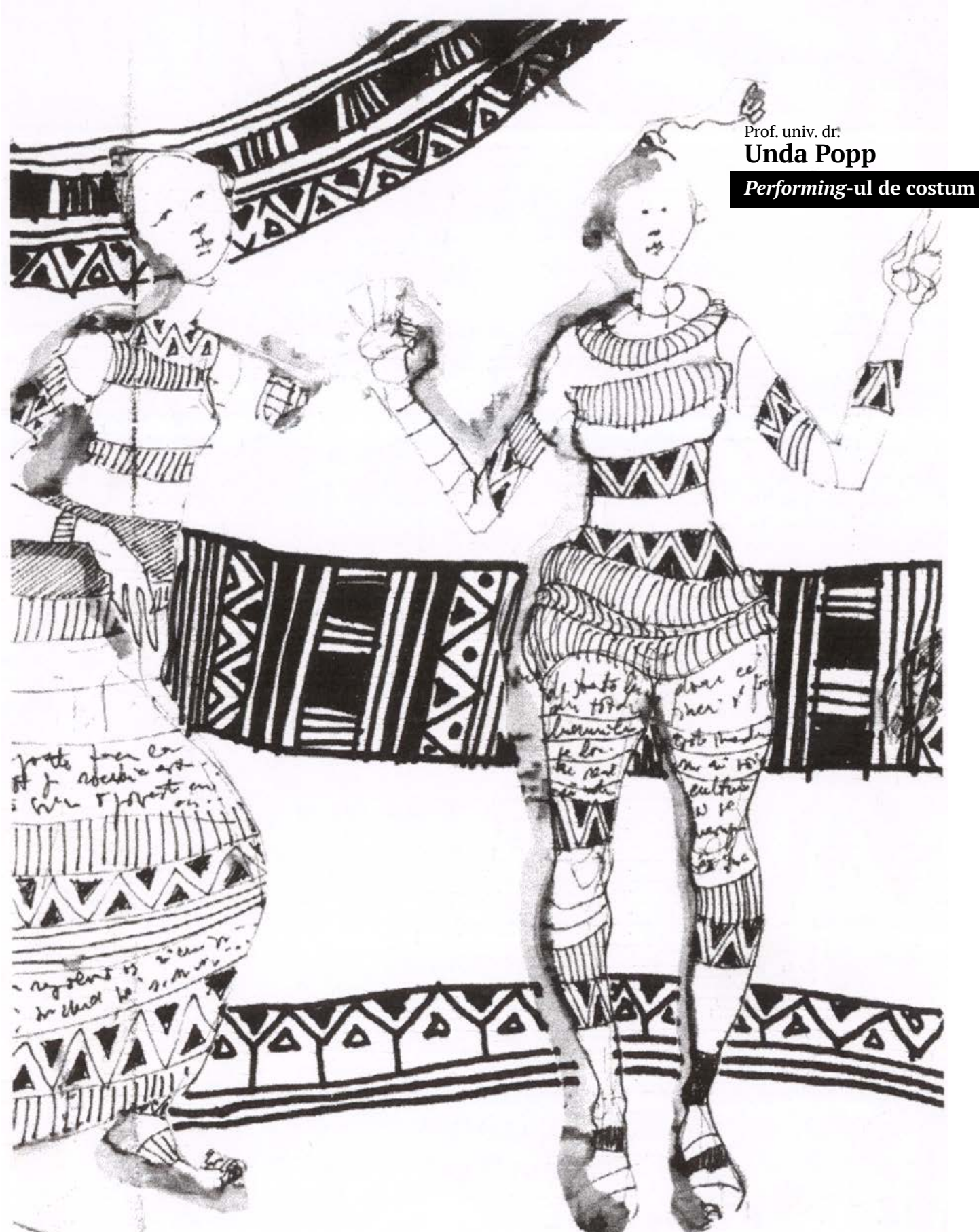

Au devenit invitați cosmopoliți ai Capitalei, cu vizite frecvente în galerii de artă, muzee, teatre și studiouri de radio. Implicați direct în tot ceea ce ține de artă și de cultură, cu speranța că arta unește și transformă. Fiind demiurgul lor, le-am împletit destinul cu o finalitate clară: prefacerea oamenilor în pinguini, prin transferul calităților (bunătate, blândețe, sensibilitate, puterea de a ierta și, poate cel mai important, simțul artistic). I-am dotat cu o energie atât de potentă și deosebită, încât simpla întâlnire cu unul dintre pinguini te schimbă, te iluminează.

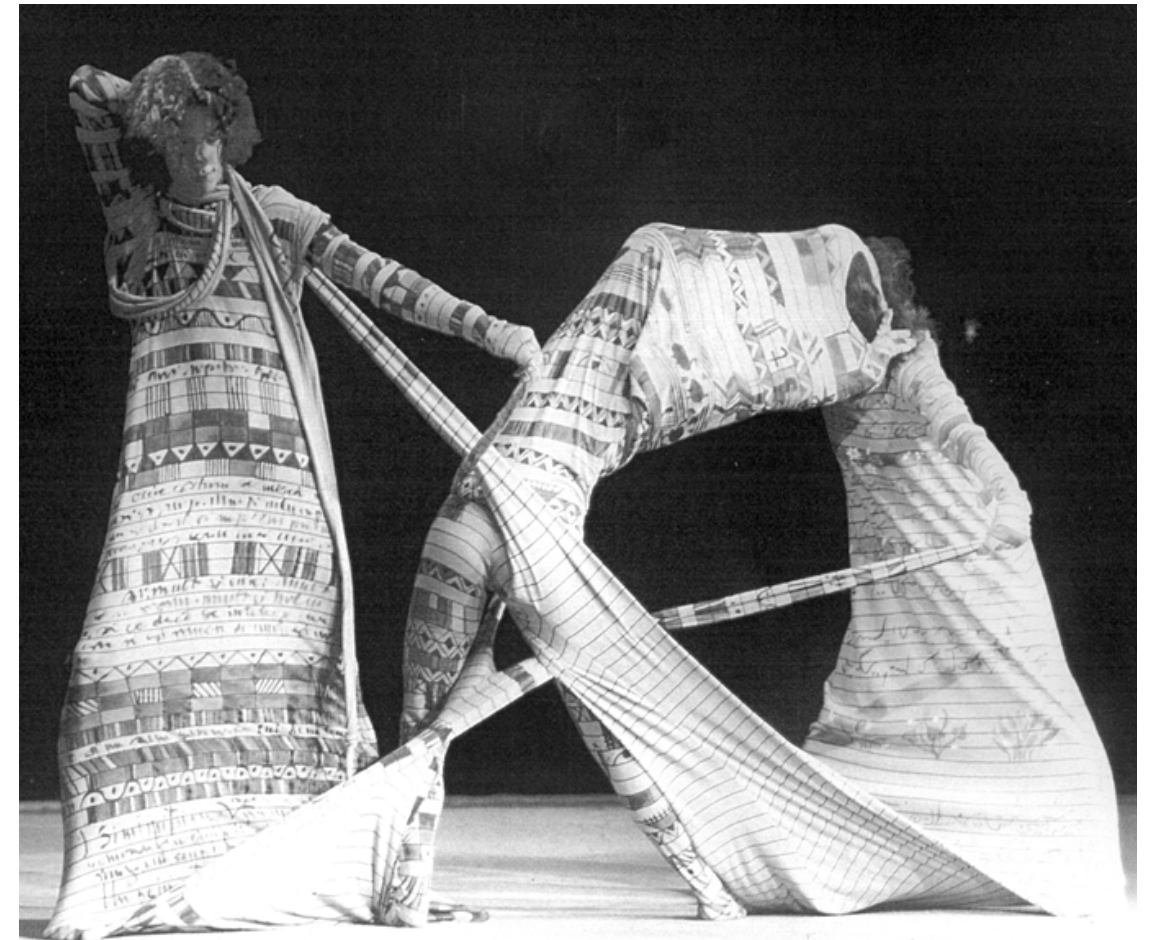
Precum apostolii biblici, i-am trimis să bântuie prin lume, pentru a „penguiniza” toate noroadele pământului. Unii s-au întors, alții și-au asumat rolul de martiri, dar misiunea lor este într-o continuă desfășurare, într-o continuă adaptare, cu un deznodământ cert: metamorfoza totală în pinguini.

Prof. univ. dr.
Unda Popp

Performing-ul de costum

Studiind moda în plin comunism, am înțeles foarte repede că trebuie să găsim o nișă, o direcție a veșmântului cât mai departe de implicațiile lui socio-politice. Puținele prezentări organizate cu fast, la acea vreme, de Casa de modă Venus, la Hotel Intercontinental, m-au impresionat prin opulență și vulgaritate. Foarte curând am priceput cât de absurd și mai ales lipsit de tact este să vorbești despre modă oamenilor speriați, săraci și infometate. La început am traversat sentimente de totală inutilitate, apoi a apărut tentația de a duce lucrurile tocmai în acea zonă absurdă și pentru a îndulci pilula, cu o abordare ludică. Am căutat soluții cât mai departe de hainele purtabile, dar am rămas să tatonez terenul tot în domeniul veșmintelor atât de la în demână. Construcția unui spectacol vizual pornind de la veșminte a venit ca o variantă salvatoare. Amestecând genurile artistice și fără reguli precise, am experimentat încă din studenție costume destinate diferitelor tipuri de

performanțe. Convingerea că dansul poate să pună cel mai bine în valoare un veșmânt mi-a prilejuit întâlnirea cu Adina Cezar. Am rămas să colaborăm și peste ani coregrafa a creat un spectacol de dans contemporan, pornind de la costumele mele elastice, văzute ca o piele care se putea întinde deformând anatomia trupului uman, transformând scena într-o compoziție abstractă, cinetică. După ce am conceput tot felul de costume de spectacol, tradițional sau experimental, de balet clasic, de teatru sau de film, am constatat că cele mai libere ca posibilitate de expresie artistică și mai capabile să transmită mesaje sunt veșmintele destinate *performing-ului* de costum. Spre deosebire de hainele purtate în viață sau în teatru, care au și o funcție prozaică, *performing-ul* de costum întrupează inutilitatea și valoarea poetică absolută.

Am considerat *performing*-ul de costum ca pe un exercițiu liber, necesar tuturor studenților noștri, ca pe o metodă de stimulare a creativității și de descoperire a legăturilor modei cu toate genurile artistice tradiționale sau experimentale.

Am desfășurat numeroase *performing*-uri de costum, mai curajoase alături de primele serii de studenți (din care s-au selectat actualii profesori ai departamentului), și în timp am obținut acordul universității de a include *performing*-ul de costum ca disciplină de studiu. Pornind de la diverse teme plastice, am inițiat spectacole cu veșminte duse cu predilecție fie în zona poetică, fie în cea ludică.

ÎNGERÎNCER a fost un proiect-fulger, realizat cu participarea întregului departament. Totul a pornit de la o invitație de a decora de Crăciun o biserică din Torino. Având în vedere locul expunerii, am mers pe linia clasică general acceptată. Costumele, confecționate din diferite calități de hârtie sau din tull transparent, au fost foarte repede realizate de studenții masteranzi. Însă pentru ședința foto și pentru film am făcut un casting la care au participat studenții anului I și am ales cele mai expresive figuri care să poarte costumele de îngeri. Parte din profesori au fotografiat și au filmat, alții au prelucrat imaginile și alții au montat filmul, astfel că în doar câteva zile am putut trimite bisericii din Torino costumele, dar și întreaga noastră viziune poetică asupra îngerilor.

Iosif Opreșcu

Ileana Mărdare

Brândușa Câmpeanu

Florentina Brândușoiu

Arian Georgescu

Una dintre cele mai neobișnuite acțiuni performative s-a desfășurat la Palatul Parlamentului, în cadrul Festivalului Romanian Fashion Week, unde prezentarea studenților s-a isprăvit cu ruperea și cu distrugerea tuturor costumelor, pe *catwalk*, sub privirile nelămurite sau chiar îngrozite ale spectatorilor. De fapt, în felul acesta ne-am exprimat dezacordul față de calitatea îndoielnică a prezentărilor de modă desfășurate în acest cadru. Surprinzător, am continuat să fim invitați și la următoarele ediții ale festivalului.

De la MODĂ la PERFORMANCE

Lector univ. dr. Antoaneta Tica

Asemenea multor instituții de învățământ, Departamentul Modă al Universității Naționale de Artă București își dorește să deschidă drumurile studenților în direcții uneori neașteptate. Acest lucru s-a întâmplat și în cazul meu.

La mulți ani după terminarea unui liceu fără profil artistic, am prins curaj să urmez cursurile la UNArte. Deși aveam experiență în domeniul modei, în timpul anilor de studiu am descoperit zone pe care înainte nu le bănuiam. Am învățat să explorez spațiul și materialitatea, să trec dincolo de preconcepții, să merg tot mai departe, într-o căutare continuă. Am descoperit magia materialului ce se poate transforma în forme și în volume infinite, am învățat să folosesc și alte materiale în afara celor textile, să înlocuiesc mătasea naturală cu hârtia, plasticul sau sârma, am învățat să îmi creez singură texturile, lăsând materialul să îmi vorbească.

Textură din plastic realizată pentru costumul *Are you Thirsty?*, 2018.

Am înțeles că veșmântul este ceva viu, care trăiește odată cu purtătorul, prin transferul forțelor magice de la creatorul său. Pentru că moda este mai mult decât veșmântul purtat pe stradă, mai mult decât țesătura și haina clasică. Moda este orice veșmânt îmbrăcat de corpul omenesc, activat prin mișcare, adus la viață prin dansul corpului omenesc, ca și cum inima purtătorului ar pompa sânge în textura care îl învâluie. Haine de stradă sau pentru ocazii speciale, echipamente de sport sau ținute business, prêt-à-porter sau haute couture, costum de spectacol, fie că este teatru, dans sau altă formă de artă performativă, costum de performance sau *wearable art*, haine reale sau digitale – oricât ar fi de diferite, toate aceste genuri au un numitor comun, fiind activate sub influența aceleiași forme de viață – corpul.

Detaliu din costumul *White Death*, 2017.

Rochii cu inserții, coordonator: prof univ. dr. Paula Barbu
Imagine de la *Ziua Facultății*, mai 2007.

Pasiunea pentru costum de performance am căpătat-o treptat. La începutul anilor de studiu, atunci când ne prezentam creațiile la Ziua Facultății sau la diverse alte evenimente, nu mă simțeam tocmai confortabil, neștiind prea multe despre acest domeniu. Pe parcurs, descoperind detalii care mi s-au părut din ce în ce mai fascinante, am simțit că acesta este drumul pe care doresc să îl bătătoresc. Punctul culminant al acestui parcurs a fost propria lucrare de doctorat, Costum de performance – *Artă în mișcare*, în care am făcut cu deosebită pasiune o analiză minuțioasă a acestui subiect.

Pentru mine, primul an de studenție a fost marcant și marcat de multe premiere. În proiectul Orașul de sub oraș – *Meninele iau metroul* am folosit pentru prima dată hârtia și cartonul pentru a construi un costum. Coordonat de Unda Popp, proiectul a fost o aducere la viață a personajelor din celebrul tablou al lui Velázquez.

Orașul de sub oraș – Meninele iau metroul –
performance în stația de metrou Unirii 2
București, 18 martie 2007.
Coordonator: prof univ. dr. Unda Popp

Hazardul, pentru că am tras la sorți personajele pe care trebuia să le creăm și chiar să le îmbrăcăm, a făcut ca eu să aduc în tridimensional Pensula și paleta pictorului. Am descoperit atunci un nou mod de exprimare, faptul că nu materialul scump conta, ci ideea din spatele lucrării, iar creația a căpătat o cu totul altă valență în ochii mei, mai profundă, dar și mai jucăușă. Fiecare student și-a purtat propriul costum în patru performance-uri prezentate în diverse stații ale metroului bucureștean. Au fost improvizații în care ne-am manifestat la libera alegere. Ultimul show a fost marcat de distrugerea frenetică a lucrărilor, la care unii călători au asistat cu plăcere, alții cu nedumerire.

Pensula și paleta pictorului, costum din cutii
de carton creat în cadrul proiectului
Meninele iau metroul, 2007.
Coordonator: prof univ. dr. Unda Popp

În același an, 2007, am continuat jocul cu hârtia în Reinterpretarea costumului militar, proiect pe care l-am prezentat împreună cu colegii mei în curtea Muzeului Militar din București, iar în 2009, la 20 de ani de la căderea Zidului Berlinului, am creat o altă serie de costume din hârtie inspirate de acest eveniment marcant. Piese, ca niște îngeri albi și sculpturali, au fost incluse în spectacolul aniversar realizat la Sala Dalles.

Acestor creații li s-au alăturat și altele din materiale neconvenționale, cum ar fi costumele manjabile create din paste, floricele de porumb, covrigei, farfurii, paie sau pahare de plastic, prezentate la Romexpo, sau rochiile din mărgelile din proiectul Cat in the Closet, un parteneriat între UNArte, Meli Melo și Ambasada Franței la București.

Costume manjabile

Rochie din floricele de porumb și paie de plastic Romexpo, martie 2010. Coordonator: prof univ. dr. Unda Popp
Foto: Cristi Chelu.

În urma evenimentelor de acest gen, sperăm că unii privitori s-au întrebat de ce studenții de la modă creează și se manifestă astfel. Ce caută arta la metrou sau moda la muzeu? Ce legătură există între pictură, sculptură și performance, dar, mai ales, între haine, sârme, mâncare și cartoane? Și, nu în ultimul rând, ce este MODA?

Căderea Zidului – Îngerii de hârtie,
Sala Dalles, București, 9 noiembrie 2009.
Coordonator: prof univ. dr. Doina Lucanu, foto: Cristi Chelu.

Icy Willow,
Mandurah Performing Arts Center,
Australia, iunie 2019.
Foto: Stephen Heath, prin bunăvoia
WAM.
Performer: Georgia Kelly.

În ultimele decenii, controversatul domeniu s-a aflat tot mai des la intersecția mai multor discipline, aparent fără legătură între ele. Un amalgam al multor domenii din artă – sculptură, pictură, design – s-a alăturat fizicii, chimiei, matematicii, tehnologiei într-o îngemănare adusă la viață de corpul în mișcare.

Departamentul Modă a susținut această direcție interdisciplinară prin oferta generoasă de cursuri, foarte numeroase și variate: de la istoria costumului, volumetrie, concept de modă sau crearea propriului material, la creație digitală, film și fotografie de modă sau tehnologie și construcția tiparului. Prin noțiunile predate, fiecare profesor încearcă să ofere răspunsuri la anumite întrebări care să îi ghideze pe studenți pe calea cea mai potrivită.

White Death (stânga)
MANPAC, Mandurah, Australia,
iunie 2017.
Foto: Stephen Heath,
prin bunăvoia WAM.

Drumul meu a fost puternic condus de câteva dintre aceste cursuri, astfel încât am ajuns să activez într-un domeniu în plin avânt la ora actuală – *wearable art*. În comparație cu alte zone artistice, unele cu o istorie deosebit de îndelungată, arta purtabilă abia s-a născut, remarcându-se prin prospețimea și expresivitatea date de conexiunea veșmântului cu corpul viu. Într-adevăr, asemenea modei sau costumului, *wearable art* se află într-o strânsă simbioză cu corpul, astfel încât creația finală preia o parte dintre caracteristicile acestuia. Spre deosebire însă de designerii de modă sau de costum, care se supun anumitor reguli în creațiile lor, artiștii-creatori de artă purtabilă nu trebuie să urmeze niciun drum prestabilit, ci, conform concepției postmoderniste prin care orice este posibil și totul e permis, au libertate totală.

Are You Thirsty?

MANPAC, Mandurah, Australia, iunie 2018.

Foto: Tony Tropiano, prin bunăvoia WAM.

Performer: Jemma Crump.

Influențată de studiul diversificat din facultate, după terminarea studiilor masterale am îndrăznit să abordez acest domeniu deosebit de ofertant, în care m-am regăsit. Am ajuns să creez, astfel, rochii conceptuale, din materiale reciclate – sticle de plastic, CD-uri, cofraje de ouă –, care au participat la numeroase concursuri, fiind expuse sau prezentate în mai multe țări din Europa, dar și pe alte continente – Australia, Rusia și Statele Unite.

Proiecte asemenea celor în care sunt implicate lucrările mele demonstrează interrelaționarea tot mai strânsă dintre performance și modă. Atrăși de formele și de conținuturile estetice neîngrădite, din ce în ce mai mulți designeri de modă creează pentru performance ori integrează această formă de artă relativ nouă în creațiile lor. Pe lângă alte abordări mai convenționale, studenții noștri sunt încurajați să experimenteze și ei în această direcție, pentru a ajunge să își prezinte lucrările nu numai pe manechine statice, ci și în maniere dinamice specifice artei postmoderne.

Consider că departamentul nostru are rolul de a-i ajuta pe studenți să își dezvolte creativitatea în cât mai multe moduri, să își întărească convingerile sau să le transforme în altele mai bune, iar în final să își descopere propriul drum, fie el către modă, costum de spectacol, performance sau *wearable art*. De aceea, sperăm că cei 50 de ani care au trecut de la punerea bazelor acestui departament să fie doar un început pentru un viitor cât mai frumos al creației artistice românești în domeniul modei și al costumului.

Introduction

Professor Ph.D. Unda Popp

50 Years of Fashion Education - announces a work that should fully tell the adventure of the Fashion Design Department from its setting up in 1971 until today.

In fact, this is *A Sentimental Journal of Fashion* comprising memories about a charming place and a precious time spent differently and yet together by the existing professors of the department within the National Art University.

Despite the times we are going through, we want to mark with a book the 50th anniversary since Fashion Design started/ as an academic direction at Nicolae Grigorescu Institute of Fine Arts.

Most of us studied here and we were lucky to continue our careers here, as professors, others, graduates of different departments perfectly joined us. I don't think there is any other place where the connections between people is so visible and strong. Almost all the present professors Venera Arapu, Alina Griga, Razvan Vasilescu , Oana Rosca Alina Gurgle, Andreea Stoian, Antoaneta Tica, Sergiu Chihaiia were my students, involved in my game that proved to be contagious. With Ioana Avram and Paula Barbu I was a fellow student and Doina Lucan, coming from Transylvania, quickly became a good friend of mine.

The team grew with Alexandru Mărginean, Matei Arnăutu and George Pomponiu, whom I know since their childhood. The advantage of knowing well the qualities of your collaborators made easier the organization of an artistic curricula of a great variety.

I started from the fact that each professor followed and researched a certain direction of the fashion design, or of the costume performing or of the stage costume, or of the human image, that brought them fully recognition.

Relying on their passion and experience, I designed a flexible study program that allowed professors to share what they knew best in this vast field. This type of complex, experimental and non-competitive education allowed us to build a lot, as Doina says, in a very short time. Today, for me, fashion design department is so different and yet so closely attached to its beginning moments.

In 1971, in a period of relative political relaxation and especially under the pretext of an involvement in the textile industry, it was possible to attend a specialization in Fashion Design, to which only a few students had access.

The two promoters were Leontina Mailatescu, a talented decorative artist, who painted textiles in gloomy storm colors and Adina Nanu, an art historian, author of numerous monographs, at that time.

Each of them tried in their own way to build a subject as seductive as difficult in general, more than that in a time when the party politics required a total uniformity of the human image, according to the proletkult ideal. Leontina Mailatescu tried to propose projects that could become achievable prototypes in the garment factories, and Adina Nanu going through the costume history, transformed it into themes of free creation. Balancing between the two poles, the students gained both practical knowledge and an artistic

education. In the two complementary directions, whole generations of graduates were formed.

Still a high school student, I came to see the exhibitions of the first series of students who enjoyed an atmosphere of general enthusiasm.

One could find out about Western Fashion, considered in our country at that time as decadent, from the few films that had avoided censorship, from magazines that still reached the country, from packages with clothes from abroad, or from letters received from friends defaced across the border. Without the possibility to travel, without books and fashion publications, students were nevertheless free to create.

An extraordinary event happened when, at the end of each week, Adina Nanu was able to borrow from the French Cultural Institute art films, sometimes even a fashion movie, to which all the students had access. Then the Amphitheater was full and for a moment we felt connected to the civilized world. We left the Amphitheater full of ideas, and we returned to school the next day wearing the most fancy clothes, designed and made by us. Even before I became a student I saw such a film, dedicated to Sonia Rykiel who obsessed me in time. It was a poetic fashion show, with mannequins wearing light silk dresses, filmed slowly as they ran across a bridge over the Seine. The slow-motion made the young women in long, wide garments, made of pearl-colored veils, look like they were floating.

Between 1974-1978, together with Ioana Avram, Ileana Băldescu and Delia Hofman, we were the 4th generation of students at Fashion Design. Together we made drapes, we designed school uniforms, we created unisex clothes from jersey tubes, we made paper dresses, and we tried to harmonize our different natures and spirits by spending together long days in the school workshops. We graduated with diploma projects freely chosen, that illustrated the various directions that each of us was going to follow the years to come. Then the political atmosphere in the country hardened, the number of entrance places for students were even fewer, so following us, Paula Barbu had only one fellow student in the academic year.

The 80's were even less appropriate for a fashion design department. The two teachers were retired. Adina Nanu, who had published in the late 70's the volume *Art Style Costume*, (a first history of the costume in Romanian language, a synthetic and accessible work after which the students even today study), was taken over by UNATC, where she continued to teach for another 25 years. For scenography students, directors, screenwriters, she wrote *Art on the Human Body* and *See* books regarding the reading of the human image, in accordance with the styles and art currents. But Adina Nanu always remained close to the professors of the UNArte Fashion Design department, that she valued so much. She wrote for Venera Arapu's events held in Paris, opened the exhibitions of Paula Barbu and Liliana Țurouiu and was present to all examinations for /Ph D degree and other important events and especially did not miss any Gala organized by us in the garden of the Decorative Arts. Faculty.

At the end of the 80's I was teaching at Tonitza High School where I set up a Fashion department and gathered several series of creative students with whom I organized wild events with costumes, which extended beyond the wide open gates of the Art High School, to Cismigiu Gardens. Students made and wore huge paper garments. Each

workshop theme ended with fashion shows taking place in the hall of the school or with parades held on the streets or in the spaces of the Hungarian Cultural Center, where I organized the most courageoust costume performings. Immediately after the events of 1989, the unconventional presentations and the collections of edible clothes caught the attention of the rector Mircea Spătaru, who invited me to the Faculty of Arts, throwing me mercilessly directly into the lions'cage.

At the Fashion Design section within National University of Arts (UNArte), subordinated to Textiles Department, I should have taught the skirt, the blouse, the dress and the coat according to the Syllabus. Probably, this non artistic direction determined even the professors of the faculty to talk about the Fashion Design specialization with obvious contempt, calling it the tailoring section. With well-trained sYoung fellows (Andreea Nicolae, Alina Griga, Brîndșa Câmpeanu, Oana Botez, Răzvan Vasilescu) as former students of Tonitza, we continued the artistic direction and the interdisciplinary experiments and disturbed the whole Textiles Department with shows with various clothes, made on any occasion.

Since the early 90's, I have imposed costume performing as a well-defined genre, meant to stimulate creativity and establish connections between fashion, dance, theater and film. We organized events with costumes in the courtyard of the faculty but also in the great hall of the National Theater, or at the Victoria Casino or by the goodwill of the late Mihai Oroveanu at the exhibition office known as the 3rd and 4.th floors of (TNB). We used various unconventional spaces in the country such as the terrace of the Faculty of Architecture in Bucharest or even the beaches of the Black Sea but also in France, where we were invited to the domeine of Boisbouchet by Alexander von Weghezak, a great supporter of the experimental art.

In his estate, for two successive years we designed costume performings, based on Tchaikovsky's music. In 1996 we organized at the Museum of Collections in Bucharest, the first exhibition of Adina Nanu's Collection titled "100 Years of Costume", where the students wore authentic clothes from the 19th century and learned the dances of the time, then they presented their own creations, in events held regularly in halls of the museum, as can be seen in Gh Preda's film *Sentimental Education*. All this unusual approach of the fashion education made me totally undesirable, so I was expelled , as a punishment, to the Scenography department. Professors Constantin Albani and Stefan Antonescu allowed me to divide the department in two directions, set and costume and with exceptional students (of which I remember Alina Herescu and Takis Catoupis), we imagined Saint Exupery's characters participating with the Little Prince in the Prague Quadriennial, and carried out a costume performing for Venice Carnival.

I continued to pushed the students to the experimental show, and the interdisciplinary event actually following my approach, until one day, when Mr. Professor Ilfoveanu, Rector at that time invited me to his office and asked me what would I do with the Fashion Design section. Surprised, I told him everything I thought, without imagining for a moment that I would implement all my ideas from the very next day I would implement all my ideas.

It followed 15 years of school in which, if I look back, I did everything I would have wanted to happen when I was a student. In fact, I became a student again, together with my generation colleagues Ioana Avram, Paula Barbu and Doina Lucanu, but especially

surrounded by those who were really my pupils and students. The age differences faded and only my enthusiasm doubled by the energy and creativity of a team of exceptional professors remained evident. .As by miracle the fog was dispelled and suddenly I had all the support of the National University of Arts (UNArte) staff in everything that followed. From the top of the pyramid, Ruxandra Demetrescu watched us with great care and Cătălin Bălescu, in time, transformed the Fashion Gala into an important event of the entire University.

From the very first moment, I detached Fashion from Textiles Department. Fashion immediately becoming a department in its own right, assaulted by students, with a syllabus oriented towards the interdisciplinary experiment. I canceled the classes led by a single professor and I gave vent to projects of all kinds.

I had good and trustworthy colleagues by my side, who allowed me to act exrtravaganly, knowing that I could depend on them. I always relied on the experience and seriousness of my generation colleagues but also on the energy and exuberance of the youngests who had full freedom of expression in a department that disregarded the hierarchy of teaching degrees.

Doina stood by my side understandingly, during the most difficult actions, as a reliable partner in our common journey through the various sections of UNArte. Extremely demanding to the act of creation, but full of joy in embodying the most extravagant ideas, she protected my /back during my deadly jumps in which I ventured. I paid attention to Paula's remarks, sometimes brutally honest and admired the quality of her pedagogical act, hard to match.

Ioana, more reserved regarding the game, I provoked and maintained within the department, made me respect her professional approach, followed with stubbornness to impose a fashion education seen as a cultural phenomenon, in continuous change.

Liliana Țurouiu, was Paula Barbu's student and had her own way focused on the fashion design that she put in close connection with the Romanian folk costume. She easily integrated into the new configuration of the department and later, as Manager of the Romanian Cultural Institute, she remained close to all of us. She has promoted valuable artists and of course the department, where she has constantly worked.

I was happy to join not only to talented young people but also beautiful ones, so it seemed that in order to obtain a position in this department, I imposed a beauty contest as in the Miss or Mister competitions. Recently at a congress in Italy, Alina Griga, Răzvan Vasilescu and Alina Gurguța were considered actors. All these passionate young people do not play roles, but each of them, in a personal way, performs the unconventional artistic directions in which they were trained.

Alina Griga researches the kinetics of clothes and includes in her projects video presentations of workshop themes. This new approach of the fashion film is generously shared with the entire department. Under hers delicate aspect is hidden an unexpected force, Alina Griga leading with an iron fist, spectacular projects of a great freshness. Her easiness of passing serenely, over any obstacle, made me organize the whole program of the department after the flight schedule of the airplanes - as I was sometimes admonished more jokingly, more seriously by Ioana, probably referring not only to Alina Griga but also to Venera Arapu and Liliana Țurouiu, because of their frequent trips. Alina

Gurguță is perhaps the most addicted to work member of the team, she works side by side with the students, sharing her blue, abysmal ideas. Like all the youngest members of the team, Alina learned something from each professor and proved that she has multiple skills. The ease with which she makes elaborate fashion collections or theatrical costumes made me be excessively demanding in her respect both for the numerous creative projects and for all the organizational work of a gigantic department.

Although Răzvan Vasilescu places himself in a poetic and elevated area and surprises us all with delicate artistic gestures, he does not hesitate to treat with a lot of sense of humor, the different situations seemingly without a way out.

The area of experimental research specific to the Fashion department was enriched with Venera Arapu's professionalism, rigor and international experience. Her involvement in the Fashion education gave weight and put in a different light even the commercial garments, carefully avoided by us, so far.

I admired from the first contact Sergiu Chihaiia's creative energy, really explosive and I even encouraged his great pampered attitude. I liked to have in the office a penguin or a cage, DIY objects by Sergiu, sometimes manufactured even during the long meetings of the department, obviously held in a relaxed atmosphere.

On the other hand, Andreea Postelnicu, with the utmost seriousness, led the costume research in the current area of recycling, inventing various new processes for making clothes, including the mushroom dress and Antoaneta Tică reached an almost unknown direction in our lands, exposing with great success wearable dresses in faraway Australia. Then, Oana Rosca's talent and creativity doubled by her soul delicacy, hard to distinguish, mixed among the 1st year students, or Matei arnăutu with his surprising artistic skills, or the gentleness and solicitude (qualities disappeared today) along with the cultural directions stubbornly imposed by Alexandru Margineanu, brought not only an effervescent and exciting atmosphere but also a reassuring balance to the team, that learned to work in harmony. George Pomponiu, sincere and open hearted, was also adopted by a Department not only heterogeneous but also creative and willing to collaborate.

The unconventional system has worked. The workshop topics were carefully followed and discussed by all professors. The ideas moved, the solutions came from all directions. Garments shows, fashion shows, unconventional shows and costumes performing, organized all these years talk about fashion education at UNArte, based on the maximum creativity and artistic landmarks, but also about the joy of the professors of this department to discover together the countless possibilities to create the human image.

The academic research carried out with passion at UNArte will remain registered in the volumes already published and we hope, in the memory of the students and professors involved in so many projects.

Last year, the stars settled down nicely. Having the support of our colleague Liliana Turoiu, who became the Director of the Romanian Cultural Institute and forcing the destiny having the feeling that now is the right time to fulfill an unspoken dream of all, we organized in Paris an event, where almost all professors of the department were present. We prepared collections inspired by Romanian-French cultural ties. We arranged an exhibition as an installation and raise a show including films, costume performing

and fashion shows. Then we wandered through Paris. Together, we saw everything that could be seen, museums, exhibitions, the city. And so I realized that for me, in Paris, the circle, started before I was a student, with the film about Sonia Rykiel's fashion collection, filmed on the river-sides of the Seine, closed.

I have the feeling that I delivered to the young people the enthusiasm and joy of the appearance game and that I left the care of the department in Răzvan's hands, who, from his youth was next to me and who successfully went beyond all the obstacles of temptation and remained to lead further the challenging mission of the Fashion department within the National University of Arts.

To be, or not to be, that is the question

Lecturer Ph.D. Răzvan Vasilescu

If only if were that simple!

Indeed! . . . I couldn't refrain from using the most popular rhetorical question out there while thinking about this double perspective; the other title version, Half/half, was inspired by my childhood's classics, also thrown in the middle of a different type of university (the gated kind) - oversees, in their cases. In the following paragraphs, I will talk about the conjugation of "to be" as experienced at the Fashion School in Bucharest, in the last quarter of a century.

First of all, I have to say that I was bamboozled by the symbolism of our Fashion Department turning 50 inside the National Art University, as well as having been present in the courtyard on Grivitei Street for half of it, which further led me to ponder on Zeno's paradox about Achilles and the turtle – the most popular example of reductio ad absurdum. Because despite the two dual states lived inside the institution (student and teacher) – I am ONE! And the absurdity? . . . it could be seen in the separation between student and teacher as completion of the educational act. The universe gave me the opportunity to see things from both perspectives and to deem this enough as to balance continuous learning and the transdisciplinarity that comes from the new school of educators.

ACT I

My extreme shyness had grown tired of me and kicked me in my behind, only to end up in a costume performance coordinated by Unda, my teacher. Before I could crawl back into my shell, I had already danced on both improvised or prestigious stages, played classical or fictitious roles and built all sorts – I could be anyone.

I tied the knot with Bucharest Fashion School mid 90s. My teenage angst prompted my fanatic identity inspired by a band whose name was inspired by a french fashion magazine name. It was a reference about early fast fashion/the passing nature of the business. Ironically, even after 25 years, I still have a hard time dropping the "the Fashion One" next to Răzvan. Aside from the persisting emasculating semantics (why is this still a thing?), I wear it proudly and respectfully in honor of those who accepted and moulded me in this matriarchal community built in a former military house. Nothing abnormal

here. Where else could a bunch o creative spirits could have bloom. In all modesty, I am proud to be one of those souls.

In christian tradition, then came the baptizing, as a series of rituals. My childish enthusiasm about every collective event brought me a new nickname every time. First, it referenced my youth and naivity, later on my courage and resilience. But no matter the nickname, I relished my colleagues, artists to be, and I wanted to be close to them and enjoy their skills. I was brought up by a fantastic group which gathered confidence with every public performance. The team grew by way of mere spectators who longed to taste freedom by wearing experimental clothing and dance their inhibitions away.

As the youngest of the group, I relearned some of the childhood games from my college mate Denis, who would appear and disappear, leaving everyone either happy or desperate – a rather unique approach to fast fashion, might I add! We were all here, but dreamt about the grass on the other side; we even made a promise to each other that we will meet in New York in fifteen years. Curiously enough: in act III the promise materializes!

ACT II

In 50 years, three different generations, at least, have marched beneath our fashion school's arches with different names(X, Y, Z) throughout the years. During these years some of us went from sitting on the bench to sitting behind the desk, while remaining in contemporaneity with every person that came after. "The teacher will always be one step ahead of the student, even if the latter has Achilles's quick jump start" is what I kept repeating myself, freshly out of school with a BA in Visual Arts/ Fashion. I was craving a new journey as attractive as the one I had just wrapped up or even more so. And lo and behold, it came! I had the opportunity of substituting a few classes in fashion design at the Nicolae Tonitza Plastic Art High school. From my first day there I remember a dozen curious eyes waiting to me to tell them something new after five years of university that stood between us. Despite the various and numerous experiences, I fell short every time I compared myself to my professors. Step by step, I discovered what teaching had to offer and the demands that came with it.

So, I came back to my old university looking for redemption and continued my specialization with a masters degree, pedagogy classes and numerous personal projects which unfortunately, despite my enthusiasm, suffered of bad timing. The new scene barely resembled the exuberance and bohemian vibe I was used to. I returned to a rather sad school, filled with internal conflict. During my first video production I wanted to express my dissatisfaction. "The Manifesto for freeing the Fashion Department from the imprisonment of Textile" translated as a pointless flap among the remains. The end of the film finds me in total chaos from which a hand tries to hold on to something. Once again, the veterans of my group were at their post, saving me by being present in the film, preparing me for a new jump – over the fence and back again into the worldly realm. What followed was a short absence.

ACT III

Once I achieved independence, I was invited to help out with an ambitious project. Alongside my old professors and colleagues I was given the mission to transform "the tailoring section" into one of the forefront departments of the National Art University of Bucharest. The rush of joy that came with this kind of freedom produced instantaneous

effects. A series of performances, all unconventional, sometimes improvised became the means and the end, shadowing the role of the pedagogic act. The mirage of exposure, one of fashion's whims, might have distracted us from the effort of actually producing and taking apart a show. My own unmaterialized ambitions, as well as my histrionic new role that I hadn't yet accepted – made me go back to the hide and seek game I used to play with school; I was both there and not there, in order to test my relevancy inside the department.

It took a while for all those strong spirited faculty members to harmonize strategies; the trenches were swarming with doubt whether the department should embrace the purely artistic or lucrative direction. Of course, it was again about balance and since I felt things could move along without my involvement, I kept busy for a while with purely logistical stuff like moving chairs, some paperwork and a class here and there.

And so I found the perfect reason to force the circumstances and continue my PhD research out west. I was about to test my own umbilical attachment to the department and test the skills in a foreign environment. Looking back to the east, I could make out the silhouettes my students had worked on and was glad to see they had discovered some new archetypes. The variety of personalities that came out reassured me that I can safely rehash my journey.

I was back and in alignment: body, mind and spirit. This time it was for real and I was savoring becoming a lecturer in one of the most beautiful profession in the world!

ACT IV

Generational conflict is as old as the sea and disapproving of younger generations is still omnipresent. Because of my own educational background, I know that each generation is more intelligent than the one before, and each one has a different set of values that showcase the difference. The progress we've seen for the last ten Graduation Galas, Taina from UNArte and the exhibitions from Paris and Bologna departments have made me internalize the successful mission I was asked to join, but also the endless potential of resources that my colleagues offer to the students. I'm honored to represent them. I have reasons to believe that our mutual support will become more and more harmonious as the first half a century passes.

The flexibility of our educational programs, built on numerous sacrifices throughout the years, has given me the opportunity to observe the pedagogic exercise from every combination possible: student-teacher, teacher-student, former teacher – colleague, former colleague – teacher, former high school sophomore – student, and so on. The educator needs to adapt to each generation because school, at its core, was built by baby boomers (born between 1946-1965) and the X generation (approximately 1965-1980), meaning it passed down knowledge from an official and superior institution. Generations Y and Z are not interested in passing down knowledge because they have it at their fingers tips, always one click away. They want means of generating and producing the knowledge themselves. If millennials needed constant support, guidance and feedback, the Z generation would rather organize itself. Here, mentoring becomes an affectionate relationship between educator and the student. The dialogue between teachers and students is based on empathy and openness and has to adjust to the peculiarity of each generation in order to develop appropriate communication strategies.

EPILOGUE

From pupil to leading captain, I now wonder – is “to be or not to be?” still a valid question? Or is it just a symbol of (not a question of) a generation that undermines the traditional education system through its actions. They have influencers, they’re creative, the visual is super-important to them, they live through screen, Instagram and YouTube is their library. They use apps, create memes or digital art. What worked for previous generations doesn’t work for this one. For this generation, school is merely a channel of communication among many other channels. How can one make the role of the school more dynamic? First and foremost, by accepting and appreciating each generation in relation to their own values. And when its out there on the catwalk, our school system should wear itself like a Victorian bride: have something old, something new, something borrowed, something blue, and a sixpence in her shoe!

UNArte Fashion – People – Space and Time

Professor Ph.D. Doina Lucanu

20 years out of the 50 celebrated this year are compressed /comprised in grace, passion, respect, love, joy, humor, talent, mutual appreciation, good mood, unforgettable meetings regarding the construction of a school of FASHION, of a prestigious reputation...

Time is being questioned...

As if it were yesterday...

It was a very special period of time for me both professionally and spiritually, one expressing knowledge, creative development and interpersonal communication.

I am honored and grateful that this anniversary moment finds me in this school of art as a professor of the FASHION department where I have gladly contributed, together with my colleagues, to the construction of an image which may be envied by some and appreciated by others (I hope by the most).

Discreetly, without too much noise, but with admiration for the others (students or professors) I tried to get involved, to help, to be present when I was needed – we all actually learned the importance of appreciating the others – and, with modest means, we always managed to achieve outstanding results.

I developed an artistic education focused on experimental research and completely student centered. I proposed challenging, exciting and current topics to challenge our way of thinking and creativity, but also the passion for this complex field - art / fashion.

For me, fashion is a form of art – it is creativity – it approaches the same means of expression, the same language, that concerns forms, volumes, colours and materials like

all areas of visual art, by constant reference to the human figure, its proportions and its needs.

I coordinate my students without imposing any limits of technique or of manner of work, without any restrictions. I guide them to explore artistic environments, as different as possible, to create complex object-garments, starting with their concepts until their final representation. The path I have taken with my students is based on experimental research and mixture of artistic languages to create garments with artistic value (Wearable art). The use of various means of expression, the freedom of choice in their selection, sometimes the use of some classical techniques, sometimes using current technologies (computer assisted), but also techniques invented by them, allow our students to adapt to multiple contemporary challenges.

How have I got to UNARTE?

I joined the UNARTE team in 2001, through a competition, when prof. Mircea Spătaru was the rector of the institution, at the department of Scenography. I was already having a professional experience in fashion research (IMOD Bucharest) and a valuable and substantial artistic education at the “Ion Andreescu” Institute of Fine Arts in Cluj-Napoca. My training and professional development during the faculty years in Cluj were marked by the presence of painters and professors Florin Maxa si Ioan Sbârciu.

Furthermore, the creation of the Fashion department in 2005, during the rectorship of prof. Sorin Ilfoveanu, who appointed Unda Popp as the department’s director, actually stimulated a paradigmatic shift. The wise attitude of Unda to encourage every teacher to choose his / her own path and do what he / she knows the best has proved over time not only productive but also beneficial both for students and professors. In fact, everybody tried to surpass his / her own self but, at the same time, to appreciate the others for their success highlighted at the end of each semester. This freedom, trust and mutual respect have united us all in a unique professional community. In this context I would also like to mention the fact that our performances were appreciated and supported along the way by the following rectors, prof. dr. Ruxandra Demetrescu and prof. Cătălin Bălescu.

Aiming the professional development of students and the ability to deliver to them as much relevant information as possible, we have all designed a complex complementary program covering a wide range of possible directions. Thus, each professor found a particular trajectory to follow that was set to be perfected over and over again, while appreciating and respecting the other colleagues for their efforts and chosen path.

The artistic and professional personality of each professor in the department has evolved over time, therefore, these individual pursuits followed with responsibility and dedication creating a well-argued image of the proposed semestrial topics, appreciated both by students and professors.

Whatever you may write about a beautiful relationship accomplished over time, you are always haunted by the fear of saying too little or too much..., so I will say that over time our group of teachers has grown and strengthened while professionalism, humour and common sense have always been close to us.

We represent a group of academics with different artistic preoccupations and visions that I consider a valuable opportunity for the training of future creators because we complement each other and thus students can develop professionally, acquiring knowledge from multiple perspectives. Fashion is a complex field that lends itself very well to an integrated holistic approach, which allows interactions among related fields.

As a result, in order to be prepared for any kind of challenge, our students benefit from multiple opinions and methods of learning and development among the most knowledgeable, being coordinated by dedicated teachers with extensive experience in different creative directions: in the cultural-artistic sphere Unda Popp, Doina Lucanu and Paula Barbu; in the sphere of contemporary fashion - Venera Arapu, Răzvan Vasilescu, Alina Griga, Ioana Avram, Liliana Ţuroiu; in related fields - Adina Cezar, Gică Preda, Aurelia Pomponiu, Alexandru Mărginean, Matei Arnăutu, Flavia Lupu.

Together with Unda Popp and Paula Barbu, I am part of the generation of professors who prepared the new series of lecturers and assistants from this department: Oana Roşca, Sergiu Chihaia, Alina Gurguţă, Andreea Stoian and Antoaneta Tică, who stood out over the years both as students and later as professors and I can strongly say that I am proud of them. I appreciate all my colleagues for their professional performances and for choosing to continue this beautiful and generous work for the benefit of cultural and artistic progress.

And as it seems, our encounters are never accidental, I can say that my meeting with Unda represented an auspicious moment which led to a constructive collaboration that was developed in different projects and actions, making us support each other for the benefit of the department.

In this context I would also mention Mrs. Adina Nanu, Unda’s mother, who always took part in the events of our department (exhibitions, book launches, conferences, fashion galas organized by the National University of Arts Bucharest etc.). From the very first moment I appreciated both the joy she expressed when taking care of the objects from her collection and also her energy and enthusiasm. Nevertheless, I always admired the way she understood that the recovery of some articles of clothing (both older and newer) transmits a certain mood and lifestyle. I was delighted to see her curiosity and professionalism when analyzing and evaluating the works of the students we were coordinating.

In order to be top competitive at the national and international level, the relationship of two basic concepts, interdisciplinarity and intertextuality, has proven to be essential over time. These were also fundamental for the coordination and realization of the master’s students’ projects (where I worked most of the time), both in terms of transposition techniques and their concepts and ideas.

From the vast series of projects and competitions that I have coordinated over time I will present some that have stood out in particular:

- The international interuniversity competition initiated by the Triumph company; the topic of the competition was “125 Years of Celebrating Women” where Diana Bobână,

a master student, took the first place at the national level and the third place at the international level in Berlin (June 2011)

- The international competition Arts of Fashion San Francisco, USA where Raluca Mândiţă and Serghei Iaceni (in 2013), Raluca Mândiţă (in 2014 and 2015) participated in the final stages,

- International Design Awards (IDA) Los Angeles, USA where Sabina Georgescu won the bronze and silver medals in two categories with the Blue Garden project (in 2018)

- The coordination of costume-objects within the frames of a collective exhibition „L’Art des Convergences”, at the Romanian Cultural Institute Paris and costume presentation at the Behague Palace Paris (2019), but also many other participations of my students who are mentioned in the CV and in books previously published by the Fashion Department.

Between 2014 and 2017, I coordinated the AAICREA project as a project director; then we carried out a series of collections, exhibitions, installations, conferences, costume presentations, in which all colleagues from the Fashion Department participated in different stages. The most important collections I coordinated here were LadZestra, Vestimentum, Mega fashion, the Earth Hour, The Scarf, a group exhibition “Mise en place at the NTB”, (I can mention the fact that it was organized together with Unda, and the collection was presented in 2016 at the National Museum of Art Romania). We have all participated in the costume presentation and the national conference Arts Archetypes Creative Industries within the AAICREA event “The Mystery at the National University of Arts Bucharest”, in 2016. Also, a series of colleagues participated in an international conference Arts in Society, London 2015 and Paris 2016, in The International Conference on Advanced Materials and Systems ICAMS, Bucharest, 2014-2016 and in many other many events mentioned in the volume “Romanian Spirit” published in 2017 at the UNARTE Publishing House.

At least one book can be written about each event and every professor mentioned above, but I would finish here hoping that all the other statements of my dear colleagues will complete the beautiful story of the National University of Arts Bucharest that at the end of the AAICREA project we titled “The mystery of the National University of Arts Bucharest”.

Thanks to all, students and teachers, respect, and gratitude!

Keep up the good work!

UNArte 1971-2021 FASHION EXPERIMENT/IMAGINATION COSTUME, 50/50

Lecturer Ph.D. Alina Maria Griga

The fashion school of the National Art University in Bucharest celebrates half a century since its founding!

To celebrate this anniversary moment, I am joining my colleagues in the department's project, the "fifty/fifty" challenge - a series of events and exhibitions. The topic itself allows for a myriad of interpretations, fully expressing a richness of contrasts and situations, a complementarity of visions that is our hallmark at the fashion department.

Although it has seen various form of academic structure (at first with five years of study, then 4, then three plus two years) the UNArte fashion school fostered and guided entire generations of young people to confidently find and walk their chosen path: fashion design. Since 2005, our department has separated from the Textile Art Section to independently evolve on the ample and non-restrictive criteria of fashion culture, guided by the vision of an educational project introduced by Prof. Unda Popp. This proposes an all-encompassing approach of clothing, from the sartorial creation to performances and costume shows, up to the costume-object with artistic value.

Integrating this area along the study of fine and decorative arts was no coincidence, since fashion and costume creation authenticates its affiliation by connections to all artistic disciplines. The capacity of clothing to regenerate, to reflect the Zeitgeist, to assimilate influences from artistic currents as well as aspects and actions of individual creation assigns it an important status in the context of contemporary artistic creation.

Today, at the heart of our department's curriculum lies a progressive vision, based on the creed of integrating the fashion phenomenon in the vast area of visual arts by doubling down the experience of study with the artistic experiment. The present teaching system is growing on a well-articulated structure of disciplines perfectly balanced on the principle of communicating vessels. During bachelor studies, they progressively accompany students during the study of drawing, color, fashion composition, history of the costume, development of an artistic-sartorial language, volumetrics, stylistic experiment, cuts etc, but also in achieving the technical and digital skills which they will later need for their professional profile.

Of course, there is much more to this school than programs, ethics, experience, and professionalism. This is the environment where I myself trained under dedicated and gifted professors, to whom I am deeply thankful for everything they offered me with enormous generosity: Prof. Dr. Unda Popp, Prof. Dr. Paula Barbu, Prof. Dr. Cristian Velescu, and Prof. Dr. Nicolae Alexi - to name just a few of them.

As a graduate of this school, I nostalgically relive important moments related to the powerful emotion of my admission exam, to the memorable encounters with my mentors, to the precious time spent with my colleagues. Today, as a teacher I experience

the same feeling of emotion and fulfillment with every success of the students.

I had the privilege of meeting Prof. Unda Popp in the 1990's at the Nicolae Tonitza Art High School, when under her guiding I did a series of art projects and discovered the experience of costume performances. We met again while I was a undergraduate student at the Bucharest Academy of Art, as the University was called at the time. This has been a fundamental period in my evolution, dense in bold, unconventional happenings inside - but often also outside - the studios. The complexity, beauty, and irony of the themes we covered and of the events I participated in reassured me at every turn that I was in the ideal company of beautiful, passionate, and talented young people. The dynamic of interdisciplinary projects and their avant-garde spirit but also the creative fervor of the group ignited a dialogue with other art institutions in Bucharest. There were cooperative projects with professors and students from the Film & Theater School (UNATC), who we were frequently performing with in shows and productions at the National Theater, the Ion Mincu University of Architecture, the National Art Museum, at the Levant Theater, the Hungarian Cultural Center, the Victoria Casino, the Museum of the City of Bucharest, but also on the beaches of the Black Sea.

There was the experience of taking part in the project "Sentimental Education - 100 Years of Costume" of Prof. Dr. Adina Nanu, one of this school's founders, an exceptional artistic personality and a real reference to each of us. The National Museum of Romania was the stage for both the film directed by Gheorghe Preda and the show choreographed by Costin Anghel. Together with my colleagues in Unda Popp's class, I was animating the delicate costumes of the collections and the contemporary ones we had created, integrating them by motion and attitude in the atmosphere of different historic periods.

The following years I experimented with costume performances in an interdisciplinary workshop on themes suggested by the Russian artist Andrey Bartenev, "Swan Lake" (1997) and "The Nutcracker" (1998). The projects were realized in a partnership with the Georges Pompidou Center and the Vitra Design Museum on the estate of Mr. Alexander von Vegesack, the founder of the Architecture and Design Research Center in Boisbuchet, France.

After I graduated, the transition from student to teacher came naturally, especially since half of the faculty had been my mentors, and other former fellow students joined me - Răzvan Vasilescu, Liliana Țuroiu, and Venera Arapu. Today, the youngest members of faculty are some of my former students - Antoaneta Tică, Alina Gurguță, Andreea Postelnicu.

Today I share with all my colleagues memorable moments, projects I enthusiastically cooperated and participated in.

On the occasion of the Romania-France Season (2019) the fashion department accepted the invitation of the Romanian Cultural Institute (ICR), and each of us contributed with a collection dedicated to the project. "L'Art des Convergences" celebrated the cultural ties and affinities between the two countries. The exhibition at the Macadam ICR Gallery and the fashion show at the Palace Béhague in Paris showcased the creativity and quality of artistic education of the Bucharest fashion school. For the purpose of this event, I coordinated the collection „Looking up to Dubuffet" and even performed as one of the characters in the show, It was a moment to remind me of my student days, when I

always wore my own creations. The show was attended by distinguished guests, with the President of the French Institute Pierre Buhler, the Romanian Ambassador to France HE Luca Niculescu, and the French Commissioner for the Season Jean-Jacques Garnier sitting in the audience.

In September 2019, we enjoyed a friendly and appreciative reception by Rossella Piergallini and Fabiano Petricone, professors at the Accademia di Belle Arti di Bologna, who invited us to the Bologna Fashion Week and the International Fashion Design Education Conference. The seminars, the film sessions, the exhibition and the creations shown on the catwalk highlighted the European vision of the artistic training provided by our school, the role of academic training, the osmosis between art and fashion creation.

The AAICREA project "The Mystery at the UNArte" (2016), launched by Prof. Dr. Doina Lucanu brings together all colleagues (professors, assistants, doctoral students), the undergraduates of the department, as well as guests from the Art and Design University of Cluj-Napoca (Prof. Dr. Elena Basso Stănescu) and the West University of Timișoara (Assoc. Prof. Dr. Andreea Palade Flondor). This exceptional project captured the potential of costumes to define identity, and the artistic and cultural values of the "Romanian spirit".

Most projects emphasize a close cooperation between the department's faculty, but they also concentrate on supporting and promoting our students.

One of the highlights we have been focusing on in the last ten years is the Gala of UNArte fashion graduates, where I am involved in both organizing the event and coordinating some of the graduation projects. This is the annual project galvanizing the entire team. The event perpetuates our tradition of large-scale productions and offers an ideal stage for generations of fashion BAs and MAs.

This uniquely magnificent event is where more than 50 emerging creators will for the first time publicly present their vision. The diversity of genres, from fashion collections to costume performances and fashion film screenings never ceases to surprise.

Each summer, on June 28, this marathon event staged in the generous FADD garden attracts an ever-growing audience.

My previous experiences and continuous experimenting lead me to embrace an exploratory approach of the teaching practice, with a collage of artistic references, influences, and instincts beyond fashion stereotypes. Joining my students in their search, I always insist on the multiple ways for a concept to be expressed, on the integration of materials and textures, on finding a "vocabulary of original solutions" adapted to the present context of art and fashion.

Within the Concept and Expression course, the proposal called „Design your own material" is an invitation to a complex creation dedicated to pure innovation - it reverses the logic of traditional associations where sartorial form dictates the choice of materials and the way they are assorted. By contrast, this theme opens the possibility of a comprehensive interpretation of the bigger picture, of developing form starting from the mixture of textile and non-textile surfaces, of fusing colors and juxtaposing textures.

Each theme has different final objectives and approaches, from fashion-item, to wearable

art or scene-costume, and emphasizes the intense study of the impact that line, color, composition, surface, texture, rhythm, and volume have in relation to the proportion of the human body.

The expressiveness of transposing ideas, the theme's attribute, and the contextualization of fashion require an association with other art forms: photography, film, and scenic motion.

The most recent project involving students in the third year, "Self-portrait with a mask" (2021), is an experimental video material documenting through a series of integrated works the dissonant circumstances fashion and costume design finds itself in in the context of social distancing. Students performed in the filmed project by giving life to their own creations.

In the circular economy of workshop themes, the originality of a concept will always be highlighted by the way a creation is presented in photo and film shoots.

While developing projects, students traverse the realm of creating fashion items or costumes and enrich their experience with the contribution and influence of knowledge gained in connected courses: scenic motion with choreographer Adina Cezar, photography with Alexandru Mărginean, digital design with Matei Arnăutu, and film with Gheorghe Preda.

After closely working with students - generations of fashion creators - for 20 years I find that there is a coherent vision of the process of vocational fashion teaching, one based on multidisciplinary study and practice.

The department's constant openness and the achievements would not have been possible without the support of rectors and deans who, during all these years, offered us their permanent trust, support and attention. They are professors: Mircea Spătaru, Sorin Ilfoveanu, Ruxandra Demetrescu, and Cătălin Bălescu.

We are convinced that the education program's artistic orientation, the student's direct experience, and the way the curricula are rooted in the present and shaped in harmony with teachers' complementary individual skills, offers everybody, students and faculty alike, the opportunity to benefit from a dynamic teaching system, to freely express themselves and permanently explore new areas, without any constraints.

I am delighted to be part of this living adventure together with students and fellow members of faculty, a team consisting of distinct artistic personalities, of passionate people dedicated to the culture of fashion and to educating young people in the field of garment design.

Happy birthday to the fashion school at UNArte!

Translated by A. Gröblacher

The Heritage

Professor Ph.D. Paula Barbu

The artistic heritage that we inherited and convey to future generations, is not an ancient tradition, but has a priceless value by the special interest it has enjoyed lately, through the proposals and approaches of its concepts.

The Fashion School, founded fifty years ago in Bucharest as a specialization of Textile Arts within the Fine Arts Institute “Nicolae Grigorescu”, was formed on a series of educational principles in the field of arts and it was, constantly supported, over the time, by the leadership and the members of the section.

They are the ones, we value so much, who carefully planted miraculous seeds on a virgin but fertile soil, thirsty of knowledge, which brought to light wonderful results, despite the difficult situations determined by countless factors.

The fact that in 2021 we celebrate fifty years of Fashion Education is due to the visionary spirit of two extraordinary professors, who managed by their effort and enthusiasm, to fulfill a dream, that of proving the importance of establishing such a special section within the Faculty of Decorative Arts of Bucharest Fine Arts Institute „Nicolae Grigorescu”, which later became the National University of Arts.

Fashion had an important role to the raising of the prestige of this cultural edifice, to consolidating the artistic identity based on the particularities of the Romanian culture and art.

By the efforts of the two professors, the artistic university milieu has been transformed since 1971 into a crucible for the training of several hundred designers, some of them famous and outstanding both in the country and abroad, contributing to the consolidation of Fashion Design Department.

The first personality who participated in the creation of the Fashion School, the professor and artist Leontina Măilătescu, obtained a scholarship through the Romanian Ministry of Education, in 1970, and with the support of the rector at that time, Professor Gheorghe Achiței, went to Vienna where she attended for several months the specialization courses at the prestigious Higher School of Applied Arts „Kunstgewerbesschule”, which later became the „Universität für Angewandte Kunst Wien”.

Worth mentioning that famous figures in the field of art or fashion, such as, Gustav Klimt, Oscar Kokoschka, Vivienne Westwood, Karl Lagerfeld, Jil Sander and many others, were trained or taught in this University.

From Vienna, from the Higher School of Applied Arts “Kunstgewerbesschule”, Leontina Măilătescu took over the most important artistic and technical courses and placed them, as durable bricks, at the foundation of our school, showing permanent concern for the quality of the artistic, theoretical and practical courses so necessary for the training of future designers. From an artistic point of view, she distinguished herself by participating in numerous exhibitions of decorative art with tapestries and large prints. One of her favorite themes was „the street”. In these works one could notice the concern for the composition where people, with their different physiognomies and wearing varied

clothes were in the center of attention, showing her interest for fashion.

As a professor with special vocational qualities, she knew to leave complete freedom to the students she felt talented, following them with a decency out of the typical pedagogy and only few could understand this.

Leontina Măilătescu was the coordinator of my Bachelor of Art thesis that was inspired by the traditional Romanian costume, leaving me the impression that everything I knew, believed and realized at that time, belonged entirely to me. After my graduation, we continued to see each other with great pleasure and discuss about our favorite common topics related to fashion, art or life.

The second personality I would like to evoke is professor Adina Nanu, art historian who played an essential role in shaping tens of generations, distinguishing herself both by the complexity and richness of knowledge in the field of Art History and the vocational gift by which she managed to transmit to the listeners key messages, characteristic for the field of fashion, most of the time bringing the audience in a state of generalized enthusiasm.

I was a student at the High School of Music and Fine Arts in Pitesti when Adina Nanu published, in 1974, the volume „Art, Style, Costume” the only work in the specialized literature at that time, in Romania, related to history, art, styles but also costume, fashion where she described in a chronological manner the styles that followed ending somewhere after the 70s.

Later, in 2007, she republished this book, completing it with new data and continued with many other publications dedicated to fashion or scenography, such as “Art on Human Being ” or “Do you See? Communication through Image” which easily reveals the concern for clarifying and understanding of all problems of the human body and its proportions, the composition of clothing over time, the influence of shape, color, light and shadow on them, and, last but not least, the role played by fashion in society and in the evolution of the arts.

With her well-known tenacity, she collected in time, numerous clothing items, photographs and writings, many belonging to her family, others belonging to numerous donors, managing to realize the first private Fashion Collection, „Adina Nanu”, which illustrates the specifics and evolution of Romanian fashion, starting with the end of the 19th century to the contemporary clothing items, purchased from students of the Fashion department.

I met Adina Nanu in the 3rd year of college, when I chose Fashion as my specialization and from that moment she became my first mentor in deciphering her secrets.

For a year, together with this wonderful lady of our culture, I went over through fashion, centuries of history, like in a fairy tale, on the magic carpet, in a fantastic world, full of generous, beautiful and real ideas. Being the only student among the two students enrolled in that year, who attended fashion classes, I had the opportunity to be with her almost all the time and to benefit from the many advice and knowledge related to clothes design that Adina Nanu gave me with great generosity, jokingly calling me „50/100 - the present half”. During that period, I participated in many creative experiments in school, museums or factories, combining the knowledge gained with practical reality.

When I became a professor in the same department and when my artistic concerns related to fashion and painting became more obvious, the meetings with Adina Nanu turned into real debates about art, sharing many of our experiences and our passions from which we could hardly detach.

I still relive with emotion the memories related to the entrance exam to the Fine Arts Institute which was one of the most difficult, comparable to the entrance exams in Medicine, Polytechnics, Theater or Conservatory, firstly due to the large number of candidates enrolled in this competition, on a very small number of places, and secondly, the difficulty of this exam was due by the complexity of the practical tests that took place during two steps. In Textile Arts, the most difficult tests were the portrait with hands, the anatomical sketches made from memory and the compositions with themes specific to the proletkult period. There was no special exam for the fashion section.

The same emotions overwhelm me when I remember my dear professors who beautified my studenthood with the knowledge they gave me, each of them contributing to my training as an artist. Among them, the professor and artist Emilia Niculescu Petrovici with whom I rediscovered the pleasure of drawing and composing, important means of expression in artistic training, about which I also talk to students; Professor Magda Stroe, whose philosophical courses and lectures on Plato, Hegel, or Kant I endeavored to follow at late hours after the workshops; Professor Gheorghe Achiței, who was delivering the funniest aesthetics courses and who coordinated me, with an obvious passion for fashion, unknown to me until then, one of the most beautiful topics for my PhD thesis that I was going to present in December 2006; professor and doctor Gheorghe Ghițescu, who asked students to study and understand the anatomy of the human body at the level of art, through drawing and color, the Rector Vasile Drăguț, art historian and critic who, between 1977-1981, had to respect on the one hand restrictions referring to students: behavior, clothing and ... the length of hair and on the other hand he paid attention to the proper conduct of classes and wrote chronicles and books of art and travel books such as „The Morgana Girl at Tassili” one of those fascinating books that by the exciting style of descriptions you can read it in one night.

Like many other young people concerned about their education, during my studies I ignored the restrictions and I followed my way, which offered me the hardest lessons from the very beginning.

After graduation, we were assigned by Governmental Decision as simple projectors in various enterprises in the country, that had nothing to do with our training. The name of our profession did not exist at that time in the official organization chart and the one we were employed deprived us of rights and freedoms.

Only four years, before 1990, I felt like a designer when I worked at Romartizana, in one of the few creative centers in the country and where I met Olga Horșia, ethnographer and director at the time, who also understood me and supported the entire creative activity. Without hesitation, she recommended me as a good professional to the professors of the Faculty of Textile Arts who were looking for specialists to form a team able to revive through the novelty of their knowledge and experience, the Fashion specialization.

After the two promoters of the Fashion Section, for a period of three years, between 1987-1990, Ioana Avram became the head of the specialization. She belonged to the third

series of graduates of this section and with the specific enthusiasm of youth, she had as a goal the launch again the Fashion Education by new methods and study subjects. Later, she left for Morocco with the idea of continuing her specialization in the field of fashion and returned with innovative ideas and courses for our school. She was one of the few colleagues who understood the importance of certain courses and who inspired me to find a title suitable for the course I would develop later, namely „Volumetry”.

In December 1990, when I arrived at Textile Arts, the Fashion section was headed by Simona Runcan, a famous artist, graphic artist and painter, who had gained a good experience in a two-year internship in the field of fashion at the Fashion House „Jean-Claude de Luca ” and at the Styling Office “ Eurostyle ”in Paris, experience she shared with her students with great dedication.

And as the transition did not avoid us, either, a difficult period followed, when we tried to find a coherent direction for the Fashion Section and fought with prejudices, with pride, with difficulties. On a background of uncertainties, some of us came, others left, others moved or returned in 2005 as happened with Unda Popp, for example.

All this time, between 1997-2003, I remained here, I ran the section without the necessary prerogatives, assuming in return all the risks and efforts so that the section, the heritage, has not disappeared. It was a more than desperate situation, because again were only two professors. Mihaela Ilinca, a designer known for her talent, stood by me. The Fashion section survived, became even better known, it developed because the students coordinated only by the two of us participated intensely in the various competitions organized in the country and abroad, successfully obtaining important prizes.

Due to the increasing of the candidates’ number for the entrance examination, we obtained a larger number of places, from three, four or five places per year, to twenty-five places per year. In the next years Professors Irina Stanga and Ioana Avram joined us, followed by the graduates Liliana Juroiu and Alina Griga, who brought a valuable contribution to the completion and development of Fashion Subsection.

In 2005, the separation of Fashion Section from Textile Arts took place, when Unda Popp took over the management of the department, at the Rector’s proposal, the painter Sorin Ilfoveanu, managing to obtain the status of an independent department a year later. At the same time, the decorating artist Doina Lucent became a member of our team and a close colleague, dedicating entirely herself to the Fashion phenomenon.

Prior to this event, I had frequent discussions with Unda Popp regarding the model of a department that would operate on the support provided by a modular system, in which each professor would present their own experiences and beliefs related to fashion and students could benefit from all these experiences, fact which was later achieved.

The merit of Unda Popp was that she gave us all the support for the launch of new, interesting courses, she involved us in all kinds of artistic events, in making a document-book about our courses, about our themes, about our achievements, about everything that actually happened to us.

We all were capable, Unda Popp could rely on us and with our support she created new educational structures and syllabus, cultural projects, shows, exhibitions, obtaining well-

known results. Among the important professors of the Fashion department, that laid the foundations of the new orientations: Unda Popp, Ioana Avram, Doina Lucanu together with me Paula Barbu, strong ties, that gathered us, were given rise and allowed our heritage, continuity, prosperity and reputation.

A pleiad of talented and beautiful young people, “The 3rd Echalon” as I like to call them: Alina Griga, Răzvan Vasilescu, Oana Roșca, Sergiu Chihaia, Venera Arapu joined with fresh forces, understanding that the epic goes on. This was the key moment for the Fashion School. It began to register success after success, the number of students has been increasing from year to year, reaching about one hundred and sixty students per year and sixty graduates from the two sections, bachelor and master.

The graduates “galas”, which lately, have been taking place in the faculty garden, are part of our common project, we are proud of, and during this event the results of our efforts are presented. Through this event we bring home people interested in the phenomenon of fashion education or it is an opportunity to know each other better.

The last to come among us, our former students, Alina Gurguta, Antoaneta Tica and Andreea Stoian, endowed with talent and passion for fashion. Alina Gurguță, Antoaneta Tică and Andreea Stoian, strive to meet all requirements together with other colleagues from different specializations, such as Alexandru Mărginean and Matei Arnăutu or other personalities from fashion related fields that contributed by their experience to complete the students’ knowledge, such as: Doina Berchină, journalist, fashion critic, producer of fashion shows Radio-TV, Adina Cezar and Costin Anghel choreographers who initiated students in the secrets of stage movement and Gelu Serseniu photographer and short filmmaker.

Today, the Fashion department is led by Răzvan Vasilescu, a young man with multiple special qualities, apparently fragile but very ambitious, tenacious, polite, patient and generous, concerned with solving all the problems related to our activities.

From my point of view, I wanted to give all students the same attention and time to acquire the knowledge they needed. I had been constantly thinking about the responsibility I had when I talked about the modalities of expressing and achieving the different themes, which turned into stages of their formation.

To this end, I developed a new study subject “Volumetry”, by which I explained the importance of cultural and experimental knowledge, closely related to the artistic and technological issues. I will mention some of the most famous projects I achieved through and with the students: Strings in Fashion, Gordium sisal, Point and Line, Mondrian, Gaudi, Sonia Delaunay, Charles James, Vivienne Westwood, Matisse, Platonic Bodies, Ultraviolet & Faun. I wrote the books as a single author „European Women’s Clothing between 1850-1950” and „Fashion Volumetry”, numerous chapters in joint books and various publications.

I participated in important projects such as: „AAICREA” led by Doina Lucanu or „Space, Water and Fire - Land art and experiments with traditional technologies and “Time Mapps. Real communities - Virtual Worlds - Experienced Past” led by professor Dragoș Gheorghiu.

Out of the fifty years of education through fashion, four years I dedicated to personal study as a student and approximately thirty-one years I dedicated to students as a professor, having during this period a sustained artistic activity by participating in numerous fashion exhibitions with students or personal and painting ones of which eight are solo exhibitions, representing another side of my concerns. I have been and am demanding in respect of my professional actions, or of my colleagues or students. I seemed harsh and unpredictable to those who did not know that for the success of our actions there is no room for any compromise, assuring them that in the same time I offered with much love all my knowledge, dreams and achievements.

This was my way to build, to defend the values of human and cultural ethics, to preserve the HERITAGE and not to let the apparent disorder control our minds, intentions or results.

If you would ask me: what did I like most about my entire teaching activity?, I would answer that: nothing is more beautiful than the interpersonal relationship created between professor and student in the moments of maximum creativity.

Thirty Years of Activity/ Relay Race for Further... Lecturer Ph.D. Venera Arapu

It is perhaps for the first time in life when I have to put down memories on paper. We are talking about 50 years since the establishment of the fashion department and 28 years of professional activity for me. The numbers can always be impressive and it doesn’t seem very easy to summarize in a few pages all these years of experiences.

I quickly go back in time and see myself on the corridors of Tonitza High School, but paradoxically determined to be admitted to the Faculty of Medicine following a promise made to my father, a few years before he left us. I was 15 at the time, and such promises were strongly kept at that age.

I was not going to college on the first try, but suddenly realized that my way in life had to be another, one entirely different, creative, artistic. I took the exam at the Faculty of Fine Arts, „Nicolae Grigorescu” and I managed to enter the fashion department. It is well said “I succeeded”, because the places were few, only six, seven each year.

I was 19 years old and had a huge desire to gather as much information as possible. Thus, for six years I had been working on making my own person. My mind passes easily from one memory to another. Every time I entered the school yard to go to classes I still saw me 30 years ago in the same yard, but as a student. It seems fabulous, it’s just a loop in time.

The places are the same, completely unchanged and the very feeling of very familiar is always present, especially as two of those who 30 years ago were my professors, are now my colleagues! These are: Paula Barbu, whom I had as Assistant Lecturer, together with my main professor Simona Runcan, and Unda Popp, who delivered me the course of history of the costume, with whom I took my Art Bachelor Degree and who, 20 years later, brought me to college to offer students in turn the experiences gained as a designer with an activity that went beyond the borders of the country.

My mind is still wandering and I see myself 12 years ago when at certain moment, being in France, I received a phone call from Unda asking me if I would like to come and teach at the fashion department.

I felt honored by her proposal, and the answer was an unconditional YES, although living in France with my family, was not very easy to deliver these courses remotely.

The team of teaching staff of the Fashion Department has grown permanently, obviously along with the steady and encouraging growth of the number of students willing to take these courses.

Thus, over the years things have evolved and now Fashion Department has on average about 50 students per year, being one of the most sought after sections within UNArte. I insist on this topic, because 30 years ago when I was a student there were seven students per year.

I consider that this spectacular increase in number of students reflects the both the development made in all these years, 50 years of Fashion education and the recognition it has come to enjoy, because the Department has students from the country and abroad.

But I go back again in time to my studenthood, when Fashion was part of the Textile Department, fact that influenced my personal route quite a lot.

I remember the countless periods I spent in the printing section and I can say that this

fact marked my life a bit, because I have been always concerned in print throughout my entire activity.

Thus, my first collection I appeared in the public space was based on the prints I made in college. Always things in life chain themselves, I repeat, I Know, I say this, because my first collection started from an Art Nouveau workshop theme which I decided to develop within a more complex collection.

So, as a student in the 4th year I participated, with this collection, in the National Fashion Festival. This was the first event in the field of fashion that took place in Bucharest.

Coincidentally, the president of the jury at the second edition was the famous French designer of that time, Olivier Lapidus, who really liked my collection, and who, apart from heading me the prize as the winner of that competition, he proposed me to come to France in a 6-month internship. I did not go. Not then at least, but the trust he gave me, his personal appreciation, was invaluable. And, as things are always tied to a law whose meaning escapes us, I remember that Simona Runcan, my professor who had also studied in Paris at Esmod, one of the most appreciated fashion schools in France, had told us a lot about her Parisian experience and about how important it was to check your capacities in the fashion capital.

Simona Runcan was an artist and a special woman, passionate about fashion, a lady in every sense of the word. She undoubtedly left her mark on the young woman I was then, for she was the one who planted in my mind the idea of going to France to learn new things or to gain additional experience to the one I had already. This experience, today allowed me to bring a personal contribution to the formation of young students and maybe tomorrow’s fashion designers.

I decided not to follow the proposal of Olivier Lapidus, obviously, an extremely tempting one and preferred to finish the studies I was attending The Faculty of Fine Arts “Nicolae Grigorescu”. I held my bachelor’s degree at our faculty, three years later under the guidance of Unda Popp, at that time, professor and newcomer at the Fashion Department. Unda Popp captivated me and other two fellow students with her energy and modernity and thus we moved without blinking to her class.

Sometime, much later, I asked myself how much trouble I could have caused to Mrs. Runcan by our departure, but so are young people, rash and cruel unwittingly, but today I understand so well many things on which I have never really bend.

I remember fondly and nostalgically those times when, in the morning, I come to college for the workshops hours and in the afternoon I was trying to fill my practical knowledge alone, because being still in college I started working from home.

I think this fact made me progress so quickly and by the time I got my bachelor’s degree I already had some years of activity, period when I studied a lot.

During these years, as a student, I previously had launched my own brand and had come to have my own structure, a workshop.

Evidently, the idea of going to see how things happen in France had clearly taken root in my mind, but I still preferred not to drop out the studies.

I defended my graduation exam at the Dalles Hall. I had a collection titled “ Ana and Ion” of Romanian folk inspiration. Today, magically, I still have a piece of it in my personal wardrobe.

It was a huge collection. I had 36 outfits for both boys and girls, but I consider I would not ever been able to create things of such amplexity if I had not tried in parallel with the courses to work concretely, fact I still recommend to our nowadays’ students.

After graduation, I submitted my admission file to „Esmod”, the same fashion school, I had heard about from Simona Runcan and I was accepted. It was an attempt for me because at the time of the decision to leave for France my son was two-years old. It was not easy, but the passions always motivate us very strongly and I was able to take a step, that of course, I never regretted. In France I did three more years of study, years more focused on the practical side of this profession.

I still tell my students that the faculty we have in Bucharest is a much more complex one than what they can have elsewhere because it is an ART faculty with a Fashion Department, and not a simple school of fashion of Western type. A faculty requires a much more complex curriculum than what a simple fashion school can offer you. Courses as: Anatomy, Art History, Aesthetics, you will not find in Esmod’s curriculum. The difference was the internship I was able to do at Givenchy. At that time, the creator I admired the most was Alexander McQueen, and it was my great luck I was accepted to probation at Givenchy and thus I had the opportunity to work with my favorite creator.

The years passed, I had another collaboration with Paule Ka for whom I drew for a year and a half. In parallel, I set up my own company in France and I started to produce and distribute my collections. Practically this was the beginning of my international professional activity.

So, years later, when Unda Popp proposed me to come and teach at the fashion department, I had already accumulated an important experience and it seemed natural and logical for me to share it with young generation. This made me feel fulfilled and useful, in a different way than my work as designer.

I remember that the first two years seemed quite special to me because working with so many students seemed very different from my studenthood when the contact with the teacher was longer, being only seven in the group. What has changed over the years is the fact that today the number of professors in the fashion department has increased, which is great for students because from OUR experience, they manage to shape their own identity, I think easier than I could do when I was a student.

Which are my purposes today, as a professor?

In my contact with the students my main purposes are: understanding their artistic personality, helping them discover a creative direction and helping them understand themselves. Another important direction in what I do today as a professor is to help students understand what a collection means, what a collection should contain, so that it can cover all the needs for a season in a balanced way.

I still consider that the most difficult and admirable thing for a fashion designer is to create a new original style that represents him and that is easy to be recognized. Only then does a creator exist, in the moment he can be recognized!

COURSES

The courses I deliver today are of conceptual design, which refers to the concept behind a single creation, behind a collection or behind a suite of collections and behind a career in this field.

In this course one of the favorite topics is that called „Hazard“. Within this issue the students are taught or helped to discover that they can create having at their disposal only the “principle of chance”, working with different materials, materials that they have at hand and not the ones they dream of, so they learn to do something interesting from absolutely anything.

The lesson is: the chance and the happening can produce a NEW that our logical mind cannot conceive naturally.

The idea of play and the easiness with which one can create is a new one for them, I think. It is implicitly about discovering the feeling of freedom given by the fact that you can play with inspirations coming from different and sometimes totally opposite areas, with materials that also come from different areas, with totally random cut or accessorisation elements and in the end to obtain a piece that has its own coherence precisely through this originality and novelty of it.

The second course I teach is that of volumetry, a course that I took as a bar from my colleague Paula Barbu, a course that I consider extremely important because it is the one that gives me the opportunity to teach the students how to translate the volumes from sketches into reality. I would venture to say that it is the ABC for a designer's job.

Is there still a gender gap? Is there still a boundary between harmony and disharmony?

How far does good taste last and where does bad taste begin? Why do we reconsider, today, what we should or should not wear?

The integration of fashion in the visual arts has opened new directions for clothing creation that has gained the freedom to propose the most unexpected clothing formulas developed by designers, who have become true artists today. They are sensitive receptors of social, economic, political and even natural phenomena. Through their creations, they expose their ideas regarding all the turmoils of the world they live in.

In my quality of designer I have developed throughout my professional activity clothing collections that aim to transform the image of the women wearing these pieces. The transformation does not occur through coatings that try to change the body, my creations only put over it prefabricated compositions.

The course “The Chance”

Starting from the basic principles of clothing design, I created model ensembles, complex outfits, stylistically coherent, apparently with an extremely elaborate design, already accessorized. These outfits were later photographed from front and back until I got the most expressive images. These images were then digitally printed on a basic fabric that functioned as a neutral white screen .

In most cases, the piece, support of the image, is larger than the printed picture and on the side edges the white of the basic fabric remains visible, revealing the printing technique. The deception of the eye is done not secretly, by tightening the body in the corset or by adding masked pillows but in sight, as a game or as a joke. In the same way I approached the Chance theme, as a game or as a joke.

In both my work as a designer and as a teacher, I try to show how important the concept of taste of everyday life has become. Nowadays, people feel humiliated to be labeled as tasteless or refinementless. It is interesting to think about what constitutes the level of taste, the way in which people judge whether something or someone is in good taste or not.

For more than a century, the taste had no longer been a criterion for judging and interpreting art (understanding the classical genres of art), but all this time it has been present in the debates about fashion and design, a field that has now remained the only redoubt of this aesthetic criterion, the taste.

Thus, both collections developed by me recently and the HAZARD course that I deliver to third-year students, deepen in a way as direct and efficient as possible the very issue of fashionable aesthetic taste and the message conveyed by a clothing ensemble. Therefore, DIY clothing proposes the combination of sometimes innocuous elements giving them new purposes and meanings.

For a long time, we have found fashion explained in theory, in specialized books, in fashion magazines and now we have access with a single click through the Internet to almost all the information that could clarify us even more, in one direction or another. Today, the acquiring these data is available to anyone, but what really matters is what we actually do with this information.

In my classes I try to help my students understand that fashion is a vocational job and

that, in order to be successful in time, in addition to talent, are needed: a lot of desire, patience, perseverance and hard work. You have to discover where you are the best and what you have to complete because, in time, everything you find out you are missing can be improved.

The fact that today, at 50 years since the establishment of the Fashion Department, the team of professors is quite numerous gives us the opportunity to have different approaches, which is extremely interesting for students.

Obviously, by the nature of my activity as a designer, I am interested as a professor to support practical skills, both creative and those attainable. Through my interaction with the future designer, I try to create him a real connection with information and real situations in the fashion industry and I put a strong emphasis on practice and solutions.

Thus, my contribution is to help students make the right choices in terms of personal creative identity so that be able to approach as much as possible prepared for the profession of fashion designer or one related to fashion, if necessary.

Our overall goal as professors is to help our students find their purpose, formulate their story and structure the key message they want to communicate, with the hope that these will be the basis of future brands, because without mission, story and message nothing can really exist in the long run.

HOOK

Why did I become a designer?

Why did I become a professor?

I wanted to contribute with my experience in some of the future beauty of the world that surrounds us through what our students will do in the future.

What do I believe in and what do I want to convey to my students?

I believe in the constant work; lacking it you cannot align yourself to the rhythm of this profession. I believe in perseverance , outwith you cannot reach your potential.

I believe in intuition; without it you cannot be a creator but only a designer. I believe in originality for the same reasons, I believe in the will to resist when you actually feel you cannot go on because you are sick or exhausted. I believe in discipline, without it you cannot respect the strict deadlines in which this profession works. I also believe in exigency beyond which there is no quality, in curiosity without which there is no progress and innovation.

I believe in the fidelity of my own aesthetic values; without whom nothing can ever be considered recognizable.

I pay attention to everything around us so that we can remain anchored in reality.

I believe in the bravery and courage to keep up with the times.

I believe in resilience in order to get up every time you are down, I also believe in information, being well informed you are able to keep the path of the whole

career and last but not least: I strongly believe in passion. Without it nothing great in the world has been accomplished.

On top of all this, I also believe that in any artistic activity we must be helped by chance. We, as professors, represent a small part of this. The chance of having access to information and the chance of studying represents a first brick in the building of the future career.

Three years after the approach of the digital project in my collections, that is 2015, I received the proposal to be responsible for the creation of two clothing collection, under franchise, on the occasion of the launching of a new animated film. We presented these collections during a catwalk, that took place in Paris during Paris Fashion Week in October 2016, at the Palais de Tokyo.

What I want, as a professor, for my students is, that the experience of the work had together, to make them evolve towards a creative direction that will gradually turn into a productive one and offer them a completely different perspective of the future.

The Butterfly Effect

Lecturer Ph.D. Matei Arnăutu

„In chaos theory, the butterfly effect is the sensitive dependence on initial conditions, in which a small change in one state of a deterministic nonlinear system can result in large differences in a later state“.

The faulty interpretation of the above idea is unanimously accepted, which leads to the following metaphor: a butterfly flapping its wings in Brazil may cause a tornado in Texas. Truth be told, the poor butterfly is unable of such a thing. Bringing the metaphor to a personal level, however, I can safely say that certain individuals I have met have profoundly shaped certain parts of my being.

I want this text to be an act of recognition, and of deep gratitude toward a handful of people whose life paths have crossed mine, in such a way that they have woven a piece of material tailored to become the habit which I'm wearing today on the academic team of the Fashion Department at - UNArte.

<< I am six when my family and I move to a newly built block of flats near Piața Victoriei. I make friends with a boy my age, Iosif, and his younger sister, Ana, living at the next entrance. A little while later I go to visit them and meet their parents, Unda and Dan. I can still remember the contrast between the stark geometry of a communist block of flats and the elegant, stylish furniture, the tall armchairs with twisted armrests, with striped tapestry, filled with sawdust, soon to become the skin of a “patient”. Together with Iosif we would treat it with shots, filling the glass syringe with tap water. The syringe, by the way, was used to drill holes in our behinds and give us “Polidin” injections in winter. I can still remember Unda’s huge working table, full of bolts of cloth, and those piles of material all over the place, a TV set where we would watch soccer matches sometimes, and the sewing machine. The parents: he was a spitting image of d’Artagnan of my imagination, hair long to his shoulders and a mustache, she, like a princess of the Louis the XII-th era, wearing cool clothes, though.

One year later I go to Middle School No. 3, and, what a coincidence, in the same class as Iosif. Being his friend brought me as close as I could get to Adina Nanu - she, somehow, became my third grandmother. I got the chance to meet an open-minded person, warm, and generous, with a passion for art and particularly for fashion, a lady of an amazing energy, and willingness to build arts and education projects. I have always admired in Adina Nanu what I should call a special kind of art de vivre, a knowledge of bringing joy to in her life and in the lives of all around her.

I am eleven, and after a whole summer of tutoring by Unda for drawing and painting (I can safely say she has been my first arts teacher), Iosif, myself and two girls from our school are admitted in fifth grade at N.N. Tonitza Fine Arts School. The “1989 Revolution” takes place in December.

At Tonitza I work with teachers like Dorel Zaica, Ion Dumitriu, Iuri Isar. During high school I am lucky enough to meet Cristian-Robert Velescu, a teacher who has opened the minds of many a student towards a critical approach to art history and to art in general. His reputation has brought students from other schools to come for his lectures. His influence over youngsters and our aspiration to stay connected to his way of thinking have led to a unique phenomenon, I think. After Mr. Velescu was dismissed from the Tonitza chair, a group of students asked him to deliver his lectures somewhere else. He accepted, and for over one year, rain or shine, he delivered his lectures in the film projection hall at the Collection Museum, with a full house of students coming not only from Tonitza, but from other high schools as well. The meetings were so much more interesting being freed of the curricula. Over the years I’ve had a close relationship with him, as he has become one of the individuals who, like Unda, has been more than a mentor to me. He was my PhD supervisor at the end of the academic year 2013-2014.

1997

I pass the admission exam at the Fine Arts Department of the Bucharest Arts University, following painting training sessions with professors Nicolae Aurel Alexi and Mircea Dumitrescu. Two and a half years later I apply for transfer to the painting class of professor Florin Mitroi. This will be the most fulfilling period of my student years. I discovered in Florin Mitroi, „sensei” as Rădvan used to call him, a very rare mixture of reliability, strictness, warmth, humor and generosity. His knowledge of visual arts was doubled by critical thinking, and by an openness to any suggestions coming from students, as long as the ideas were authentic and consistent.

By the end of the first semester of the final year (the end of the study period, to be followed by the last semester, when I had to finalize my thesis), just a few months before he passed away, he gathered us in a circle and pulled out a sheaf of papers. He started listing all the theoretical issues that had to do with our practical work during the past four years. We came to discover that our studio work had been backed by a complex program of plastic subjects, built gradually, which we had solved in our proper manner, and which led to our professional evolution. It should have been the general framework. I then realized what a huge advantage this would have meant for a freshman at UNArte, to have this program made available from the very beginning. The same goes for the projects of all other professors, so that a freshman could choose his mentor according to the teaching offer. But this was the thinking of a naive and idealist youngster.

Going beyond the professor’s „Master Plan”, there was an individual approach for every single student. It was seldom that the professor would talk to the whole class. He would do it only when he thought the idea was of concern to everybody, or whenever he would bring an art album. We would gather around the tall studio chair where the book was laid and would leaf through it. Everything else he had to say was on one to one, in a lowered but not secretive voice. There were times when a student would receive a different assignment. This happened when he or she had to catch up, which had been my case when I joined studio 19.

Florin Mitroi was very careful not to allow his students to get in touch with his work. He wanted to keep us away from the temptation of copying him. I remember when Alexandru Rădvan was telling us how, together with Gorzo, they were going to the master’s studio unannounced, using childish excuses. After the knock on the door, a voice would come out: “Who is it?” The students would say their names, the professor would go „Just a minute” and when he would open the door all the paintings were facing the wall or were covered.

I was once talking to professor Nicolae-Șerban Tanașoca, and he said to me: „There are two kinds of professors - there are sculptors and there are gardeners. The sculptor chisels students the way he wants, most often turning them into his image and likeness. The gardener waters them, so that students can grow the way they wish.” Florin Mitroi was one of the latter.

2009

A few years after I have improved my computer image editing skills, Unda, who at the time was chair of the fashion department, invited me to deliver the class on „Digital Image Processing”. I can still remember the excitement of the first meeting with the 40 students, this collective character with dozens of eyes watching me, whom I had to break up in distinct entities, each with their personality, temperament and creativity.

Portrait of a Student - 2009

It was three years after Facebook opened its network to the world. One year went by before I started using the platform. iPhone 3g is one of the most performant smartphones of the moment, and a few students have laptops. Skills and “craft” are most important. I deliver my class in the computer lab of the Painting Department at the Faculty of Fine Arts. There are 40 students and about 15 computers, Mac and PCs, the latter almost full of bugs. But their enthusiasm, curiosity and readiness were incredible and contributed to the success of the class, meaning the degree of involvement and their response to the curriculum.

Portrait of a Student - 2021

Smartphones have become indispensable gadgets, their absence causing among certain users what has been called „Nomophobia”. Predictive statistic calculations show that a person may spend about 6 years and 8 months of their lives on social media. Facebook groups continue to be an efficient tool in the learning process. It is the place where administrative information is posted, where work is uploaded, meetings are set, feedback and comments appear. However, lately Facebook has acquired a stuffy reputation among youngsters, who say, ironically, that is for “oldies”. Instagram, WhatsApp, Snapchat,

and TikTok are the stars of the day. Access to information provided by the Internet is a priceless tool for students and academics alike. Moreover, the pandemic we’re going through has restrained people to stay home and rely increasingly on the online, which has entailed a certain amount of negative effects, but truth be told, a large number of cultural opportunities. Many prestigious institutions opened their archives, museums are organizing virtual tours, concerts are being broadcast live, the same goes for plays.

From a technology viewpoint, the number of students using drawing tablets has increased every year, and these instruments replace paper, pen and painting materials to a certain degree. So, designers carry a whole studio wherever they go and can work at school, at home, in a parc or a cafe. They may rapidly modify an image, may come up with chromatic versions, may apply patterns and textures downloaded from the Internet, may collate images, etc. The time between a draft/schiță to the finalized project is much shorter.

My Project with Students

Not having studied fashion design was, in a way, a drawback, but an advantage as well. The technical, dull part of the courses in image processing involved a balance at the level of concept, creativity, humor and playfulness. So, even from the beginning I challenged my students and gave them tasks to make them wish to overcome technicalities in order to reach powerful images, able to convey ideas and emotions. I also introduced elements to make up for certain cultural gaps, inherent to their mixed backgrounds, and brought in cultural references to painting, and later on to other visual arts.

With time I acknowledged the idea that fashion is the branch of design placed at the meeting point between the major visual arts and has to be treated as such. I studied the common grounds between fashion and architecture, painting, sculpture, choreography, cinema, and photography, searching for common points and how to explore them in my teaching. Also, having a certain expertise in advertising, I decided to give my students promotion and self-promotion tools, to be used in their future career as fashion designers.

I believe the teaching system of the Fashion Department - UNArte is beneficial to both students and academics. Dividing a semester in 2-3 week-long projects, each module under the coordination of a different professor, grants students the opportunity to work with all professors of the chair. They benefit from various coordination experiences and from diverse creative visions. Another vantage point is that, when time comes for the bachelor or master thesis, they can opt for a supervisor based on pre-existent affinities, and on familiarity with that person’s vision.

I conclude by saying that I am honored to be on the Fashion Department - UNArte team, that I am happy to be able to teach, and at the same time to continue learning from my colleagues: Unda Popp, Doina Lucanu, Paula Barbu, Ioana Sanda Avram, Aurelia Pomponiu, Doina Berchină, Venera Arapu, Liliana Țuroiu, Alina Maria Griga, Oana Roșca, Alina Gurguță, Antoaneta Tică, Andreea Stoian, Flavia Lupu, Răzvan Vasilescu, Sergiu Chihaiia, Alexandru Mărgineanu, Gheorghe Preda, and George Pomponiu.

SPACE/PLACE/FUSION History and Personal Mythology (Fragments)

Ph.D. Ioana Avram

There are some PREDESTINATED PLACES, which return on the map of each one, in different stages of the personal path, without being expressly targeted, without being a goal in itself and without being a part of the original plan.

As a journey, somewhat predictable, with a well chosen route, but which, most often, drives you elsewhere than you would expect. And particularly, that returns firmly, without choice, in „spaces” where you had been before, that you find again, apparently identical, but substantially different - ready to give you new perspectives, other angles of view and mainly, ready to reshape you, with no return.

“Multidimensional space” and “Place”, because they do not refer exclusively to a three-dimensional reality, but develop on more complex coordinates, in multiple dimensions, although geographically they have the same point in the Universe.

Such a space/ “ material and immaterial territory”/content/matrix/ is for me, the one in 28, Calea Grivitei, where, in different stages of my becoming, I lived some of the most intense, transformative and most valuable experiences: 1974 – 1978, 1987 – 1990, 2004 – 2017.

The Fine Arts Institute “Nicolae Grigorescu” Bucharest

The Academy of Fine Arts “Nicolae Grigorescu” Bucharest

Bucharest National University of Arts

THE PLACE/ THE SPACE/ THE MATRIX

Each of these “plots” of my path constituted initiation periods, when my activity focused exclusively on the themes imposed by the respective space and time, or by the mission I assumed, without hesitation.

At the personal level, each allotment represented a transitional period, precisely and clearly delimited by what was before them and what would follow after.

Throughout each one I enjoyed help and support, spiritual guides, exceptional mentors, respect and tolerance, appreciation, valuable competitors, conditions as if purposely created, to be able to go through and transform any moment into value for me and for the Common Plan designated also to me.

1974 – 1978

The first „meeting” was in the summer of 1974, on the occasion of the entrance exam at the Textile Section within the Fine Arts Institute „Nicolae Grigorescu” Bucharest, a moment particularly charged emotionally, that was going to define my new path, my new status, my new location (I was coming from Transylvania) but also an unexpected vocation discovered ad-hoc (fashion design).

I met different people, unknown and unique situations that made me have new perspectives on the world, life, art, society and especially to understand my place in all these.

I took a side step, out of the world I had belonged to until then.

Then followed the four years of study, until my graduation, years when MY WORLD was designed by the rhythm of the strong experiences. The destiny brought me closer by special persons, my guiders and masters, receiving from each one what was missing to my wisdom, enlightenment, and formation as a Human being and Practitioner of Life.

Paradoxically, the first ones who attracted me were the generation colleagues, whom I come closer with confidence, I empathized, I created a stable egreore for a long time, and I changed some of them into true models of talent and creativity, to which I aspired to: Gerda Kneipp, Mirela Pondichi, Irina Ocolişan, Rodica Lucaci, Ştefan Rădulescu, Mircea Stănescu (Bozo), Nana Petrescu, Luminiţa Tudor, Memdumen Kemaloglu, Marcel Stancu, Viorica Slădescu, Mihai Arizan, Ioana Coltofeanu, Doina Bursoa and others, who delighted my studenthood, through creative diversity, long debates and especially by what was actually “produced”.

Sometimes I admired them from far.

Worth mentioning my three fellow students. (I thank destiny who brought them in my way and I gladly acknowledge, I owe them a huge part of what I am). Together we „explored” innocently and creatively, the first visions on fashion, clothes, specific language of expression, unique experiences: Ileana Bădescu, Delia Hoffman, Unda Popp (alphabetical order).

I enjoyed a generation of extraordinary professors, some likeable, others harsh, others downright tyrant. But they all left major traces, maybe not only for me: Gheorghe Achiţei, Ion Frunzetti, Yvonne Hassan, Octavia Marinescu, Raoul Şorban, (aesthetics, art history) Mr. Schobel (perspective), Gheorghe Ghiţescu, Alexandru Deacu, Dr. Dan Cristian Popescu (artistic anatomy), Mr. Marinescu, Magda Stroe (philosophy), Ion Ardeleanu (history). „Magister” category.

At that time, Tapestry section had three different directions of professional development: Tapestry, Prints and Fashion, which were run over three years of study, the first year was dedicated to general basic elements common to all three areas.

Mrs. Leontina Mailatescu, was the one, who, due to an incredible opportunity of a social, political and economic moment, had the mission to initiate and develop, within the Fine Arts Institute „Nicolae Grigorescu” in Bucharest, a field still unknown in Romania of the 70s - FASHION DESIGN - in order to achieve a new long-term economic strategy: the development of the „original industrial product”, At the initiative of the rector Gheorghe Achiţei, the Fine Arts Institute „Nicolae Grigorescu” Bucharest, was designated for such a specialization, and a scholarship was awarded to the Universität für Angewandte Kunst, Vienna, in order to be able to design a curriculum compatible with the growing industrial requirements of the moment.

According to my taste of those days, Mrs. Leontina Mailatescu seemed to be rigid and uncompromising. This, only because she tried to convey us, precisely and didactically, a technique of the fashion concept, who, transformed the need into innovation and

innovation into controlled value. She was a fighter, an almost chivalrous model, a survivor in hard times. I understood her later, but I was given the opportunity to be with her until the end and to be able to show her all the appreciation and admiration she deserved.

Thus, the establishment of the Fashion Design specialization brought a new breath, specific to the Industrial Era, being one of the first steps (timid, in fact) towards what the gigantic economic movement of the Fashion Industries would mean, in the 80s.

.

Unfortunately, the aspirations of the students of visual arts were far from the industry and the education of its specific creativity, so, most of them hoped to become “famous (world renown” fashion designers, - this expression was up to date then. Also, the garment industry in Romania, specialized in “lohn” production, was not at all receptive to the idea of introducing in the productive equation, the practices and costs necessary to the design and implementation processes of the original garments.

And last but not least, among the wonderful and drear professors to me was, Mrs. Adina Nanu, who, at the Fashion Department, advocated the noble and intellectual cause of clothing as a creative and artistic support, as a communication language, as a historical document, as a symbol of the identity, beauty tool, or cultural expression. She did not deliver courses, she celebrated a magic, with easiness and humour, where she brought together everyone.. She charmed us with words, images and stories about EVERYTHING. For me, she meant the open door to the holistic vision, concept and perspective on Fashion as a Phenomenon (not just as a design object), integrated into the Universe.

She was the „Soft” Pole of the Planet Fashion, just as Leontina Mailatescu was the „Hard” one, in the world I lived in those years. With Adina Nanu, everything seemed funny, inscribed in the sphere of playfulness, of the relaxed experiment of knowledge and well received by any kind of mind. Adina Nanu surprised in every moment with everything she said or did, and for me she was a great symbol of a magical world, completely different from my landmarks.

With a huge baggage of hopes, ambitions and visions, I ended this episode, considering it the “zero point” of the path I had started in the autumn of 1978, idealistic-determined to restart the design of the Romanian industry. Waw!

I had an interesting professional career, with ups and downs, with successes and disappointments, but full of useful experiences, every step, leading to always other forms of expression, from decorative art, to industrial product (large or small series) or unicum products

The years passed, without many returns to „School”.`

1987 – 1990

Through an unexpected contest of circumstances, I began to deliver day and evening courses, at The Fashion Department, as Lecturer (1987-1990), due to Mrs. Leontina Mailatescu’s retirement.

I did not expressly want this, nor did I accept it easily, but once I made the decision to take over the department, for better or worse, I directed all my energy to the correct approach of what our profession meant then.

The students of those generations were quite receptive to my intentions, I worked with them enthusiastically and opened their interest to create new forms of innovation in structure, pattern, fabrics, colour collage, fashion design, introducing the thinking in the creative themes, dictated by fashion trends.`

The colleagues I was interacting with at that time were very important to me, because they were the only landmarks in the university “construction” I was trying to structure .Some of them were reluctant, some enthusiastic, some downright hostile to my project, but everyone had a point of view, which was useful to me, as an argument or support: Gheorghe Achiţei, Ileana Balotă, Ion Bitzan, Maria Blendea, Daniela Frumuşeanu, Ruxandra Juvara, Nelu Popa, Teodora Stendl, Ecaterina Teodorescu.

Of those who were students (fifteen in total on day and evening courses, three years), only a few have come to practice successfully: Simona Kazazian, Catinca Roman and Loredana Talos, to my knowledge.

The spring of 1990, with the „wind of great change” in the air, found me with the serious intention of improving and restructuring the fashion education curricula, facing a strong opposition in the Textile Department, which actually protected the vision exclusively artistic on education and training, in college.

Here’s a little parenthesis. Although in the curricula of the three specializations there is a clear and well marked trend of the university studies also towards industry - (the program of contexts and industrial prints, but also that of industrial fashion creation), as well as the obligation for Bachelor’s degree to contain (at least at Fashion) two dimensions: one artistic, another with industrial or utilitarian products - the importance of this direction is avoided as much as possible. The intention to emphasize this side of creativity, opened a door, which was wanted to be kept closed.

My Art Bachelor’s diploma had two topics: „MiX Fashion” (Clothing composed of modular and interchangeable elements - a kind of Lego clothing) and „Equipment for the Sports Team of Romania, 1980, Moscow, Olympic Village”.

In this context, I agreed to join the “College LaSalle International” team, at the Moroccan branch (Casablanca and Rabat), with the hope that I will be able to see and learn a successful study method, with major results in the quality of the university product, which to instrument it in Romania. If the first part was what I wanted, the second part, the one regarding the restructuring of the curricula, was not fulfilled then, to my great regret. I considered this chapter closed and focused on other professional directions. But Destiny had other plans for me.

Another long journey through the world of professional fashion followed. At international level, I received the „baptism of fire”, as Sales Director, Creative Director, or Visual Merchandiser coordinator, within „Steilmann Bucharest” Company, or as an independent designer.

This brought weight and credibility to my professional quality, but also additional specializations, such as analyst or trend setter, or societal forecasts. Thus, I was accepted, in 1999, as an International Fashion Expert, by ICSID (International Council of Industrial Societies of Design), today WDO (World Design Organization).

Another series of years passed over me, years when I developed personal contracts and

projects in the field of Fashion, International Public Relations, Creative Fashion Events, Interior Design.

2004 – 2017

And here I am again at the University of Arts - more open to change - this time, at the request of my colleague Viorica Slădescu, to temporarily replace my dearest friend Irina Stângă-Ocolişan, loved and regretted professor of the Fashion Department that left us too early.

It’s April 2004, and I should give a homework to the students a little disoriented. I started a short playful program, which surprised them and made us all happy. We stayed together, we developed relevant projects, we opened the doors to new fashion professions.

A new proposal to continue next year. The hope of a real curricula was already sprouting shyly. I found an unexpected and exceptional partner in the person of Andreea Flondor, and we started developing it. Meanwhile, Andreea Flondor moved to Timisoara and each of us used individually the conclusions of the preliminary discussions.

/FUSION/

.I could consider that my recent activity at the University of Arts in Bucharest, has developed and refined three different levels:

- A package of interconnected courses, which could develop the educated, directed and creative intelligence, various cultural or technical artistic skills, the ability to continuously adapt to an „imminent new”, cultivated concepts at an university level, for the fashion professions. These courses also provided an overview of the phenomenon in itself, so that professional survival not to be affected by the disruptive changes or violent transformations that will come. The following courses are approved and accepted: “Designing and Implementation Technique of Fashion Collections”, “Stylistic Concept and Coordination of Fashion Collections ”, “Lifestyle and Consumer Behaviour”, “ Fashion Trends and Forecast Dynamics”, „Visual Merchandiser ”, “ The Structure of the Fashion Collection ” “ Current and Prospective Concepts in the Contemporary Fashion ”. An ambitious project, I supported and improved until the end of my university career, in 2017.

- Over time I have built and refined a creative concept: COLLABORATIV CREATION,

which involves the networking and fusion of creative elements, in the spirit of the Third Millennium, as well as the method of education and training in this regard.

The program introduces a new creative system, based on trained and educated creativity, on collaborative creation, on new socio-digital visions, on the mentality of free ideas circulation and on the complexity principles of applied sciences. It is inspired by the creative egreore of the great creation centres, who distinguish the type of innovation, defines the theme, describes the constituent elements, decides the rigors of the creative space and manages the project unitarily, integrating harmoniously the individual creativity through: Fusion, Originality, Discipline, Interdisciplinary.

The creative response involves methods of forecasting the fashion trends, creative lifestyle models, inspirational concept, commercial decline, prototype design, and new methods of promotion (such as „status“ events, social media campaigns or co-creation labs).

Thus, in this context, projects and derived themes were developed, such as: multisensory expression of future prospecting themes (“Status Events” - “SELENIT MOOD 2012”, ZBOR EXAM 2015 MOOD 2016), collaborative creation (Conceptual -SELENIT 1.0 2014, INPSYME 2016), co-creation, co-design (Commercial declination - SELENIT 2.0, EMPRINT 2.0, CO-LAB 2014), artistic expression of new techniques specific to the digital age (Augmented Reality 2015, InPSYme fashion show 3D mapping, NEOMAT 2016, INTUITIVE DATA, 2016, HOLO BET - lasser effect), viral product (EMPRINT 3.0) or data manipulation (DATA INTUITION 2016),

- Thirdly, we generated and developed together with the students conceptual programs (each program contains several projects): „WEARABLE CULTURE RESEARCH“, „FORECASTING THE FUTURE“, „COLLABORATIVE CONCEPT“, „TREND TALKS“, „GENERATIONS -COLLECTIVE MEMORY ““ UNA MODA GROUP “(2005-2007),“ I-DEA GRUP “(2009-2011),“ ROYAL JUNKIES ““ CROSWALK BUCHAREST “(2015),“ CRUX “(2017),“ ConFUSION “(2016), “GEN Z ARTIFACTS MUSEUM: (VR experiment),“ (XR) “.

Although my projects have been quite difficult to digest by my colleagues, I confess that, with very few exceptions, I was extremely impressed by the support that came from them, and I am sincerely convinced that I could not achieve anything without the generosity with which they tolerated my point of view, not always according to their.

Special thanks to Unda Popp, who created the comfort I needed for these somewhat eccentric projects.

I thank everyone personally, with the most sincere feelings. In fact, what has grown between us, especially as a senior generation is part of the history I have just told: personal for each, common for all together. I also talk about the joy of sharing exceptional experiences, each of us having a belief, a mission and the energy to make them vibrate resonantly.

Paula Barbu, Doina Lucanu, Aurelia Pomponiu, Unda Popp, but also the younger colleagues, Venera Arapu, Matei Arnăutu, Alina Griga, Sergiu Chihaiia, Liliana Ifrim, Flavia Lupu, Mirela Diaconu, Alexandru Mărginean, George Pomponiu, Oana Roșca, Liliana Țuroiu, Răzvan Vasilescu.

It was not easy for the students too, because I worked with them simulating the working conditions in the professional environment, recognized as one of the most stressful and „toxic“ work environments. I tried to „immunize“ them as much as possible, and most of them resisted. After years, I often receive their gratitude for this, which gives value to the years of searching and groping.

I will not name here those who motivated me, impelled me and gave meaning to my projects .There are so many and equally important that the space of this „Remember“ is far too limited. However, I hope that each of them will personally recognize themselves in my words, and their names will soon be found (all) on my personal site.

I learned a lot, from colleagues and students, I kept alert that Zeitgeist - „Spirit of the times“ - from the need not to lose the rhythm imprinted by the passage of time from the past to the future. I managed to develop a model of thinking specific to fashion (as a cultural current), to record its rhythms and to present the way of approaching the unforeseen, in the equation of Adaptation and Survival.

TODAY AND TOMORROW

A good news: The Design - as a method of approaching reality - becomes one of the main vectors of the new dynamics, with the mission of restoring normality, the relationship between the human being and the complex, multi-dimensional environment. Designers, artists, creators and fusionists will become (if they are not already) those from the frontline in their fight for the reshaping and adaptation of mentalities.

They will have to use creativity as demystifying force of perverted values, with the help of the new type of artistic language, through accessible design, to be the „detectives“ of unpredictable and toxic effects, to have at hand solutions to problems that are not manifested yet, but will be, to transform the NEW into strategic platforms. It refers to everything that means the new living environment, including objects, concepts, values, but also garments / clothing, as well as the relationship with Augmented Reality or Artificial Intelligence, and especially to their humanization process.

In the end, it is about both of the analysis of emerging evolution and the design as a form of activism, who aims to the challenges of the 21st Century, perceiving the signs of a new era that of ethically responsible, sustainable and aesthetic design, focused on protecting and enhancing the HUMAN BEING!

In the 50 years since the foundation of the Fashion Design Department, PERSONS, HUMAN BEINGS - and not something else - professors, students, external collaborators, decision makers, personal relationships, guests or even opponents, created and built together A SPACE with ENERGY, with a VIBRATING STRUCTURE, alive and unique, beyond the declared models, who lives literally through all those who were, are and especially through those who only now start the path that we all are still present.

In fact, we are talking about a PLACE OF FUSION, of „living matter“, intelligent - creative, affective, participating intensely in societal forms, blessing to constantly surfing the „Wave of Change“.

HAPPY JUBILEE, ROMANIAN FASHION SCHOOL AND MANY YEARS OF BRILLIANCE FROM NOW ON!

For the Record

Collaborative Projects: Creation 2015-2017
<https://zborunab.wixsite.com/zborunab>
<http://crosswalkb.wixsite.com/crosswalkb>
<http://crosswalkb.wixsite.com/crosswalkb/x-r>
<http://confusionunarte1.wix.com/mysite#individual-projects/usbkk>
<https://www.behance.net/CRUXUNArte>
<https://alexandrastupinean.wixsite.com/weareteam/artisan>

PhD, IOANA SANDA AVRAM

Senior Designer,

Expert in the field of cultural fashion, Trend watcher, Consultant for cultural and societal forecasts, Fusionist¹, human being (I am NOT a robot), prosumer, emotional consumer.

Member of the Scientific Council - Complex Studies Center, UNESCO

Exploratory Research Department, Hyperborea Community

President of Design Branch within UAP

Flight to Infinity

Assistant Ph.D. Andreea Stoian

If I were to characterize the Fashion Design department of Decorative Arts and Design Faculty, at National University of Arts in Bucharest, I would say the following words: freedom, artistic spirit and creativity.

Out of the 50 years of fashion school that are being celebrated this year, I have known the last decade.

My first contact with the National University of Arts was as a spectator of the Gala UNArte, at end of the 2010 academic year.

I was completely mesmerized by the show. I had never seen so much diversity of expression through clothing. The show spoke about freedom, passion and personality in so many artistic languages.

In the autumn of the same year I was accepted as a student. For me, it was a long-awaited dream, at the age of 30. I had previously graduated the Faculty of Letters, immediately after high school, at 22 years old.

In the summer of 2010 I had been taking classes organized by the faculty, having Oana Roșca, Răzvan Vasilescu and Sergiu Chihaiia as teachers. Unda Popp, head of the department at the time, visited us often and gave us critiques on our drawings.

The activity I started in the fall, enrolled in the first year of study, confirmed once again the warm atmosphere of the department. Unda Popp presented the department describing the specifics of every course as a painting in various colors that complemented each other. I've been carrying this fresco with me ever since.

I used to come to school for pleasure. All the teachers were always ready to help us, even after classes. I was impressed by the fact that there was no superiority approach but rather the didactic activity was led throughout dialogue and collaboration.

I learned the first notions about color, drawing and composition from Paula Barbu,

¹The Most Important Design Jobs Of The Future - Fast Company,

The designer's role therefore will be to act as the “fusion element” between art, engineering, research, and science. Her ability to think critically while working seamlessly across disciplines, blending together their best aspect, is what will make her a “Fusionist.” Fusionists will act as the bridges between emerging fields, and their ability to bring all parties together through communication and design will help bring about the greatest experiences.

shortly before becoming a student at UNArte. I got to know her even better in the first year of study, where she spoke very organized about the proportion, line or contrast of colors. She has a very special way of combining the rigor of pattern making with the boundless plasticity of shades and shapes.

Thus, I learned what an important aesthetic role the volume has in clothing and I got acquainted with endless ways to translate it into personal works. Her training as a painter could easily be read in the themes she proposed, with references to painting or architecture. Her nonconformist construction methods used string, paper, netex or isoprene. We felt free and adventurous having to work with these inexpensive but very expressive materials.

Paula Barbu guided us warmly and firmly, giving us freedom of expression, leading us towards the artistic paths. In order to evoke the cordial atmosphere in the classrooms, I will mention the meetings we had for the Op-Art collection, *Ultraviolet & Faun*, shown here in the underwater photos. I entered the classroom wearing a neutral color overall, and I asked the teacher if she could do the corrections from the sketch directly on my body. This way I could cut the pattern as close to reality as possible. Paula Barbu practiced her drawing skills with amusement, composing the lines that distinguished between black and white with a pencil, on my body.

I did my Bachelor degree, Dissertation and PhD under the coordination of Unda Popp, who was more than just a professor to me. She was a mentor, confidant, supporter and advisor. The conversations held during and outside the classes were a real support in my professional and personal development. I was amazed of Unda Popp's ability to approach any subject with full knowledge and openness.

As bizarre as the visions of students were at times, (and I am one of those “weird” ones) she knew how to naturally place our artistic pursuit in the context of fashion, giving us wings to fly.

In fact, initiatives that went beyond the classic fashion picture were encouraged and cultivated, with Unda Popp herself often proposing intercultural and interdisciplinary projects such as the collaborations with Masca Theater or the exchange of experience with Canadian philosophy students, in the summer of 2012.

I admired Unda for her balance, the enormous work capacity, her clear, out of the box vision, her diplomacy, and last but not least, for the numerous life tips that proved to be true. The pleasant atmosphere (almost on an equal footing) in the department, I think is largely due to her, because she always knew how to be a good leader, influencing those around, through her example.

Răzvan Vasilescu, the current head of department, has successfully taken over this challenging role.

I remember with nostalgia the day when Unda Popp presented Adina Nanu's costume collection, preserved in the basement of a school. She spoke about those authentic

costumes with an enthusiasm that she instilled in us. Among the pieces carefully placed on mannequins, were some outfits created by former students, who, in the meantime, became lecturers – Oana Roșca, Antoaneta Tică, Sergiu Chihaia and Liliana Țuroiu. Adina Nanu’s studies opened my eyes to the history of the costume, the language of the image and of styling.

Under the guidance of Doina Lucanu I participated in several competitions, for which I worked hard, for a long time, until I managed to reach a valuable result. Doina Lucanu was always opened to these extra hours in which the discussion went beyond the topic of the day. We talk about the development of creativity, often referring to related fields such as literature, philosophy or psychology.

In order to spice up the story with a funny episode, I will mention the occasion when Doina Lucanu praised what I considered to be the least valuable part from my work, because those were the most spontaneous interventions. That was a moment of enlightenment for me in which I understood that what comes from within, sometimes unconsciously, is more precious than external searches. Doina Lucanu has an extraordinary gift of polishing the precious stones that lies deep in every student. Under her guidance, I consolidated and refined my knowledge about concept, the story that speaks in a poetic way about the fashion collection.

The information added layer after layer, forming a unitary whole. Thus, I came to answer many inner questions and take the “Fast train” on the path to finding my artistic voice.

One of the most beautiful and fruitful homework I did while being a student was the one I received during the second year of study. Alina Maria Griga challenged us to create the material for our outfits ourselves, in a didactic exercise called *Design your own material*. I remember being full of insecurity when I presented my experimental creation, in which I had mixed pieces of textile and napkins, which I had sewn into a net. I had thus obtained a vibrant structure, similar to Jackson Pollock’s paintings, without even anticipating it.

Such experiments, in which the student, guided by teachers, learns different ways to treat clothing, represent the personality of the department.

From Liliana Țuroiu we learned how to extract, in advance, the essence of trends announced by the big fashion houses. Her courses required us to document, decipher and argue the recurring features of an international fashion week, having to develop a sense of holistic observation. We admired her organized and well-structured approach, which we took as an example, for our future career as designers.

Venera Arapu aimed to capitalize on the original ideas of each one, teaching us, at the same time, that things that seem simple are the most precious, but the most difficult to achieve. We reach simplicity only through exercise and experiment, practices with which we were fully accustomed in the fashion design department.

Seeing the still natures that Aurelia Pomponiu proposed us, I initially felt intimidated by the complicated textures and prints that we had to render in our drawings. I sometimes stayed after classes and re-positioned the nature, trying to achieve a composition as balanced as possible in the format of the 50/70 cm paper. I welcomed the professionalism and seriousness of Aurelia Pomponiu, the fact that she recognized our evolution and small successes and rewarded them as such.

With Ioana Sanda Avram we had long discussions in which we were encouraged to express our own opinions about the “vibration of the moment”, about the socio-cultural movements that were foreshadowing and were to spread inevitably, in fashion. We had seminars about how to lay out these predictions of the near future in the context of fashion and how to integrate them into conceptual collections.

The knowledge about the image and the story behind it were completed by the director Gică Preda, whose courses, with multicultural references, had a special perfume, with post-modern notes.

Fashion critic Doina Berchină introduced us to cinematography fashion icons that mark the recent history of the costume. This way we understood the changes in the ideal image of the human body, in the context of media channels development.

Choreographer Adina Cezar practiced her vast experience in nonconformist costume shows, such as the occasion of the 150th anniversary of National University of Arts in Bucharest, held at the New Hall of the Comedy Theater, in 2014. The optical illusion of the costumes, coordinated by Paula Barbu was amplified by serpentine, anthropomorphic movements performed by ballet dancers and students alike.

Matei Arnăutu, with whom we studied digital image processing techniques, managed to arouse our imagination through interesting themes, spiced with information from the history of art and architecture, meant to keep our creativity alive.

During photo sessions, the good mood was kept alive by the painter Alexandru Mărginean, who was behind the camera, most of the time, taking care to capture the most relevant shots.

Once I finished my PhD, I joined the department and the story continued as beautifully as it started. I am glad I can learn further more from the teachers and I am happy to bring a contribution myself.

Today, as a University Assistant I still feel very close to students, I understand their aspirations, worries, doubts, everyday problems and I empathize with them. Together with my generation colleagues: Alina Gurguță, Antoaneta Tică, George Pomponiu and Flavia Lupu, I hope to keep the same creative effervescence, the same enthusiasm in the department.

If I were to give a piece of advice to those who want to pursue an artistic career, I would tell them to participate with confidence in all the experiments suggested by teachers. This way, untapped and un-accessed ideas will come to life.

The teachers of the Fashion Design department within the National University of Arts in Bucharest are giving students wings in their flight to the infinite possibilities of artistic expression.

My story at UNArte

Lecturer Ph.D. Alina Gurguță

Begins in 2010, with the entrance examination in September about which I have accurate and vivid memories that it seems I lived them no further then yesterday.

Counting on the education received in schools with scientific profile, the feeling I was given a great opportunity to study with and among artists has never left me. So I did everything I knew best not to disappoint, on the contrary, I wanted to amaze throughout the years of study, and I wouldn’t like to stop now, when I have the honor to have as colleagues, my professors and mentors from all those wonderful years.

I lived to the fullest each workshop theme and every project the professors proposed me and I sipped as from a cup of coffee (and I truly love coffee!) every word, advice and knowledge they delivered me. And what better and more direct opportunity to thank them could I have, than the words printed on these pages?

The Costume History courses, in the first years of study, fascinated me, especially due to the opportunity that Unda Popp gave us to create the costumes for the Divine Comedy, staged by the director Mihai Mălaimare, with the help of the students from Acting Department. The Harlequin I designed brought me luck, because Unda Popp, with her characteristic perspicacity, probably foresaw my costume designer’s skills, as she immediately recommended me for the scenography of a future play.

I had Mrs. Ioana Sanda Avram as coordinating professor for the Bachelor of Art Degree thesis, who helped me, with professionalism and involvement, in the development of my first fashion collection. So, the sketches got volume and I saw my dream come true. I thought out in the late detail and designed my first garment collection.

After another two years of Master’s studies, for the elaboration of the dissertation collection, I received a real professional and moral support from Unda Popp who helped me understand and discover the synthesis of Brancusi’s Art integrated to Modernism and to find a personal modality of interpreting in costume, the sculpture of the famous artist.

There were two key moments in my journey, that occurred about in the same time and that I enjoyed enormously, when Doina Lucanu appointed me research assistant in the AAICREA project and Unda Popp received me among the first candidates in the PhD program. I understood for the first time I was truly appreciated and also I felt a great responsibility for the years to come.

The confidence of these professors opened me new artistic horizons and soon I was accepted and welcome by the others professors of the department.

Paula Barbu also proposed me to be part of Time Maps research project, led by Professor Dragoș Gheorghiu. I fondly remember the happenings and costume performings from Mangalia, that built and strengthened a beautiful collaborative relationship.

Another prolific period for me was that of the AAICREA project, where together with Doina Lucanu I shared unforgettable moments and I received invaluable advice and knowledge from the coordinator of this complex event.

The Mystery of UNAB, where all colleagues of the department participated and brought their contribution, successfully crowned the end of the project staged in the UNArte Garden, in 28th Griviței Street.

This successful collaboration between the members of UNArte’s Fashion Design Department became a landmark and worth mentioning in every opportunity.

A pleasant experience, from the period I was an Assistant Lecturer, was the one shared with Liliana Țuroiu. The project titled Malmaison, developed with the students of the 3rd year Bachelor courses, was successfully presented at Behague Palace, where together with the colleagues we spent a delightful Parisian evening. In fact, in Paris, on the occasion of the L’Art des Convergences event, new friendships were built and the existing ones were strengthened. Although it seemed impossible, we visited all that could be visited: museums, galleries and artists workshops from the punctilious route prepared by Unda Popp. So we left France more educated than we were just a week before. :)

The Shape of Blue

Starting from the PhD thesis, dedicated to the study of the image of the three prominent female personalities of Romania from the beginning of the 20th century, Queen Marie of Romania, Martha Bibescu and Maruca Cantacuzino-Enescu, I felt transposed into a story that I expressed through the modern means of unconventional experiments.

The Shape of Blue represents more than a garments collection, being an imagination exercise, starting from the fabulous existence of the three princesses, I pictured a world completely detached from reality.

Mrs. Adina Nanu helped me to understand the atmosphere of the early 20th Century, during the long afternoons we spent together on the terrace of her house in Primăverii Street, with wonderful and endless stories about the 3 M (Queen Marie of Romania, Martha Bibescu and Maruca Cantacuzino-Enescusu) as Ștefan Nenițescu named them, because all three had the same Christian name, Maria.

Mrs. Adina Nanu could talk for hours, without interruption, about this topic (and not only), in a cascade of precious information and details. This was only my first contact with her and in the years that followed I had the privilege of being around the distinguished Professor, who had the gift of turning any simple conversation into a real lesson.

In the spring of 2017, Mrs. Nanu, who did not back down from anything, proposed me to get on a plane and set, in Iasi, at the Central Library, the exhibition Around the World in 80 days. In one day, we arranged the entire exhibition and after the opening we spent a pleasant evening, with coffee and hot chocolate, in the piano chords of some medicine students, regulars of the pub we were in, before taking the train back to Bucharest. To my amusement, Mrs. Nanu showed no signs of fatigue not even at the end of the day and continued to maintain the atmosphere with delicious stories, which enchanted the present audience. This is how Mrs. Adina Nanu will remain in my memories, an inexhaustible source of vitality, a warm and loving person, who generously shared her vast experience and constantly encouraged the creativity in all its forms.

The Shape of Blue, my project, where the transparencies of the translucent material used in overlapped layers of blue color, subtle degradés, in vaporous shadows and captured in

a photo shooting in the aquatic environment, represented the starting point for my first workshop themes proposed to students. I shared my artistic interests with young people, to reveal them all the secrets I discovered in my research hours in the workshop, to train them in exciting work.

Mare Nostrum. From personal project to workshop theme proposed to students.

Starting from the documentation made for my personal project and offered to the students of the 3rd year Bachelor courses, the garments, that formed the collection Mare Nostrum, were accomplished.

The students changed the register being attracted by other aspects of the aquatic world: the flora and fauna of the seabed, underwater mythological beings or natural phenomena captured in certain moments of the day and night. The contre-jour photographed outfits conveyed a different state than my underwater shooting.

In May 2019, the Mare Nostrum collection represented Romania at the Hecho en Europa international clothing design competition in Madrid, which encouraged the intercultural dialogue between the European Union countries. The collection was appreciated both in Madrid, where it won the second prize in the contest, and at Bologna Fashion Week 2019, on the catwalk in Complesso di Baraccano.

I could not mention the Bologna moment without remembering with pleasure the days spent there, in a city full of culture, together with Alina Griga and Răzvan Vasilescu.

In September 2019, during an Erasmus mobility, we jointly represented the UNArte Fashion Design Department in a series of events: conference, exhibition and costume show. It was an exchange of experience, an opportunity to promote the activity of the department, but also to make new friends.

FIFTY/Fifty

2021 is a special year from several points of view. The Fashion Design Department celebrates its 50th Anniversary. We are lucky to have with us those who brought this department to the form I found in 2010 as a student.

I had the chance to study with all the professors who compose the staff of the Fashion Design Department within UNArte: Unda Popp, Ioana Sanda Avram, Paula Barbu, Doina Lucanu, Aurelia Pomponiu, Liliana Țuroiu, Doina Berchină, Alina Maria Griga, Venera Arapu, Oana Roșca, Răzvan Vasilescu, Sergiu Chihaia, Matei Arnăutu, Alexandru Mărginean, Gheorghe Preda. Attending their courses, I experienced on my own skin the syllabus imposed by Unda Popp, by which students receive the knowledge of all professors and only for the final Bachelor of Art Degree and Master of Arts degree they choose their own coordinator.

Unfortunately, this year we lost a great person, a monument of culture, a perfect pedagogue, with an impeccable education and an elegance hard to compare. Adina Nanu, was one of the promoters of the Fashion Design Department within Bucharest National University of Arts. We have the moral duty to honor Mrs. Nanu's memory through artistic manifestations, where, she would have, proudly taken part.

This year, the workshops of the Fashion Design Department revolved around the idea

FIFTY/fifty, a metaphor - concept of the 50 years of existence.

FIFTY/fifty, the same theme, found its echo in my work with the 1st year Bachelor students, in the course Stylistic Experiment in Fashion. The experiment is the main modality available to the student to overcome limits and to achieve the most original and innovative creations, totally different in shape and structure, from the conventional ones.

Using a wide range of operating techniques of the materials, while exploring the many interferences between artistic media, the student manages to pass the information through a personal filter and thus creating a personal reference system, that includes the emotional side doubled by the cultural one.

FIFTY/fifty, the anniversary theme of the department, certainly has different meanings for each of us. For me, the 11-years in which I was part of the Fashion UNArte team is, coincidentally or not, divided in two, almost equally. Half - student, half - teacher, in both situations I was invaded by feelings of pride and gratitude, but also by the immense responsibility to formulate and convey a correct message to future generations of students.

My Journey

Lecturer Ph.D. Oana Roșca

This year marks the 50th anniversary since the Fashion Design Department was founded at the Art Institute "Nicolae Grigorescu", today the National Art University and 20 years since I entered this game.

My interest in fashion began early. I grew up with my mother's memories about her difficult childhood, about those times when my grandmother worked hard to embroider blouses made of natural silk recovered from American parachutes, how she dyed white silk stockings with onion leaves and how she cut and knitted for her two children, but also for others.

Inspired by these stories, I also started to cut dresses for my dolls from curtains or textiles difficultly purchased by my mother during the Communist Regime.

I took the exam at the High School of Fine Arts "Nicolae Tonitza" after a long and pleasant training with the teacher Dorel Zaica.

I also remember that when I went for the contest enrollment, the secretary said ironically „of course you also enroll to Fashion „. With a little luck I was accepted, I attended the courses of this section having Lidia Stareș as teacher. She guided us with devotion but also with severity.

Although the hours of sketches, but especially their sincere correction was a torment, spending with her a lot of extra time studying hardly the fashion themes proposed and attended was a delight. This opened my appetite and love for creation. So I realized that I want to continue my education in this direction.

Due to health problems, in the last year of high school, the teacher had to give up but she left us in the capable and enthusiastic hands of a young teacher, Răzvan Mihai Vasilescu.

Trough the themes he proposed but also due to his charm, he managed to attract at the workshop classes the seven young students of the fashion department.

I started additional preparations for college admission, this time with a professor from university, namely Mihaela Ilinca, focusing my attention on the study of fashion compositions.

During the four years of studies, we came under the guidance of Professor Paula Barbu, who with love, talent and skill delivered us all the subjects specific to the fashion department, as it was in those days.

Through her interest and love for the fashion pattern, she managed to open my mind and imagination to all the possibilities offered by the use and manipulation of the pattern.

I managed to draw Professor Unda Popp's attention, with my art bachelor's project, who, by a miracle, was returning with new strength to the fashion department, this time as head of department, exactly when we had the final exhibition.

Although I was determined to find a job, at the professor's insistence, I took again exam at Fashion Design, this time at Master's courses. Here, I finally had the opportunity to perceive fashion, as I understand and appreciate it now, as an integral part of the visual arts, an important modality to express the human performance, a vision offered by the coordination of teachers Doina Lucanu and Unda Popp.

For me and my colleagues, the six years of university meant a continuous accumulation of information and discovery, emotions, competition, sometimes disappointments, but we were lucky to be guided by wonderful professors who always knew how to stimulate us, to attract us to the given topics.

I learned that in order to progress continuously in this field, a lot of documentation is needed, permanent attempts to discover and propose elements of novelty, play, originality, creativity and dreaming.

Not all areas can be fully covered in all stages, from research to putting into practice, as happens in fashion design.

With the taking over of the head of this department, Professor Unda Popp brought to this section a new teaching option, which gave the students the chance to benefit from the experience and talent of all professors in this department, not just one professor, so happened until 2005.

She also introduced new subjects delivered by personalities from the Romanian cultural world, such as Adina Nanu, Doina Berchina, Adina Cezar, Gheorghe Preda and many others, who offered students a special and complete vision of the field. Unda Pop brought to this section along with highly experienced professors, a new generation of professors, persons different in their education and vision, who adopted and complemented each other. The freedom of expression and vision brought by this new method of teaching, offered not only to students but also to the professors of this section, a new impulse and desire for performance.

I have been lucky to have received such a new fashion experience, from the professors of the department, this time in the teaching field. After 10 years in the position of

Lecturer Assistant, period when I managed to complete my PhD studies under the careful coordination of Professor Unda Popp, I become titular in this department. Presently, the learning process continues and me trying timidly to rise to the quality level of my colleagues and professors, from whom I took over the two disciplines I am now titular.: „Drawing and Color in Fashion” and „Costume History”.

At „Drawing and Color in Fashion” -course taken from Professor Aurelia Pomponiu, I present to students introductory notions regarding the basics of drawing, the design and development of fashion sketches but also modalities of development their capacity of conceptualize, abstracting, synthesizing of documentary sources and their own ideas.

At the course „Costume History”, I had as mentors Mrs. Unda Popp but especially Mrs. Adina Nanu, first of all through her book „Art, Style, Costume”. In my courses I analyze together with the students the costume transformation processes, from one historical period to another, by noticing both the reasons that determined these changes and also the steps through which they changed in time related with different civilizations. We try to integrate the costume in the field of visual arts considering fashion as a way of artistic expression available to everyone.

The course aims to provide fundamental knowledge necessary for the future fashion designers, offering a theoretical and practical approach to develop creativity and critical thinking, so by mastering this field, the student will be able to decipher the messages conveyed by costumes of different periods and will be able in his turn create garments capable of conveying personal ideas and concepts.

FASHION AND DIPLOMACY

Lecturer Ph.D. Liliana Țuroiu

The idea of gathering in an anniversary volume memories and stories related to School - as we, the students, called the National University of Arts in Bucharest - at a half century since the birth of one of its sections, the Fashion Department, makes us relive the time of studenthood with great emotion.

Albert Camus wrote that these concerns us all. Nothing could be more true to fact, each of us, students and professors, still have vivid and changeless memories, despite the passing of the time. The time and especially the times, hard times, may have blurred some of the inherent shortcomings or disappointments of student life, leaving behind the most pleasant remembrances, more recent or more remote in time, as well as the small successes varnished with the mirage of our youthful past, as described Hugo Friedman, like no other, the student years.

Time cancels events, but it also knows how to keep what should not be lost. Many of the recollections take me back to the time of the my college days spent in 28, Grivița Str., but I chose, not complementarily, to refer here to one of the recent events of the team of professors and students from the Fashion department within UNArte, a project included in the France-Romania Season. As a professor and diplomat, I consider that our membership in this major program was an experience from who, both parties had

advantages :we, certainly came out enriched, and the Season, we hope to have gained from the contribution that we, the professors and students were able to bring it.

Our project entitled, not coincidentally, „L’art des convergences” has its origins in the deep artistic ties between France and Romania. It took place in the Byzantine Hall of the Romanian Embassy in France, place where I returned, every time, as an artist or diplomat, with great pleasure and deep reverence and where I had the joy of meeting and having near by

George Banu, Vladimir Cosma, Matei Vişniec, Doina Lemny, Vasile Şirli, Viorica Cortez, Alina Păvălache, along with many other artists, writers, painters, photographers, translators.

We can afford to see a poetic complementarity in the fact that, after the geniuses of sculpture and music like Enescu and Brâncuşi, after an avant-garde playwright like Eugene Ionesco, after an unavoidable thinker like Emil Cioran, Paris became a city of residence for all these remarkable Romanians. Along with them, Paris offered its generous stage to a formidable dancer and choreographer from the Romanian land, and we are glad that Gigi Căciuleanu joined this honored audience at the Palais de Béhague in the evening when on the catwalk “L’art des convergences” was applauded on the open stage.

I sincerely confess that I had the extraordinary feeling of a real family, that big family of the fashion department, students and professors from different generations, a special affection, certainly shared by each of my colleagues. Along with them, a wonderful team of Romanian Culture Institute Paris that made possible the admirable staging of our creative effort.

With an emotion, I did not want to hide from the distinguished audience, I conveyed my message that evening, encouraged by the jovial smile of our ambassador in Paris, Luca Niclescu, by the warm looks of the President of the French Institute, our dear friend Pierre Buhler, and the French Commissioner of the Season, Jean-Jacques Garnier, whom I saw for a split second, looking at the Hall, which had become too small.

The collections meticulously prepared for this special event, almost a year before, impressed the audience at the Hôtel de Béhague by an amazing diversity of styles and were intended to illustrate the current ways of communication through the image and expressiveness of the human body, capturing the spirit of the times and the moments of convergence of the Romanian culture with the great European artistic currents. From Dubuffet to Tzara and Matisse, from Eliade’s stories to the imperial portraits of Napoleon and Josephine, the garments were true symbols, illustrating the richness of the old continent. An art transposed on human being, that enriches the expressiveness of the clothing through the body language and offers numerous interdisciplinary references. This is what UNArte students brilliantly illustrated by their works, using volumes, shapes and chromatic harmonies to create compositions inspired by the deep connections and the existent cultural influences between Romania and France.

I would allow myself a digression, saying that through a kind of „objective hazard” I would use a concept of André Breton, the team of the Fashion Department of UNArte answered to a challenge, as merituos and responsible as possible, who went beyond the boundaries of a fashion event, “L’art des convergences” becoming a real approach of cultural diplomacy at the highest level.

Like all arts, fashion, often, has proven to be a fabulous, universal communication tool. In a world that aims to become a more and more polarized and a deeply fixed one, Fashion should be able to teach as something. It is an domain that values change and therefore opposes conservative impulses that consider change as something to be avoid. In the same time, it does not consider novelty as part of a great historical logic of linear improvement, but rather as something natural, intrinsic to life. Its uncertainty is soft, fluid and somehow, temporary.

More than ever, cultural diplomacy - a realm I have lately explored carefully – should represent, nowadays, the heart of our relationship with the world in any field, not just fashion. The movie, contemporary art, music, theater, performing arts fully prove their power to create a dialogue between cultures. It is important to develop connections with each other. By opening these cultural gates, by opening ourselves to each other, we become, spiritually, richer.

Fashion, like art, can be the basis of a dialogue by who we enrich each other spiritually, having the extraordinary power to influence social changes by designing new products and disseminating new concepts that can attract people to a totally new lifestyle, more responsible and more sustainable. The softpower potential of fashion, although it has proven to be efficient and with a high speed of propagation among the populations, still remains uninvestigated to its true capacity. Globally, the current situation demonstrates how necessary could be a series of more efficient and much deeper researches, at the border between fashion and other fields, and it is praiseworthy that within the specialized department of UNArte this approach represented the basis for the elaboration of the curriculum.

More and more, desirable approaches are now the ones that stimulate intercultural dialogue, trigger the partnership and collaboration, and manage to be attractive and relevant not only in the culture of origin. Today, cultural diplomacy means not only a unique projection of national identity, that is the one of differentiation and specificity, but also the discovery and promotion of areas of cultural and convergence identity between people, between nations. Thus, its impact depends on the authenticity of the messages it conveys, on the truth of the experiences it proposes. The cultural diplomacy projects must have the capacity to resonate with the expectations and needs of the partners, of prestigious cultural institutions, in order to become part of a generalized, cross-border and continuous dialogue.

In a famous passage from “The Bourgeois gentleman” (Le Bourgeois gentilhomme) of Molière, the protagonist, Monsieur Jourdain, writes prose without knowing this. Similarly, we can see that various forms of cultural diplomacy existed, in the relations between state entities, long before the notion be spread and theorized as such. In the same way, in Paris, during the France-Romania Season, like Mr. Jourdain, we all - artists, professors, students or diplomats – conquered the admiration and respect of our French partners, through a fashion event. Nothing more real than this.

At the time being, there is a need for a vivid cultural diplomacy, that can create international cultural flows through a process supported by relevant institutional actors. Under the present circumstances, the successful cultural diplomacies, in order not to lose their effectiveness, no longer remain, as before, a simple export of their own values, artifacts and personalities in order to strengthen the power, prestige, national influence.

Today, the unilateral, univocal action leaves the place to mutual action, where the cultural diplomacy project is a multilateral creation, containing elements and protagonists of two or more cultures.

The approach of this kind does not lose sight of the major objectives pursued in public diplomacy, but tries to achieve them by more subtle approaches, by cooperation and mutuality.

Because the dominant audience is a progressive internationalist and pacifist one, successful cultural diplomacies do know that they cannot build or rebuild international prestige - and hence the conclusion is that you cannot maintain or increase national power - unless they are enlivened by the public ideology, if they rely on cooperation, if they do not hesitate to convey more critical, unconventional or nonconformist attitudes, if they are concerned with pulverizing of the stereotypes and are concerned with the discovering of the other through dialogue and joint action.

L’art des convergence become, without assuming explicitly this mission from the very beginning, an authentic approach to cultural diplomacy, as diplomacy has quite always resorted to the resources offered by culture. Here is a further proof that cultural phenomena can, in turn, be invested in a dimension from the domain of „public relations”. Even when it is situated, organically, and sometimes just then, as far as possible from any propagandistic intention. We are going through, as we well know, together with the whole world, an era in which things that seemed to be conquered sustainably are more fragile than we thought. All the more, it is the right time to express our values clearly and plainly. It is a time when we need, equally, both the spirit of finesse and the spirit of geometry, as the great French thinker, Blaise Pascal, distinguished and defined them. Whether fashion is able or not to „save the world”, it is a matter of debate, but it seems certain that saving the world has become (or has become again) a fashionable issue, today. A number of weaknesses can be turned into strengths in the field of fashion if we put more emphasis on adequacy and balance, having a more holistic approach in these times.

In a broader social and cultural context, I would say that compared to the years when I discovered, as a student, then as a professor and artist, the field of fashion, the current trend is to introduce in the phenomenon of fashion , a series of more robust, sustainable, interdisciplinary and impactful researches, topics and themes focused on ecological and social issues, an approach that will accelerate the contribution that fashion can bring both to other fields, but also to everyday life, in all its aspects.

Making a bow over time, at the end of this contribution on the occasion of the anniversary of the Fashion department, I would like to briefly evoke, both my student years and those of my generation colleagues, that will remain as the years when I accumulated an invaluable cultural baggage and those when I discovered an essential thing: the courage to change things. AS for me, this happed in the period coinciding with the first years of freedom gained after the fall of the Communist Regime in Romania. I will always remember the euphoria and hopes of that period.

The last year of high school of our generation was equivalent to the first year of freedom. What I best remember is the courage to make decisions that neither of us could had taken before ’89. Since high school I participated and won math competitions „Olimpiade”, I

liked geometry, many years I had reached the first places in the final stages of various competitions. I found my name in the Gazeta Matematică almost every month, but I dreamed of joining the Arts. The idea that I would be able to do what I had wanted for years, as a teenager, filled me with a happiness I had never known before. I had done, up to that point, mostly what I had been asked, like most of my peers. But to be able to follow my passion meant not to choose the simplest way, that of somewhat gathering the fruits of the years of middle school and high school when I had worked hard in order to succeed at the Faculty of Mathematics. I didn’t expect a light test. What I had to study in a relatively short time did not discourage me. Over the years, I have been happy with this choice, in all the stages of my becoming.

The years of our college days meant, at the level of the Romanian society, a reconnection with the European values, with the values of the free world. Remarkable masters and professors guided my steps for a long time, even after some of them passed away. Adina Nanu, Neagu Djuvara, Vasile Gorduz, Ion Bitzan, Sorin Dumitrescu, Dan Cristian Popescu, Gheorghe Achiței are just a few among the personalities with whom I wanted to meet as often as I could and whose work marked my youth. Worth mentioning, although it would be impossible, to include them all on such an occasion, the names of the professors who distinguished themselves during their courses by their knowledge and talent or the memories they left by the professors with whom I had the great joy and privilege of being a colleague, for over 20 for years, at UNArte: Cristian Robert-Velescu, Adrian Guță, Ruxandra Demetrescu, Paula Barbu, Unda Popp, Ion and Teodora Stendl, Vladimir Şetran, Ioana Beldiman, Adrian Silvan Ionescu, Doina Işfănoni, Constantin Aslam and many others.

I graduated the Faculty of Decorative Arts and Design as the head of my series and I can’t help but think with melancholy about the days and nights of work spent with my generation colleagues in the workshops in 28, Grivița Str. or in the library in 19, Budişteanu Str., about in the years spent in the student’s hostel from Occidentului Str., on the daily walk on Dacia Boulevard, Calea Griviței or Calea Victoriei, where I then opened a small workshop. Since 1990, I had the extraordinary opportunity to travel permanently and participate in international exhibitions in the capitals of Europe and overseas.

The first personal exhibitions, starting from the very first year after graduation, were in Athens, then in New York, Rome or London. Complementary to the activity at the department, where I was then a tutor, then an assistant lecturer, I continued my researches, I completed a cycle of post graduate studies, as the master’s studies were defined at that time, then I completed my doctoral thesis having as topics “Garment’s Aesthetics in the postmodern period”. I always stayed connected with the fashion industry, with the international exhibitions in Paris, London, with the fairs in Düsseldorf and Madrid, from where I always brought a lot of fashion books and magazines, to the great joy of my students, who, let us remember, did not have access, at that time, to any bibliography published by the major research institutes in the field of fashion. It was just us, the few professors in the department, who ensured the weak connection with the world of international fashion, with the museums or collections of famous houses, through books and magazines that we managed to buy every time we participated in exhibitions abroad.

I walked through the streets of Paris, Venice or Milan, amazed to discover bookstores, antique shops forgotten by the people and spent hours discovering art albums, costume history books or old magazines. I remember that I always kept a budget to pay for extra luggage charge on my way home, suitcases almost impossible to pick up due to art albums and books inside.

I think I was part, as a professor, of a period of coagulation and real interference between specialized art education and entrepreneurship, indispensable to those who performed, after graduation, in the fashion industry. I, somehow realized, institutionally, that, at the level of this industry, an establishment of a body of true professionals, endowed with all the knowledge and skills necessary to face a competitive environment, in full change, both in the country and abroad, is considered. Afterwards, I later coordinated many of our students' works at international fairs and trade fairs, especially at Romexpo. I became a consultant and organizer of exhibitions dedicated to Romanian brands in the fashion industry and I participated in numerous conferences in the country and abroad

The joy of having, later, generations of high-performing students in many countries around the world was certainly the end that crowned a work of 20 years, out of the 50, when the Fashion Department within the National University of Arte Bucharest is reaching them now. Certainly, this book, through the experiences shared by the students and professors belonging to different generations, is an admirable initiative, both useful and relevant, but also a good opportunity for our readers to wish us Happy Birthday!

I hope that one day, instead of conflicts and confrontations, history will record as important events especially the facts that happened in the realm of the arts, a republic of sounds, colors, discoveries and innovations, and fashion will be able to add a few steps on this path.

COSTUME RESTORATION AT THE FASHION DEPARTMENT

Associate Professor PhD, Aurelia Pomponiu

The experience gained in over 45 years of activity in the field of artistic textiles (yarns, fabrics, structures integrated in a wide variety of objects) motivated me to convey to the students of the Fashion Department the knowledge acquired over the time.

I provide to the students of the Fashion Department, the general concepts of knowledge regarding the structures of the materials, techniques, dyes, ornamentation, etc., but also the strategies of preservation and maintenance, repair and restoration of textiles considering them very necessary in their professional future.

Know thyself

Lecturer Ph.D. Alexandru Mărginean

The aesthetic manifestations of the populations on the Romanian territory have drawn the attention, since immemorial age, through balance, discretion, harmony of shapes and colors.

The cultures discovered by archaeologists in this geographical area are stylistically unitary and not coincidentally, the Romania folk costume has the characteristics mentioned above and the variety of decorations and zonal specificities prove all these qualities.

The fashion in Romania, represents the cultural reflection of the evolution of our society, naturally influenced especially by various European trends/.

In the last 50 years, this cultural phenomenon has been researched and theorized by numerous art historians.

Adina Nanu, professor, critic and art historian, is one of those who laid the foundations of the study at the above mentioned phenomenon at an academic level in our university.

During the after war years, within Fine Arts Institute "Nicolae Grigorescu", she contributed to the spiritual formation of many students, artists like Leontina Mailatescu, [...] or Viorel Marginean, who later became Lecturer Assistants and professors in this higher education institution. Perhaps worth mentioning here, that my father, Viorel Marginean, was, for a short time, the professor of Mrs. Adina Nanu's daughter and me, today, I am a Lecturer in the Fashion Department led by her.

Professor Leontina Mailatescu, colleague with my father and Vladimir Şetran, at the High School of Arts and Crafts in Cluj, was among those who contributed to the establishment of the Fashion Department, just as Professor Şetran contributed to the establishment of the Design Department.

The celebration of the 50th anniversary, in 2021, since the foundation our department within the Faculty of Decorative Arts and Design, captures a period of beautiful period, fact that brings over, every year, a growing number of students from different parts of the country. Along with my fellow professors from the department - Ruxandra Popp, Doina Lucanu, Paula Barbu, Liliana Țuroiu, Alina Griga, Răzvan Vasilescu, Sergiu Chihaia, Oana Roşca, Matei Arnăutu, Alina Gurguță, Antoaneta Tica, Andreea Postelnicu, Flavia Lupu and the scientific documentarist George Pomponiu, we are 15 persons who are currently guiding the students of the Fashion-Design section of the National University of Arts, future personalities who will work in the field of fashion.

I came to this department only seven years ago, at the age of 46, after my graduation I worked for several years at the Theory and Research Department and the Photo-Video Department. A period that can be appreciated as relatively short, in relation to the moment of the achievement of the department, in 1970.

The young professors of that time - Adina Nanu, Emilia - Niculescu Petrovici, Leontina Mailatescu, Ion Bitzan, Vladimir Setran or Alexandru Arghira Călinescu - set the tone for the Romanian school of Design and Decorative Arts, with a very good evolution, are

successfully following their teaching activity, that has as result generations of designers.

The development prospects of this field are quite vast and even in Romania the importance of the human image is more and more strongly felt.

Within the department I deal with the problem of the photographic image, my concern for the message transmitted by it represents the premises for my course of "Culture of Visual Language", a "modus vivendi" of the contemporary society.

The fellows professors, with whom I have the honor to work with in this important endeavor, convey to students and newcomers to the department, a sense of team, trust, which has played an essential role in my working activity and makes me consider as part of a real family.

The calm, friendly atmosphere is doubled by the high academic attitude imprinted for decades, with modesty but also with firmness both by those who led and lead the two departments and also by the rectors that succeeded each other during this half century.

The field of fashion, appeared as ephemeral and shallow in the public consciousness, has gained nowadays respect due to the proficiency from all levels: bachelor and master or PhD. Rectors such as Vasile Drăguț, Costin Ioanid, Gheorghe Achitei, Ecaterina Teodorescu, Mircea Spătaru, Sorin Ilfoveanu or Cătălin Bălescu have managed in this period to consolidate our status as University with the highest degree of trust.

The impact of the visual on the human psyche is an idea that I have analyzed for a long time in my courses both optional and fundamental. The concept of "environment" which is also the theme of my PhD thesis, was the theoretical basis of my course "The Culture of Visual Language", which I deliver to the 2nd year students bachelor courses.

The importance given to aesthetics seems to be the measure of the civilization evolution. Fashion design, in addition to the other forms of design that are delivered in our school, has one of the most important roles in influencing the aesthetic and social environment. Together with landscape architecture, environmental design, industrial (of product), graphic design, fashion creates the framework for the establishment of that "formamentis" which we evoke with admiration referring to the great cultures and epochs of spiritual flowering.

The experiment and the game as modalities of artistic research allow the rediscovery of their own aesthetic, spiritual, emotional values - which our students put in antithesis with the historical, traditional values of European culture, in particular.

The discovery and subsequently the assertion of one's spiritual identity is as difficult as important for an artist.

The freedom offered by our professors to the students is under the sign of the multimillennial aphorism of the Delphi Oracle "Know thyself".

HOW DO I BECOME A PENGUINS' COACH IN NEW YORK

Lecturer Ph.D. Sergiu Chihaia

„Every person is born under a lucky star or Each with his own luck,” my mother used to say.

I always had around me good and beautiful people which helped, taught, supported, understood, heard, educated, forgiven, expected, guided, spoiled, dressed, fed, washed, encouraged, heartened, admonish, groomed, blamed and perhaps most importantly, supported me.

I owe everything to my professors!

Nicolae Moisei, the Principal of the Fine Arts School of Telenesti, Republic of Moldova, a special man for me and my path to Bucharest or New York, as we called him then. He determined me to work and want more, to dream and believe in personal ideas. And now I look at people, trees, sky, to everything around me, as he taught me, to find, to see beauty even where apparently this is lacking. Sleep smoothly, Esteemed!

Lucia Puşcaşu, teacher at the High School of Arts, Ciprian Porumbescu" in Suceava. When I didn't have watercolors or sheets, she lent me. When I had no place to paint, she received me in her workshop. She always believed in me, and I'm grateful for that!

From Paula Barbu I learned how to make the first coat pattern, the volume, how it wraps the human body and how the color transforms the coat into a canvas. Thanks to her, I did the coolest bachelor's thesis in the universe!

Doina Lucanu made me pay more attention to detail, to experiment more - that's how I discovered the „paper”, from which penguins were later born. I am very happy that, after the presentation of the bachelor's thesis at the „Masca” Theater, she looked for me back stage to tell me that she would be happy to attend the master's program under her guidance.

Unda Popp is the one who revealed me the fabulous world of theater. I was captivated from the first meeting by the stage, the set, the costumes, the actors, the lights; rehearsal scenes and costume rehearsals, choreography and makeup, everything seemed from a different universe. That's how I later came to make costumes and sets, for years, for the „Mask” Theater. It was a wonderful experience!

Bucharest, a mystery to me. Personally, I found it populated with different people, different from my „nation”. This was the moment of the appearance of penguins, surrogates for the people I missed (mother, father, brothers, relatives, friends... about a hundred penguins). I felt the need to have them by my side, to feel them close, even if they were scattered in the four horizons. The migration to a better place, to well-being, normality set in motion human waves, which left the womb. I managed, in an utopian way, to gather them. And if I succeeded their gathering, I also found their purpose. They became cosmopolitan guests of the Capital, with frequent visits to art galleries, museums, theaters and radio studios, they got directly involved in everything related to art and

culture, with the hope that art unites and transforms. Being their demiurge, I intertwined their destiny with a clear purpose: turning people into penguins, by transferring qualities (kindness, gentleness, sensitivity, the power to forgive and, perhaps most importantly, the artistic sense). I endowed them with such a powerful and special energy that the simple encounter with one of the penguins changes you, enlightens you.

Like the biblical apostles, I sent them to haunt the world to „penguinize” all the nations of the earth. Some have returned others have assumed the role of martyrs, but their mission is in a continuous development, in a continuous adaptation, with a certain upshot: the total metamorphosis in penguins.

Costume Performing

Professor Ph.D. Unda Popp

I quickly understood, studying fashion in full Communist Regime, that I had to find a way out, a direction of the costume as far as possible from its socio-political implications.

The few fashion shows organized, at that time, with ostentation, by The Venus House Fashion, at the Intercontinental Hotel, impressed me by their opulence and vulgarity.

Very soon I realized how intolerable and especially inconvenient was to talk about fashion to scared, poor and hungry people. I lived feelings of total uselessness. Then, appeared the temptation to explore just that nonsensical aspect, and in order to sweeten the situation, I resorted to a playful approach.

I looked for solutions as far as possible from wearable clothes, but I continue to remain connected with the some field of clothing so accessible to me.

The costumes can tell stories of all kinds, shaping more or less imaginary characters. The construction of a visual show, starting from garments, came as a saving option.

Since college days, mixing the artistic genres and without precise rules, I experimented costumes designated to different types of performing. But, however, I had the conviction that dance can best emphasize a garment, fact that gave me the opportunity to meet Adina Cezar.

We decided to collaborate, and over the years, the choreographer created a contemporary dance show, starting from my elastic costumes, seen as a skin that could extend, distorting the anatomy of the human body, transforming the stage into an abstract and kinetic composition.

After designing all kinds of costumes, traditional or experimental, for classical ballet, for theater or film, I noticed that, the garments designated to costume performing are the most unconventional as possibility of artistic expression and able to convey messages.

Unlike the clothes worn in the real life or in the theater, which also have a prosaic function, the costume performing embodies the uselessness and the absolute poetic value.

I considered the costume performing as a free exercise, as a method of stimulating creativity and of discovering the fashion ties with all traditional or experimental artistic

genres, necessary to all our students.

I developed numerous costume performings, more courageous especially with the first series of students (from whom most of the existing professors were selected) and in time I obtained the agreement of the university to include costume performing as a study subject. Starting from different artistic themes, I initiated garment performings following especially either poetic area or the playful one.

1. ÎNGERÎNCER (Angels in the Sky) was a flashing project, achieved with the participation of the entire department. It started with the invitation to decorate a church Turin, on the occasion of Christmas. Due to the location of the exhibition, we considered the general accepted classic line and the costumes, made of different qualities of paper, or transparent tulle, were quickly realized by the students at Master studies. But, for the photo session and for the film, I also did a casting with the participation of the 1st year students and I selected the most expressive figures to wear the angels' costumes.

Some of the professors photographed and filmed, others processed the images and others edited the film, so in just a few days we were able to send to the church in Turin, the costumes but also our entire poetic vision on angels.

2. One of the most unusual action took place at the Parliament Palace, during the Rumanian Fashion Week, where the students' show ended with the breaking and destruction of all costumes, on the catwalk, under the confused or even terrified looks of the audience.

In fact, in this way we expressed our disagreement regarding the questionable quality of the fashion shows held in this location.

Surprisingly, we continued to be invited to the next editions of the festival.

From Fashion to Performance

Lecturer Ph.D. Antoaneta Tică

Like many other educational institutions, the Fashion Department of the National University of Arts in Bucharest (UNArte) aims to open the door to sometimes-unexpected avenues for students. This is something that I have experienced myself.

Many years after graduating from a non-arts high school, I took the chance to attend UNArte's courses. Although I had already had a good experience in fashion, during my academic study I discovered areas I had never thought of before. I learned to explore space and materiality, overstep preconceptions, go further and further in a continuing search. I discovered the magic of material that can be turned into infinite shapes and volumes. I learned to use different materials, other than textiles, to replace natural silk with paper, plastic or wire, and to create my own textures, while allowing the material to speak to me.

I realized that garments are living beings that live with the wearer through the transfer of magical forces from their creator. This is because fashion is more than the clothes worn on the street, more than just fabric and garments. Fashion is any item of clothing that dresses a human body, activated by movement, brought to life by the dancing of the

human body, as if the wearer's heart were pumping blood into the enfolding textile. Streetwear or evening dress, sports equipment or business outfit, prêt-à-porter or haute couture, apparel for theater, dance or any other form of performing arts, performance costume or wearable art, real or digital clothing, all these genres, no matter how different from one another, have a common denominator: being activated by the same life form – the human body.

My passion for performance costume has developed gradually. At the beginning of my studies, when we presented our creations at the Faculty Day or at various other events, I did not feel quite comfortable, knowing so little about this field. Slowly, as I discovered more and more details that I found to be increasingly fascinating, I felt this was the path I wanted to take. The culmination of this journey was my doctoral thesis, Costume for Performance – Art in Motion, in which I made a thorough analysis of the topic.

To me, my first year of study was a remarkable one, being marked by many premieres. In The City under the City - Las Meninas took the subway project, I used paper and cardboard for the first time to build a garment. The project, coordinated by Unda Popp, was an attempt to bring to life the characters of Velázquez's famous painting, Las Meninas. After a random drawing of the characters we had to create, and even wear and perform later, I was assigned to bring to life the Painter's Brush and Palette as a three-dimensional object.

I then discovered a new way of expression: the fact that it was not the expensive material that mattered the most, but the idea behind the work. For this reason, the creation acquired a completely different value in my eyes, one that was deeper but also more playful. Each student wore their costume in four performances presented in various Bucharest metro stations. There were improvisations in which we expressed ourselves freely. The last show was marked by the frantic destruction of the works, which some subway travelers watched with pleasure, while others with confusion.

In the same year of 2007, I continued playing with paper in Reinterpreting the Military Costume, a project performed in the courtyard of the Bucharest Military Museum. Then, in 2009, 30 years after the fall of the Berlin Wall, we created another series of paper costumes inspired by this landmark event. The pieces, designed as white sculptural angels, were part of the anniversary show at the Dalles Hall. These creations were joined by others made of unconventional materials, such as The Edible Costumes created from pasta, popcorn, pretzels or those made of plates, straw or plastic cups, all of which were presented at Romexpo, or the beaded dresses from the Cat in the Closet project, a partnership between UNArte, MeliMelo and the French Embassy in Bucharest.

By these events, we hope to raise questions in the viewers' minds as to why fashion students create and express themselves in such a way. What is art doing on the subway and what is fashion doing at the museum? What is the relationship between painting, sculpture and performance, and, more particularly, between clothes, wires, food and cardboard? Essentially, what is FASHION?

In recent decades, this controversial field has been increasingly found at the intersection of several apparently unrelated disciplines. An amalgam of different art fields, such as sculpture, painting and design, has joined the fields of physics, chemistry, mathematics and technology in a fusion brought to life by the moving body.

The Fashion Department is supporting this interdisciplinary direction through a generous number of courses: from costume history, volumetry, fashion concept or creating your own material, to digital creation, fashion film and photography or technology and pattern making. Through the lessons taught, each teacher is seeking to provide answers to specific questions designed to guide students in the most appropriate way.

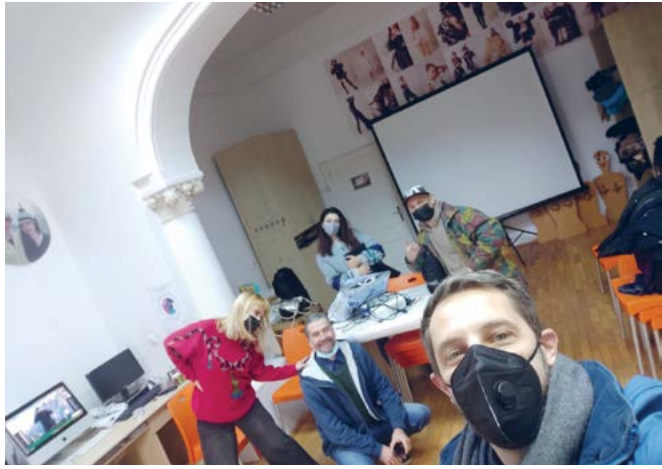
My path has been strongly driven by some of these courses, so here I am today, exploring the thriving field of wearable art. Compared to other artistic areas, some of which with a very long history, one can say wearable art is in its very early stages, making its mark through the freshness and expressiveness given by the connection between the garment and the living body. Indeed, just like fashion or costume, wearable art is in close symbiosis with the body, so that the final creation takes over some of its characteristics. However, unlike fashion or costume designers, who are restricted by certain rules in their creations, wearable artists don't have to follow a predetermined path. According to the postmodernist conception that anything is possible and everything is allowed, they have total freedom. After finishing my master's degree, influenced by the diversified studies pursued during university years, I dared to approach this very special field, in which I have found myself. I ended up creating conceptual dresses made of recycled materials such as plastic bottles, CDs or egg cartons, that have entered numerous competitions. Furthermore, my creations have been exhibited and presented in several European countries, and also in Australia, Russia and the United States.

Projects like the ones I participated in prove the ever closer interrelationship between performance and fashion. Drawn by unrestricted aesthetic forms and contents, more and more fashion designers create for performance, or integrate this relatively new art form in their creations. In addition to other more conventional approaches, our students are encouraged to experiment in this direction, in order to present their work not only on static mannequins, but also in dynamic manners specific to postmodern art.

I believe that our department's role is to help students develop their creativity in as many ways as possible, strengthen their beliefs or turn them into better ones, and finally discover their own path. Therefore, we hope that the 50 years that have passed since the establishment of this department have laid the ground for a bright future for the Romanian artistic creation in fashion and costume design.

Cuprins/Contents

- 6 **Prefață | Preface - Unda Popp**
- 18 **A fi sau a nu fi: aceasta e întrebarea | To be, or not to be, that is the question - Răzvan Vasilescu**
- 26 **UNArte MODĂ Oameni, spațiu și timp | UNArte Fashion – People – Space and Time - Doina Lucanu**
- 40 **UNArte 1971-2021/FASHION EXPERIMENT/IMAGINATION COSTUME, 50/50 - Alina Maria Griga**
- 50 **Moștenirea | The Heritage - Paula Barbu**
- 66 **Treizeci de ani de activitate/Ștafeta pentru mai departe... | Thirty years of activity/ Relay for further... - Venera Arapu**
- 76 **The Butterfly Effect - Matei Arnăutu**
- 84 **Spațiu/Loc/Fuziune | Space/Place/Fusion - Ioana Avram**
- 94 **Vis împlinit, zbor infinit | Flight to Infinity - Andreea Stoian**
- 102 **Povestea mea la UNArte | My story at UNArte - Alina Gurguță**
- 112 **Călătoria mea | My Journey - Oana Roșca**
- 118 **Modă și diplomație | Fashion and Diplomacy - Liliana Țuroiu**
- 128 **Restaurarea de costum la departamentul Modă | Costume Restoration At The Fashion Department - Aurelia Pomponiu**
- 130 **Cunoaște-te pe tine însuți | Know thyself - Alexandru Ioan Mărginean**
- 134 **Cum am ajuns dresor de pinguini la New York | How Do I Become A Penguins' Coach In New York - Sergiu Chihai**
- 142 **Performing-ul de costum | Costume Performing - Unda Popp**
- 148 **De la modă la performance | From Fashion to Performance - Antoaneta Tică**
- 158 **Versiunea Engleză | English Version**

ROMANIA FASHION 2014
TRENDS & BRANDS
3 - 5 APRILIE

sustin
150 de ani de invatamant superior in ARTA 1864 -2014

Gala Moda UNAB BUCURESTI

ne gasesti aici:
www.facebook.com/GalaModaUnab

UNAte

UNAte

ENDLESS DRESS

Alina GURGUȚĂ
Coordonator
Prof. univ. Dr. Unda POPP

AAICREA

UNAte

VESTIMENTUM

VALENTIN TEODORESCU
IRINA VILCU
Coord. DOINA LUCANU

GALA ABSOLVENȚILOR

UNAte **UNARTE MODĂ 2018**
JOI, 5 IULIE 2018, ORA 19.00, CALEA GRIVIȚEI 28, BUCUREȘTI

UNAte

"MARA, fata pădurii"

Anul II licență
Coordonator:
Lector univ. Dr.
Alina Maria GRIGA

AAICREA

UNAte

MODA DA

IRINA VILCU
VALENTIN TEODORESCU
CLAUDIU CONSTANTIN
ELENA DEUT

COORD. UNDA POPP

ANA MARIA MURGU / ALEXIA GABRIEL
MARINA BOBICIĂ / CUSMIV ILEA
ELENA ALEXANDRA DEACONU
ANDRA GHINĂ / IRINA MUREȘAN
MIRCEA NEGRUȚĂ

COORD. VENERA ARAMU

UNAte

LOOKING UP TO DUBUFFET

MIRIA ANGHEL / ELENA APONDO / MARINA BOBICIĂ / ANAMARIA CIBRI / KARIKA LOHIE / LIVIA DEJIT / ANDREA BACCHETTA / TATIANA DINGĂ / ANA MARIA BOBICIĂ / BRANCA DRAGU / FRANCESCA NALSANO / TAMARA PALM / IRINA GORDIȚĂ / MIRELA NEGRUȚĂ / ANDREIA TEODORESCU-POPA / MIHAELA POPESCU / MIHAILA NEAPREȘTIU / MALCOLM LEONTE / ELENA ELENA VERESCU / ROMANA ȘERBAN / SANDAȘAN / ROȘANU / CORNELIA SPĂTARIU / DIANA ALBERTO USACH / MANIA BRUTERESCU / ELENA DEUT / ALEXIA GABRIEL / IRINA GORDIȚĂ / IRINA GORDIȚĂ / FELICIA ȘTEFĂNICH / RAUȚA FORTUȚĂ / HELINA FORTUȚĂ / FREDERICA MIHAILĂ / IRINA MUREȘAN / ANA MARIA MURGU / MARIA PASAT / IRINAȘA ARĂNĂ / CĂLĂDIA SANDU / HAZVAN BAIHIN / TOMMI BEAN / ANA VITHELIU / ADELIANA VLAD / ANDREI ȘTEFĂN

Coord. ALINA GRIGA

SAISON SEASONAL FRANCE-ROUMANIE 2019

INSTITUT CULTUREL ROUMAIN

L'ART DES CONVERGENCES EXPO

Vernissage le mercredi
20 février 2019 à 19h30
Exposition du 21 février
au 18 mars 2019

Galerie Macadam de
l'Institut Culturel
Roumain
1 rue de l'Exposition
75007 Paris

L'Institut Culturel Roumain
présente une exposition de
design de mode créée par
les étudiants de l'Université
Nationale des Beaux-Arts
de Bucarest.

Étude de
Exposition de la mode
au vernissage - 19h30 - 20h00

"Mit-TURMA", Anul I licență, Coordonator Prof. univ. Dr. Unda POPP

UNAte

AAICREA

UNAte

MISE EN PLACE LA TNB

Vendredi 25 mai 2018, ora 19.00

Teatrul Național București, Sala de Muzică

Director general AAICREA: prof. univ. Dr. Doina Lucanu
Coordonatori: prof. univ. Dr. Doina LUCANU, prof. univ. Dr. Unda POPP, asistent univ. dr. Alina Gurguță / (Măscăruți Modă anul I) Irina URSU, Brândușa URU, Anamaria CĂLĂZĂȘA, Anamaria ANGHEL, Diana NEGRUȚĂ, Diana COCORA, Frumusețe Cămin, Irina ȘTEFĂNICH, Irina MIHAILĂ, Mihaela BUCURĂ, Ștefana CHEZĂRU

Coordonator: prof. univ. Dr. Doina Lucanu / Studenți Modă anul I licență: VALENTIN TEODORESCU, Ștefana PELAT, Irina VILCU, Diana IONESCU, Denisa MIROȘANU

Coordonator: asist. univ. Dr. Corina MĂRĂȘTIU și studenți: Ștefana ȘTEFĂNICH, Ștefana ȘTEFĂNICH, Nicoleta BERBĂNĂ, Mihaela GORONCHE, Irina ȘTEFĂNICH, Anamaria ELIĂȘTE, Alexandru ȘERBAN, Mihai POPESCU, Nicușor SĂVAN, Alina ȘAN, Irina MORONĂȘI, Anamaria RADU, Julia ȘCORNĂȘI, Mihaela ȘTEFĂNICH, Corina BRĂNȚI, Ștefana CĂPĂNĂ, Ștefana GORDIȚĂ

Coordonator/lector: univ. Dr. Claudia BOBĂȚĂ / (Cămin) Ștefana ȘTEFĂNICH, Cătălina CĂPĂNĂ, Maria PĂTRA, Anamaria RĂDULEA

Prezent critic de artă: univ. Dr. Cristian Robert Velocu

UNAte

Gala UNAB

promotia 2014
-departamentul moda-

Calea Griviței Nr 28 - București
25 iunie 2014
- ora 20

Lansarea cartii EMI nr.4
Decernarea premiilor UNAB 2014 la nivel de licență

SAISON SEASONAL FRANCE-ROUMANIE 2019

INSTITUT CULTUREL ROUMAIN

L'ART DES CONVERGENCES DÉFILÉ DE MODE

Vendredi
22 février 2019
à 19h30

Hôtel de Béhague
Résidence de la
Roumanie en France
123 rue Saint-Dominique
75007 Paris

L'Institut Culturel Roumain
et l'Oratoire présentent
7 collections avant-gardistes
créées par les étudiants du
Département de Mode de
l'Université Nationale des
Beaux-Arts de Bucarest.

50 MODA UNArte

Autori/Authors: Venera Arapu, Matei Arnăutu, Ioana Avram, Paula Barbu, Sergiu Chihaia, Alina Maria Griga, Alina Gurguță, Doina Lucanu, Alexandru-Ioan Mărginean, Aurelia Pomponiu, Unda Popp, Oana Maria Roșca, Andreea Stoian, Antoaneta Tică, Liliana Țuroiu, Răzvan Vasilescu.